

Izberite Gorenjsko kreditno banko za svojo banko

LETO XXIV. — številka 66

Ustanovitelji: obč. konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka
in Trzin — Izdaja CP Gorenjski tisk
Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič
— Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

KRANJ, sobota, 28. 8. 1971

Cena 50 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik
in sicer ob sredo in soboto.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

KRANJ

Odpri smo
novo specializirano trgovino za
prodajo nogavic

Elita Nogavičar

v Škofji Loki, Mestni trg 6.

Vabimo vas, da si ogledate bogato zalogo vseh vrst
ženskih, moških in otroških nogavic.

Trgovsko podjetje Elita Kranj

Drugi teden bodo po cestah, ki vodijo proti šoli zarumenele rutke na vratovih prvošolcev.
Voznike bodo opozarjali, da so prvič sami brez nadzorstva na nevarnih polnih cestah. Vozniki,
bodite uvidevni!

Šola — otrok in cesta

Konec je šolskih počitnic. S 1. septembrom se prične novo šolsko leto, s tem dnem pa se bodo odprla šolska vrata tisočim prvošolcem. Samo v kranjski občini bo 1091 otrok prvič sedlo v šolske klopi, v vseh petih gorenjskih občinah pa bo letos kar 2814 prvošolcev. Za starše, šolo in skupnost s tem nastane posebna skrb in odgovornost, kako poskrbeti, da bodo otroci varni v prometu na poti v šolo in iz šole domov. Brez dvoma so starši že dolej več ali manj (včasih premalo) skrbeli za splošno in tudi za prometno varnost svojih brezskrbnih neboljencev. V bližnji okolici doma je bilo to nekoliko lažje, saj se je otrok zaradi stalnega nadzorstva in opozarjanja star-

šev največkrat dobro izogibal nevarnostim na cesti. Z obiskovanjem šole pa otrok že sprejema neko resno obveznost, in se tudi znajde v popolnoma neznanem okolju. Zaradi svoje neboljenosti in otroške brezskrbnosti pa se otroci niti ne zavedajo nevarnosti, ki jim preti na cesti. Prvi šolski dnevi oziroma meseci so za otrokovo varnost na poti v šolo najbolj kritični. Zato menim, da bi bilo potrebno:

— da starši ne samo prvi šolski dan, temveč nekaj dni spremljajo svoje otroke na poti v šolo in iz šole domov. To skrb v mestu in v večjih naseljih lahko prevzame za več otrok skupaj.

— Nujno je, da šole ob bolj prometnih cestah pripravijo načrt svojega šolskega okoliša in za otroke določijo najvarnejše poti do šole, upoštevajoč prehode za pešce in prečkanje ceste izven prehodov na odprti cesti zunaj naselij. Te določene poti naj bi uporabljali tudi učenci 2. do 8. razreda (pešci). S tem je treba seznaniti starše in otroke. Ko je otroku točno določena njegova vsakodnevna pot do šole, ga je potrebno še posebej seznaniti in opozoriti na najbolj nevarne točke na tej poti (križišča, prehod preko ceste zunaj naselja in na zaznamovanem (Nadalj. na 24. str.)

»CHEMO«

Cenjene stranke obveščamo, da se bomo preselili v novi lokal v Delavskem domu Franca Vodopivca nasproti tovarne Sava.

V novem lokalu bomo začeli poslovati v sredo, 1. septembra.

28., 30. in 31. avgusta bo prodajalna na Koroški cesti (sedanja trgovina) v Kranju zaprta.

CHEMO Kranj

Triglav : Jugoplastika 55 : 95

Kranj, 27. avgusta — Domačini so se odlično upirali lanskega državnemu p.vaku. Srečanje je bilo v novi telovadnici osnovne šole France Prešeren. dh

Jutri otvoritev šole v Gorenji vasi

Gorenja vas spreminja svojo podobo. Pred nedeljsko otvoritvijo nove šole jo bodo domačini okrasili in vasi temeljito spremenili vsakdanji videz. Številne zastave bodo plapolale v Gorenji vasi. V akciji, ki sta jo izvedli KS in krajevna organizacija SZDL pod vodstvom njenega predsednika Janka Pivka, so domačini kupili več kot sedemdeset zastav. Tako bo plapolala zastava skoraj z vsake hiše.

Ko sem se v četrtek zvečer sprehodil po vasi, so še v trdi temi peli krampi in lopate. Mladi gasilci so kopali jame za mlaje. Kar dvajset jih bodo postavili in skoraj vsi so visoki po petindvajset metrov. Poleg tega bodo gasilci v nedeljo popoldne pripravili veselico v domu TVD Partizan v Gorenji vasi in praznovanje s tem še povečali, sami pa dobili nekaj denarja za potrebe gasilcev.

Šola je popolnoma na red. Le okoliščine se asfaltirajo. V nedeljo upajo, da se bo otvoritve udeležilo dopoldne ob 10. uri veliko število ljudi, saj je nova šola za vse okoliške kraje velika pridobitev. Ob otvoritvi bo krajši kulturni program in nato ogled nove šole. -lg

mešanica kav
EKSTRA

VSAKOMUR PRIJA
KAVA ŠPECERIJA

Premalo prostora v jaslih

Tudi letos se ni moglo vpi-
sati v vzgojno varstvene
ustanove kranjske občine to-
liko otrok kot je bilo pro-
šenj za sprejem. Starši so
prijavili za sprejem v vrtec
326 predšolskih otrok in 146
dojenčkov. Kranjski vrtci so
lahko sprejeli le 170 pred-
šolskih otrok in le 24 dojen-
čkov. Komisija, ki je morala
izbrati med prošnjami za
sprejem dojenčkov v jasli,
ni imela lahkega dela, izbi-
rala pa je predvsem med
otroki mater samohranilk in
otroki v socialno ogroženih
družinah. Največ prošelj je
bilo za sprejem v vrtec Ja-
nina, vendar niso sprejeli
nobenega predšolskega otro-
ka, ker se že iz oddelka jasli
formira skupina najmlajših
otrok v vrtcu.

Najmanj leto dni bodo v
kranjski občini še ostajale
nerešene prošnje za sprejem
v vzgojno varstvene usta-
nove, ker je šele za drugo
leto predviden začetek grad-
nje novih vrtcev. Nekaj ča-
kajočih otrok bo sicer našlo
prostor v odkupljeni Peter-
linovi hiši v Kranju, vendar
pa jo bo treba za te namene
še adaptirati. V tej hiši bo
prostora za 80 predšolskih
otrok.

Trenutno je v kranjski
občini v varstvu 978 pred-
šolskih otrok, kar pa je nad
zmogljivostmi vrtcev, saj je
dejansko prostora le za 814
otrok. V družbenem varstvu
je v Kranju 54 dojenčkov,
skupaj z jaslami na Goiniku
pa je v občini v varstvu okoli
70 dojenčkov.

Gasilci v Sorici praznuje- jo 65-letnico društva

Gasilsko društvo v Sorici
je bilo ustanovljeno leta
1906. Za vključevanje med
aktivne člane društva je bilo
že od vsega začetka veliko
zanjmanje. Tudi danes je še
tako. Društvo šteje zdaj de-
vetindvajset mladih aktivnih
članov in okrog štirideset
podpornih.

V zadnjih petnajstih letih
se marljivi soriški gasilci
lahko pohvalijo z marsikate-
rim uspehom. Leta 1958 so
začeli graditi gasilski dom.
Veliko prostovoljnih delov-
nih ur so prebivalci Sorice
prispevali pri gradnji. S
skupnimi močmi je bil dom
kmalu dograjen. Poleg pro-
storov, ki jih uporabljajo
gasilci, so v domu tudi pro-
stori za stanovalce, med dru-
gim dve sobi za oddajanje
turistom.

Gasilci se lahko še vedno
pohvalijo s staro ročno bri-
zgalno, ki so jo ob 50-letnici
društva še vedno imeli v pa-
radi, zdaj pa jo imajo le še
za okras. Prav zdaj je v teku
akcija zbiranja sredstev za
nakup nove motorne brizgal-
ne, ker je stara že precej za-

starela. Obenem z nakupom
nove brizgalne bi radi slo-
vesno proslavili tudi 65-let-
nico društva. Ker pa še ni
povsem gotovo, če bodo bri-
zgalno dobili še letos, tudi
v praznovanje in proslavo
obletnice niso povsem trdno
prepričani. Za novo motorno
brizgalno so veliko prispe-
vali vaščani sami. Zbrali so
okrog 7000 din. Se posebno
velika pridobitev bi bil za
gasilce gasilski avto. Upajo,
da ga bodo nekoliko kasneje
tudi lahko kupili.

Požarov na veliko srečo v
Sorici in okolici doslej ni
bilo veliko, vendar so gasilci
vedno pripravljeni. Redno se
udeležujejo tekmovanj med
društvi in vedno zasedajo
mesta pri vrhu. Že večkrat
je bila tudi izražena želja po
ustanovitvi pionirske dese-
tine. Ni izključeno, da bodo
tudi najmlajši prav kmalu
lahko poprijeli za delo v
društvu in jih bodo starejši
člani naučili osnovnih ve-
ščin. Delo mladih pa je tudi
zagotovilo, da bo gasilsko
društvo v Sorici še naprej
uspešno delovalo.

— Jg

Izdatno povečati otroški dodatek

»Izdatno moramo povečati
otroški dodatek,« je dejal
Stane Kavčič v intervjuju za
uredništvo časopisa Komun-
nist, in nadaljeval, »Znano
je namreč, da smo začeli
otroški dodatek plačevati v
znesku 30 dinarjev tedaj, ko
so bile najboljše plače le
dvakrat do trikrat večje. Da-
nes izplačujemo komaj dva-
krat več, toda plače so se
povečale tudi za trideset-

krat. Vsako leto povečamo
otroški dodatek za pet do
šest dinarjev, osebne dohod-
ke pa celo za 15 odstotkov.
Najbolj je razvrednoten otro-
ški dodatek. Zato menim, da
so v Sloveniji potrebne ko-
renite spremembe, da mo-
ramo iti v podvojitev otro-
škega dodatka, kar bi zahte-
valo novih 150 milijonov di-
narjev. Če bi to naredili, ne
bi pogršili. Ta sredstva bi
vzeli iz splošne akumulacije.

Krajevni praznik na Blejski Dobravi

Pred leti so na Blejski Do-
bravi sklenili, da bo v spo-
min na eno prvih partizan-
skih akcij na tem območju
njihov krajevni praznik 28.
avgusta. Tega dne pred 30 le-
ti so namreč partizani pono-
či minirali visok železni ste-
ber na Dobravskem polju in
ga porušili. Tako železarna,
ki je delala za nemško voj-
sko, zaradi pomanjkanja elek-
trične energije iz elektrarne
Vintgar dalj časa ni mogla
obratovati. Marsikdo se še
spominja, kako se je one no-
či zabliskalo in zagrmelo in
kako so naslednji dan besne-
li Nemci zaradi povzročenih
škod, še bolj pa zaradi drz-
nosti partizanov. Stane Ker-
snik z Dobrave, Janez Žvan iz
Gorji, Alojz Prešeren iz Grab-
na in Franc Konobelj-Sloven-
ko pa so bili veseli uspešne
izvedene akcije.

Počastitev tega praznika bo
v nedeljo ob 9. uri pred spo-
menikom padlim borcem in
žrtvam fašističnega terorja ob
sodelovanju krajevnih orga-
nizacij ZZB NOV, SZDL, kra-
jevne skupnosti in gasilcev.
Pripravljen je pester program
in zato pričakujejo številno
udeležbo občanov iz Blejske
Dobrave, Kočnice in Lipc, saj

je Dobrava znana po velikem
številu ljudi, ki so sodelova-
li v narodno osvobodilni voj-
ni kot borci ali aktivisti, ne-
malo teh pa je izgubilo svoja

življenja v tej borbi. Na pred-
večer praznovanja, v soboto
zvečer, pa bo gasilska vaja
na Kočni.

srš

Možjanca ostala brez vode

Možjanca nad Preddvorom
je že pet tednov brez vode in
jo morajo zato dovažati iz
Preddvora. Vas ima sicer
svoj vodovod. Prvo zajetje
je bilo zgrajeno 1935. leta,
drugo pa štiri leta kasneje.
Vendar sta oba studenca za-
radi dolgotrajne suše usahni-
la. Zgornji popolnoma, iz
spodnjega pa je le še »kap-
ljalo«. Zato so se domačini
obrnili na poklicne gasilce iz
Kranja, da bi s cister-
nami navozili vode in
napolnili njihove rezervo-
uarje. Gasilci so pred tre-
mi tedni zvozili na Možjanco
70 kubikov vode, pretekli te-
den pa še 63 kubikov. Kriza
je bila za silo rešena, vendar
se domačini sprašujejo, kaj
bo ob ponovni suši, saj je
vode za domačine komaj do-

volj, na Možjanci pa rastejo
še vikendi kot gobe po dežju.
Na ta problem so Možjanča-
ni pristojne že večkrat opo-
zarjali. Zadnje takšno po-
manjkanje vode na Možjan-
ci je bilo leta 1954, in sicer
pozimi. Domačini so vodo no-
sili iz doline, razen tega pa
so topili tudi sneg.

Vaščani so nas prosili, naj
se v njihovem imenu zahva-
limo. Vodovodni zadrugi
Preddvor, ki je brezplačno
odstopila vodo, krajevni
skupnosti Preddvor, ki je
plačala stroške dovoza vode,
in seveda gasilcem iz Kranja,
ki so rade volje pomagali.

Dežja, ki je začel padati
včeraj zvečer, so Možjanča-
ni gotovo veseli, saj bosta
studenca ponovno oživila in
napolnila prazne rezervoarje.

Konec počitnic

Sekretar komiteja občinske
konference zveze komunistov
Radovljica Matija Markelj je
za torek, 31. avgusta, sklical
redno sejo komiteja. Na
dnevnom redu je evidentira-
nje možnih kandidatov za
funkcije v organih zveze ko-
munistov, obravnava predlo-
ga o samoupravnem sporazu-
mu in poročilo o izvajanju fi-
nančnega načrta za letošnje
prvo polletje.

Konec poletnih počitnic za
člane vodstva je napovedal
tudi predsednik občinske
konference SZDL Radovljica
Janez Varl. V drugi polovici
prihodnjega tedna bo nam-
reč redna seja izvršnega od-
bora SZDL. Redna seja ra-
dovljiške občinske skupščine
pa bo v drugi polovici sep-
tembra.

A. Z.

Izžrebali smo nagrade za naše kupce na Gorenjskem sejmu

žreb jih je razdelil takole

PRALNI STROJ GORENJE PS 613
imetnik paragonskega bloka št. 30026

SEDEŽNA GARNITURA »MAJA«
Ivan Pivk — Kokrica

Hladilnik GORENJE 175 I
Andrej Bratuša, Šišenska 42 — Ljubljana

HLADILNIK GORENJE 135 I
Ivan Kunc, Zmenc 30 — Škofja Loka

TRANZISTORSKI SPREJEMNIK
Stanislava Razdrl, Gosposvetska 13 — Kranj

TRANZISTORSKI SPREJEMNIK
imetnik paragonskega bloka št. 30121

TRANZISTORSKI SPREJEMNIK
Marija Beguš, Zeje 2

TRANZISTORSKI SPREJEMNIK
Ivanka Gorjup, Zlato Polje 1/b — Kranj

TRANZISTORSKI SPREJEMNIK
Maks Rančarič, Sp. Kokra 24

**Izžrebani naj vzamejo dobitke do
30. septembra v BLAGOVNICI MER-
CATOR V TRŽIČU**

**NA SVIDENJE V KATERIKOLI OD
461 PRODAJALN MERCATOR**

Mislil tudi, da bi morali
socialno pomoč, ki jo bomo
dajali zdaj v višini 250 di-
narjev, približevati eksisten-
čnemu minimumu; to zdaj
pripravljamo. Potem pa ve-
lja v te ukrepe vključiti še
socialno zavarovanje kmetov.
V tem vidim elemente soli-
darnosti naše družbe in pot
za ublaževanje socialnih raz-
lik, pa tudi smisel bitke
proti socialnemu zlu...
J. V.

Uspešno poslovanje podjetja Marmor iz Hotavelj

Podjetje Marmor iz Hotavelj posluje v zadnjem času zelo uspešno. Domači in tuji kupci — Italijani, Nemci in Švicarji — kažejo za nakup marmorja veliko zanimanje. Zaradi premajhnih količin pa predvidevajo, da bo šele jeseni lahko ugodili nekaterim inozemskim kupcem.

Vse dosedanje naložbe v podjetju so bile izredno rentabilne, kar bi še posebno lahko rekli za izdelavo breton plošč. Plošče so izvrsten material za vse vrste tlakov in stenskih oblog. Mesečno proizvedejo 2000 m² tovrstnih plošč in jih z lahkoto prodajo. Od lanskega leta je v sklopu Marmorja tudi kamnolom lehnjaka na Jezerskem. Tudi lehnjak je zaradi uporabnosti zelo iskan na tržišču.

Kolektiv se je v zadnjih dveh letih močno povečal. Zdaj je zaposlenih 72 delavcev, pred dvema letoma pa le 45. V podjetju Marmor je

našlo kruh veliko domačinov. Tu bi še posebno lahko omenili skrb, ki jo kažejo v podjetju za delavce. Med prvimi so imeli preskrbljeno toplo malico.

Edina težava je v tem, da kaže mladina premajhno zanimanje za kamnoseško stroko. Še posebno primanjkuje strokovnega kadra. Predvsem bi rabili vsaj dva gradbena in enega rudarskega tehnika. Že vrsto let je razpisana študentska delovodsko šola, a se nihče ne prijavi. Kaj je vzrok? Osebnih dohodkov zdaj prav gotovo ne. Vzrok je treba iskati predvsem v tem, da podjetje nima na razpolago stanovanj in strokovnega kadra od drugega ni mogoče dobiti.

Del strojne opreme je v podjetju že precej dotrajane in izdelali so načrte za izpopolnitev in zamenjavo. Vprašanje pa je, kdaj bodo zastavljene načrte lahko izpolnili. Ker strojne opreme

za kamnoseško stroko ne izdelujejo doma in bi jo bilo treba uvoziti, bi v Marmorju potrebovali poleg dinarskih tudi precej deviznih sredstev. Glede novosti na področju opreme za kamnoseško stroko so v Hotavljah vedno na tekočem. Redno spremljajo vso inozemsko strokovno literaturo in vsako leto obiščejo edini sejem tovrstne opreme v St. Ambrozu pri Veroni.

Z nakupom novih strojev bo treba zgraditi tudi nove prostore. V Marmorju so se odločili za prizidavo nove hale. Idejni načrti so že izgotovljeni. Upajo le še, da bo tudi družba podprla njihove želje.

J. Govekar

Junjski osebni dohodki

Poprečni osebni dohodki v juniju so v škofjeloški občini dosegli 1489 din. Dohodki v negospodarskih dejavnostih so v primerjavi z gospodarstvom za dvesto dinarjev višji.

Največ zaposlenih delavcev v juniju je imela žirovska Alpina. V njej je delalo 1089 delavcev, ki so zaslužili poprečno 1188 din. Med podjetji z več kot petsto zaposlenimi srečamo še Iskro iz Zeleznikov, Loške tovarne hladilnikov, Jelovico iz Škofje Loke ter Alpes iz Zeleznikov. Tako je v industriji zaposlenih na celotnem območju komun 6742 delavcev. Gradbeno dejavnost zastopa podjetje Tehnik. Ta je imel v juniju 358 članov. Kolektiv projektivnega biroja pa je vključeval štiri strokovnjake. Poprečno so zaslužili v obeh dveh delovnih skupnostih 1581 dinarjev.

Iz Biltene občinske skupščine lahko ugotovimo, da je v gospodarstvu loške občine zaposlenih 9904 delavcev. Če k njim prištejemo še 953 delavcev iz negospodarskih dejavnosti lahko zaključimo, da je v družbenem sektorju škofjeloške občine udeležena tretjina vsega njenega prebivalstva.

A. Igličar

Cesto skozi Žiri bodo asfaltirali

Cesta od Dobračeve skozi Žiri je že precej časa precej slaba. Asfaltno prevleko je na mnogih mestih načela zmrazil in nič prijetna ni vožnja po taki razkopani cesti skozi Žiri. Zdaj bo kmalu bolje. Že v začetku septembra bodo na celotnem odseku ce-

GORENJSKA KREDITNA banka

dom TVOJEGA PRIHRANKA

Pomanjkanje hotelskih postelj

Blejski turistični delavci so v letošnjih sedmih mesecih zabeležili za poprečno 18 odstotkov večji obisk oziroma zasedenost turističnih zmožljivosti v primerjavi z istim obdobjem lani. Pričakujejo, da bo tudi do konca leta obisk precej večji od lanskega, predvsem pa naj bi bila uspešnejša zimska turistična sezona. K boljši zasedenosti hotelskih in drugih turističnih postelj na Bledu naj bi prispevala predvsem novo zgrajeno zimsko rekreacijsko središče Zatrnik, kjer dela dobro napredujejo, in novo umetno drsališče, ki ga namestijo v kratkem začetni graditi, končano pa naj bi bilo še do zimske sezone.

Tako kot še nikdar pa se

je med letošnjo glavno sezono na Bledu pokazalo pomanjkanje hotelskih postelj, pomanjkanje parkirnih prostorov, prenapolnjenost kopalnice, kampa, ter drugih turističnih zmožljivosti. Poseben problem je bila tudi cesta. V dneh, ko je bilo na Bledu in v Bohinju največ turistov (v začetku tega meseca) je trajala vožnja z Bleda do Radovljice z osebnim avtomobilom eno uro, z Bohinja do Bleda pa kar tri ure. Tako so se prav letos v najostrejši luči na Bledu, v Bohinju in tudi v drugih krajih na Gorenjskem pokazale prometne in druge težave, na katere so na Gorenjskem v zadnjih letih že večkrat opozarjali. Žal je slika o tem kako in kdaj bodo odpravljene še vedno precej negotova. Programi za rešitev so sicer več ali manj gotovi, ni pa sredstev za uresničitev.

Pred dnevi, ko se je na Gorenjskem že sicer delno ohladilo, so bili blejski hoteli še vedno polni. Zmanjšal se je le obisk v počitniških domovih in zasebnih turističnih sobah. Tako je bilo na Bledu največ tujih gostov; med njimi predvsem Nemcev, Angležev, Holandcev, Američanov, Italijanov in drugih. A. Z.

Vaščani so plačali asfaltiranje ceste

Vaščani Gore, Gmajnice in Mlake pri Komendi so prispevali 50.000 din (da ne bo pomote: pet milijonov starih dinarjev) za asfaltiranje ceste Gmajnica—Gora—Križ. Od tega so samo vaščani Gore, to je vasica, ki ima le trideset hiš, prispevali preko 20.000 din.

Na pobudo krajevne skupnosti in krajevne organizacije socialistične zveze je tričlanska komisija šla od hiše do hiše, da je ljudi seznanila s predvideno akcijo. Ob tej priložnosti so se v vsaki družini popolnoma prostovoljno odločili, koliko denarja bodo prispevali za asfaltiranje ceste. Tako je mizar Rudi Jeral iz Gore prispeval 2.500 din, zidar Ivan Bremsak 1.500 din, Marija Koželj, upokojenka, 700 din, Stane Potočnik, delavec v tovarni Stol, 1.000 din in tako naprej.

Krajevna skupnost bo prispevala 120.000 din iz sredstev samoprispevka, ki ga v ta namen plačujejo vsi prebivalci, za uvedbo samoprispevka pa so se odločili na referendumu letošnjo pomlad.

Skozi vas Gmajnico so te dni ceste že asfaltirali, drugo leto bodo asfaltirali cesto skozi vas Križ do glavne ceste Komenda—Kamnik. V Komendi ljudje ne čakajo, da bi jim nekdo »od zgoraj« reševal probleme. Verujejo vase in v svoje roke. Čeprav že več let plačujejo samoprispevek za reševanje perečih komunalnih zadev, pri vsaki akciji še posebej prispevajo denar, pomagajo z materialom in prostovoljnimi delom. To je res uspeh dela družbenopolitičnih organizacij in krajevne skupnosti, ki tu res deluje kot samouprava občinov.

J. Vidic

Te dni so asfaltirali cesto skozi vas Gmajnico pri Komendi. — Foto: J. Vidic

Posredujemo prodajo

KARAMBOLIRANIH VOZIL:

1. OSEBNI AVTO FIAT 124, letnik 1969, z 41.000 prevoženimi kilometri. Začetna cena je 8.225 din;
2. OSEBNI AVTO WARTBURG 1000, letnik 1968, z 38.000 prevoženimi kilometri. Začetna cena je 7.000 din;
3. OSEBNI AVTO ZASTAVA LUX 1300, letnik 1970, z 20.000 prevoženimi kilometri. Začetna cena je 13.400 din;
4. OSEBNI AVTO RENAULT R-10, letnik 1971, s 54 prevoženimi kilometri. Začetna cena je 21.400 din;
5. OSEBNI AVTO ZASTAVA 124, letnik 1970, s 13.400 prevoženimi kilometri. Začetna cena je 19.400 din;
6. OSEBNI AVTO ZASTAVA 750, letnik 1967, s 64.000 prevoženimi kilometri. Začetna cena je 5.600 din.

Ogled vozil je možen vsak delovni dan od 8. do 14. ure pri Zavarovalnici Sava PE Kranj.

Pismene ponudbe z 10 % pologom od začetne cene sprejemamo do srede, 1. septembra.

ZAVAROVALNICA SAVA PE KRANJ

Vedno več ljudi na Soriški planini

Nova soriška cesta je odprla in približala tudi motoriziranim turistom eno najlepših poti v našem alpskem svetu. To je cesta preko Soriške planine v Bohinjsko Bistrico. Zgradili so jo vojaki in Gozdno gospodarstvo z Bleda.

Soriško planino izkoriščajo domačini poleti za košnjo in pašo, pozimi pa so na soriških planjavah lepa smučišča. Tod se začenejo tudi zložne turena bližnje alpske vrhove.

Pomen in urejenost Soriške planine povečuje Litostrojska koča, ki so jo zgradili člani Planinskega društva Litostroj iz Ljubljane. Ker je postala koča kmalu pretesna, so postavili v njeni bližini lep dom, v katerem lahko njde zavetišče kar lepo število ljubiteljev narave in planincev. Nova koča je bila zgrajena leta 1960. Obe koči imata danes preko 60 ležišč.

Stara in nova koča sta bili letos skoraj stalno polni, kar

ni nič čudnega, saj so ceste proti Bohinju, Selško dolino in Baški grapi dobro vzdrževane. Največ ljudi prihaja na Soriško planino seveda ob sobotah, nedeljah in ob praznikih, letos pa so imeli tudi nekaj stalnih gostov, ki so ostajali na planini po več dni. Tudi tujece je privabila idilična planina. Največ je bilo Italijanov in Nemcev.

-jk

SPLOŠNO MIZARSTVO RADOVLJICA

razpisuje prosto delovno mesto

RACUNOVODJE

Pogoj: srednja ekonomska šola in 3 leta delovnih izkušenj v računovodstvu. **Kandidati naj pismene vloge z dokazili o strokovnosti pošljejo na naslov Splošno mizarstvo Radovljica, Ljubljanska 13. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.**

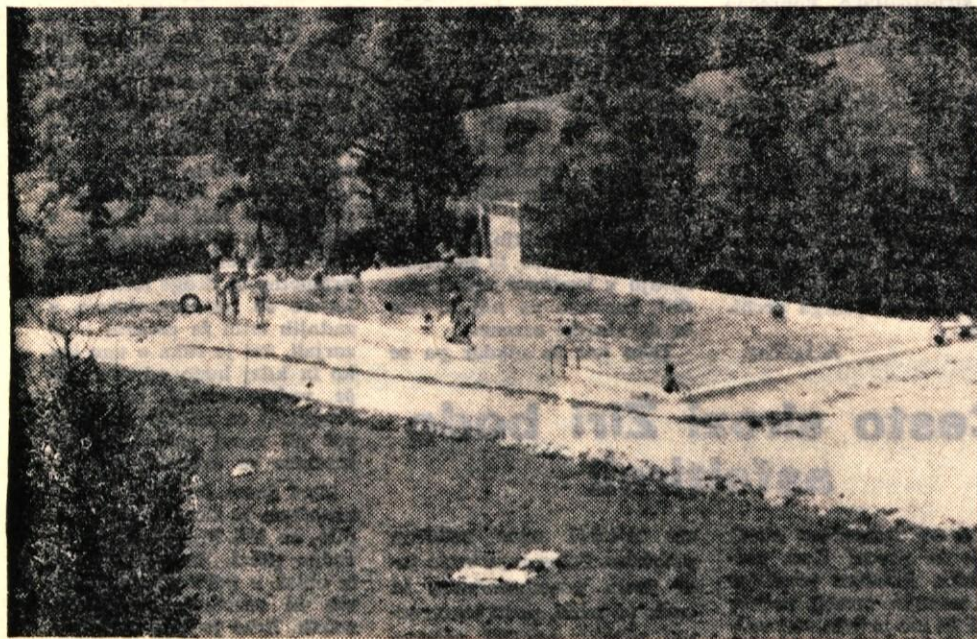
V Nemiljah imajo kopališče

Da bi se v vročih dneh lahko vsaj malo ohladili, so prebivalci Nemilj in okoliških vasi včasih zajezili bližnje potoke in se namakali v tolmunih. Vendar je voda njihove pregrade ob neurjih rada odnesla. Zato so se 1969. leta odločili, da bodo v Nemiljah zgradili kopalni bazen. Akcija je naletela pri

prebivalcih na ugoden odmev. Vsi so radi volje priskočili na pomoč z delom in tudi z denarjem. Tako so letos dobili bazen, dolg 20 in širok 10 metrov. Vaščanom so pomagali tudi krajevna skupnost Podblica ter krajevna skupnost in turistično društvo Besnica.

Bazen nikoli ni brez obiskovalcev, posebno ob nedeljah ne, poleg tega pa se je že najmanj 10 otrok naučilo plavati, odkar imajo bazen. Bazen še ni povsem urejen. Prihodnje leto nameravajo urediti še kabine in sanitarije, bazen pa obložiti s ploščicami.

— jk

Prihodnje leto bo imelo kopališče v Nemiljah že lepši izgled. Vaščani nameravajo urediti tudi kabine in sanitarije. — Foto: J. Košnjek

Na belem hodniku

Nedelja. V bolnišnici in pred njo čakajo ljudje na uro obiskov. Po klopih so posedli: mladi in stari, od daleč in od blizu, z darili, rožami, nestrpni ali naveličano ravnodušni.

»Taka revica je, veste,« se je rdečelična kmetica zapužno sklonila k sosedi na klopi in pri tem pobožno sklonila roke in zavila oči.

»Taka ubožica, nogo so ji odrezali, sama je, njen mož, bog mu daj večni mir, je bil pijanec, tudi ona rada kaj srkne, ampak jaz bi jo že vzela, pa ne zaradi grunta, to ne, le smili se mi.« je ihtavo vrtela svoj opravljeni jezik. Iz cekarja je mimogrede privlekla kruh, lomila koščke in jih požrešno devala v usta ter neumorno razlagala:

»Hišo ima, dobra je, le streho bi bilo treba popraviti in nove žlebove narediti in grunt ima, tako je lep, da bi ga človek kar gledal. Pa kaj, stara je betežna, zdaj brez noge. Vzamem te, Jera, ji danes porečem, vzamem te ubožica in skrbim zate, do smrti, seveda,« se je skremžila in obrisala masne roke.

Vrata so se končno le odprla in kmetica je dvignila svoje obilno telo ter se zibajoč odpravila. Pred vrati v bolniško sobo je ustavila dežurno sestro.

»Sestra, povejte mi no, kako je, kako je z njo?« je skoraj jokajoče zavzdihnila, zavila oči in pomignila proti vratom.

»Vsak dan bolje, gospa. Vzdržala bo, žilava je in odporna.«

Jera je bila videti kot izgubljena v veliki beli postelji. Glava, ovita v belo ruto, je mirno počivala na visokem vzglavju. Ko je zagledala obiskovalko, se je nalahno zdrznila.

»Jojme, jojme, Jerica, grozna si. Tako blede in slaba. K meni pojdi...«

Jera je nepremično zrla ven, skozi okno, na mlado cvetočo češnjo. Nenadoma je sunkovito obrnila glavo in počasi, v zlogih, poudarjajoč vsako besedo, dejala: »Mica, k tebi ne grem, ne živa ne mrtva. Grunt sem pa vnukom zapisala.«

Kmetica se je osupla in zaripla v okrogli obraz komaj premagovala. Hitro se je dvignila in odvihrala proti vratom. Za trenutek je postala, pogledala v cekar in nato na Jero. Nekaj hipov je napeto premišljevala. Potem je jezno pihnila, ošinila Jero s sovražnim pogledom in zaprla cekar z darili.

Na hodniku se je zaletavala v prihajajoče, mahala s cekarjem in jezno mrmrala: nehvaležnica, bo že videla, bo že še videla.

Drugo jutro in vse naslednje dni je Jera preživela v majhni sobici v domu za onemogle. Nihče je ni obiskal, nihče ni več zanjo povprašal. Umrla je sama in zapuščena.

D. S.

Šolske potrebščine že v prodaji

šolske aktovke in torbice — peresnice in ostali pribor — telovadni copati in dresi — fantovske in dekliške šolske halje — vse vrste zvezkov — papir in ostale potrebščine za šolo

Blagovnica NAMA Škofja Loka

Soriški kmetje ne pasejo več živine

Po hribih nad Selško dolino še stojijo trdne kmetije. To smo se lahko prepričali tudi med našim obiskom v Sorici. Pot nas je med drugim zanesla tudi v Zgornjo Sorico na obisk h kmetu Jožetu Pintarju. Družino smo zalotili pri kosilu. Malo smo počakali in čez nekaj trenutkov že prijetno kramljali v senci pred hišo. Beseda je najprej nanasla na trenutno delo na kmetiji.

»Prav pred kratkim smo končali s košnjo,« mi je povedal gospodar Jože. Za košnjo imam kakih pet hektarov, košenine. Oja, zdaj je veliko bolje, ko imamo kosilnice. Po teh krajih se najbolj obnesejo kosilnice Alpi na, pa tudi nekatere večje in močnejše niso nobena redkost. Ko bi lahko vse pokosil s kosilnico, bi kar šlo. Pa ne gre. Več kot polovico moram še vedno ročno pokositi. Strme in stopniščaste, grive se pač ne morejo s kosilnico.

Pred časom so kmetje po teh krajih še sejali žito, veliko žito. Mlačev je bila domači praznik. Zdaj skoraj ne vidiš več žita v kozolcih in seveda tudi mlačve — domačega praznika ni več. Škoda!

»Res, kmetje tu okrog skoraj ne sejejo več žita. Se ne izplača. Mislim, da bodo seveda popolnoma opustili. Ostal bo le krompir, pa še to le za domačo porabo. Na prodajo nihče ne misli veliko. Glavni vir dohodkov je tu les in živina. Živino odkupujejo v Sorici. Cene živine? Zdaj še kar gre, ko jo prodajamo na procenče. Kar zadovoljni smo. Mleka v Sorici ne odkupujejo. Dva ali trije kmetje ga prodajajo strankam, ostali pa delamo sir za domače potrebe. Kot sem že omenil, se morajo nekateri kmetje nasloniti predvsem na prodajo lesa. Gozdovi so raztreseni po vzpetinah v okolici Sorice. Najoddaljenejši so tudi uro hoda daleč in tudi z lesom je veliko dela, dobljeni denar pa presneto zaslužen.«

Včasih so kmetje iz Sorice pošiljali živino na pašo na okoliške planine. Zdaj živine ne pasejo več.

»Paša je popolnoma ukinjena. Že skoraj petnajst let ni več tiste prave. Zdaj je le še na Planini novoosnovani pašnik za pašo volov, mladih telic in jalove živine. Paše ni več zaradi premajhnega števila živine in tudi za pastirje ni več zanimanja, starejši so pa onemogli. Paša bi bila zdaj predraga, zato je živina raje v hlevu.«

Kaj pa meni Jože o kmečkem turizmu?

»Nismo še na taki stopnji, da bi uspeval,« je zatrdil. »V prvi vrsti bi morali kmetje urediti okolico svojih gospodarskih poslopij in spremeniti miselnost. Prostora bi bilo po naših kmetijah dovolj, le urediti bi jih bilo treba. To pa, samo če pomislim na opremo sob, zahteva veliko denarja.«

Še zadnja misel, ki smo jo zabeležili na Pintarjevi kmetiji.

»Treba je nadaljevati s podpiranjem hribovskih kmetov. Sicer pa povem, da mora biti tudi sam kmet iznajdljiv in mojster vseh del,« je ob koncu povedal Jože Pintar.

J. Govekar

Groharjev muzej je dobro obiskan

Spomn na slikarja Ivana Groharja je v Sorici še vedno živ. Že pred vhomom v vas opozori vsakega prišleka nad cesto postavljen kažipot na umetniškovo rojstno hišo in muzej.

Groharjeva rojstna hiša je tik ob avtobusni postaji v Sorici. Le nekaj korakov nazaj je treba stopiti in že se človeku ustavi pogled na hišo, ki ima pri vratih vzdano spominsko ploščo. Tu se je 15. junija 1867 rodil slovenski slikar impresionist Ivan Grohar.

Muzej, ki so ga uredili pred leti, je od rojstne hiše oddaljen nekaj sto metrov v

Tri generacije živijo pod Pintarjevo streho v Zgornji Sorici. Jožetov oče Franc se še dobro spominja slikarja Ivana Groharja, Jože je sedanji gospodar na kmetiji, njegovega sina pa že tudi zdaj veseli delo na kmetiji.

MLADI V SORICI SAMI POSTAVILI VLEČNICO

Zapis o Sorici in okoliških krajih še zdaleč ne bi bil popoln, če ne bi bil povprašal tudi mladih o življenju po teh vaseh. Sklenil sem, da enega izmed mladih poiščem. Toda, kje? Vedel sem, da je precej ljudi od tu zaposlenih v dolini in zdelo se mi je, da bom tudi »žrtev« za pogovor najlaže našel ob prihodu av-

tobusa. Nisem se zmotil. Prvega, ki mi je prišel nasproti sem pobaral in imel sem srečo. Franc Kejžar je bil takoj pripravljen pogovarjati se z menoj. Zavila sva v bližnjo gostilno na hladno pivo, ki se je v hudi vročini še kako prileglo, in Francu se je hitro razvezal jezik.

»Mladih je v Sorici še precej, le zbiramo se ne več toliko kot pred leti. Veliko jih je že, ki imajo svoje avtomobile, in se raje odpeljejo kam drugam. Tu se navadno zbiramo le na plesih, ki jih pripravi gostilničarka. Tudi kinopredstave smo imeli pred kakimi tremi ali štirimi leti. Zaradi premajhnega zanimanja jih zdaj ni več. Navadno se zdaj še zberemo tam, kjer je kaka veselica.«

Pozimi zapade v Sorici in okolici veliko snega. In tudi zabave ima mladina takrat več.

»Pozimi si poiščemo zabavo na snegu. Navdušeni smučarji smo tu doma. Imamo celo skakalnico, za katero pa ni posebnega zanimanja. Lani smo vsi mladi sodelovali in pomagali pri postavitvi vlečnice. Sami smo jo postavili in izdelali po načrtih Ernesta Kejžarja, ki je bil vodja. Pre-

cej dela smo vložili, da je bilo vse urejeno. Vlečnico pa le imamo.«

Mnogi Soričani so si že poiskali službo v dolini. Stanujejo pa še vedno doma in se na »šiht« vozijo z avtobusom.

»V Zeleni dolini ali Škofji Loki se zaposlujejo ljudje iz teh krajev. Še skoraj boljše je zaposlitev v Škofji Loki, saj je treba vstati prav ob istem času kot če greš v Zeleni dolini, le čakati ni treba na začetek dela, saj pride v Škofjo Loko avtobus ob začetku dela, v Zeleni dolini pa prezgodaj in je treba čakati. Pozimi je včasih hudo, ko je zaradi snega treba pešati. Precej naporno je takrat. To lahko povem še posebno za tiste, ki jih po prihodu domov čaka še delo na kmetiji in si med tednom zaradi utrujenosti sploh ne drznejo pomisliti na zabavo.«

Imate morda v Sorici KUD?

»Da, tega pa imamo. KUD Ivan Grohar vsako leto uprizarji še po eno ali dve deli. Sposobni igralci se najdejo skupaj, le časa imajo pre malo. Na predstavah se navadno zbere veliko gledalcev in tudi na gostovanjih po okoliških krajih so toplo sprejeti.«

J. Govekar

— Jg

Pred štiridesetimi leti se je rodil slovenski film o gorah (1931 - 1971)

Takoj po izumu sedme umetnosti so v Beogradu že leta 1896 gledali prvo filmsko predstavo, leta 1903 so v Zagrebu posneli prvi amaterski film, dve leti pozneje, leta 1905 pa sta kupila v Londonu brata J. in M. Manaki iz Bitola že prvo filmsko kamero, s katero sta začela snemati zanimive dokumentarne dogodke.

Tudi Slovenci smo bili pri razvijanju sedme umetnosti med prvimi. V Ljubljani je bilo prvo filmsko snemanje že leta 1898, navdušeni filmski pionirji-amaterji so posneli dokumentarni film *Razgled Ljubljane*, katerega so uspešno in ob neizmernem navdušenju gledalcev predvajali v Ljubljani, Trstu in pozneje tudi na Češkem in drugje. Dr. Karel Grossmann iz Ljutomer je prav gotovo pionir filmske umetnosti na slovenskem.

V letih po prvi svetovni vojni so Skalaši navdušeno nadaljevali delo svojih predhodnikov Piparjev in Drenovcev. Iz njihovih vrst so izšli tudi naši prvi ljubitelji umetniške in dokumentarne fotografije in sedme umetnosti.

Komaj pet let po ustanovitvi T. K. Skala, je prof. Janko Ravnik s svojimi sodelavci začel snemati naš

prvi celovečerni film *V kraljestvu Zlatoroga*.

Ta film je v vsakem pogledu umetniško delo, ki je doživelo vsesplošno odobravanje vse slovenske in jugoslovanske planinsko-alpinstične dejavnosti. Premiero so imeli priložnost gledati v Ljubljani, v veliki dvorani kina Union v času od 29. avgusta do 9. septembra 1931. Film si je v prvih dneh z navdušenjem ogledalo preko 1500 ljudi, ki niso mogli prebrati lepote in veličine domačih gor.

Prepričljiv uspeh in prodor prof. Janka Ravnika in Skalašev v sedmo umetnost, je opogumil še vrsto drugih filmskih umetnikov, da so se lotili snemanja naravnih lepote Triglava, Martuljka in drugih gor. Pionirjem našega planinskega filma, prof. Janku Ravniku in njegovim, so sledili še drugi z Milko in Metodom Badjurom na čelu. M. Badjura in dr. Stanko Tominšek sta v gorah in stenah Martuljka in Triglava posnela Triglavsko strmino. Delo je bilo opravljeno v šestih tednih, avgusta in septembra 1932. Film si je ogledalo v prvih dneh samo v Ljubljani preko 54.000 gledalcev. Pri nastanku filma so sodelovali dr. Miha Po-

točnik, Pavla Munka Zupančič, Joža Čop, Uroš Zupančič, režiser Ferdo Delak, pa pač Danilo in drugi.

Naš planinski svet je dal pozneje še vrsto bolj ali manj uspešnih filmov. V gorah so snemali poznejši avtorji številne Kekce, Vesno, Reševalce in druge filme, ki so propagirali lepoto in veličino našega planinskega sveta.

Enkratna Logarska dolina, Planica, Jezerko, Trenta, Bohinj, Martuljek pa še Triglav, so neizkoriščeni dragoceni zakladi, ki čakajo naše filmske umetnike. Baumbachov Zlatorog, Krst pri Savici, Finžgarjev Triglav, Bučarjeva Koča na robu in končno tudi Ingoličeva Pretrgana naveza ter številni drugi teksti zamažajo že dolgo čakajo na filmske realizacije.

Filmski ustvarjalci, filmska podjetja, turistične in planinske organizacije bi morale to bogastvo izkoristiti za propagando našega turizma, izletništva in planinstva.

Ako nam je pred štiridesetimi leti v pionirskih časih sedme umetnosti uspelo prikazati to lepoto, bogastvo in veličino, bi nam bilo to danes toliko lažje.

U. Zupančič

Odbor za vprašanje združenega dela

ELAN

tovarna športnega orodja
Begunje na Gorenjskem

razpisuje štipendije za srednje, višje in visoke šole

Visoke šole:

STROJNA FAKULTETA

1 kandidat

EKONOMSKA FAKULTETA

2 kandidata

VISOKA ŠOLA ZA SOCIOLOGIJO —

NOVINARSTVO, KADROVSKE SMERI

1 kandidat

Višje šole

VIŠJA KOMERCIJALNA ŠOLA

— ZUNANJA TRGOVINA

2 kandidata

— FINANČNO KNJIGOVODSKA SMER

1 kandidat

Srednje šole

TSS — LESNO INDUSTRIJSKE SMERI

1 kandidat

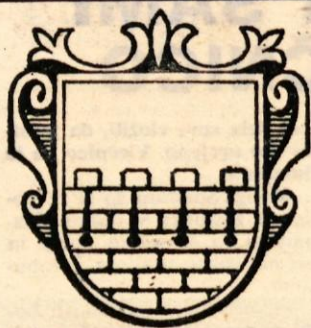
ELEKTROTEHNIČNA (jaki tok)

1 kandidat

EKONOMSKA SMER

1 kandidat

Kandidati naj pošljejo vloge do 10. septembra 1971 na naslov ELAN tovarna športnega orodja, Begunje na Gorenjskem. K vlogi naj priložijo končno spričevalo oz. potrdilo o doslej opravljenih izpitih z ocenami. V pošteved pridejo vsi letniki šolanja.

650 let Tržiča

Stirinajstič. Ker stanje trške blagajne ne dopušča, da bi bili predstojniki za skrb, ki jo nosijo, dostojno plačani, pa naj imajo vsaj to majhno zadoščenje, da jih oprostimo za čas opravljanja njihovih dolžnosti ne le letnega prispevka, ki ga morajo plačevati meščani od izvrševanja obrti, ampak tudi sprejemanje vojakov na stanovanje ter drugih dajatev, ki zadevajo tukajšnje meščane.

Petnajstič. Izrecno prepovedujemo, da bi predstojniki zahtevali od tistih, ki so že meščani, pod pretvezo, češ da dolgujejo pristojbino za pridobitev meščanskih pravic, kako doplačilo, pač pa naj izterjajo stroške, ki so nastali ob pridobitvi svoboščin in jih ta ali oni še ni poravnal in jih tudi lahko poravnava.

Šestnajstič. Službo nastanjanja naj predstojniki med seboj tako razdele, da jo prvo leto po postavitvi opravlja in hkrati zanjo od goststva prejema domenično letno nagrado načelnik, drugo leto prvi podnačelnik, tretje leto pa drugi podnačelnik.

Končno si kot zemljiški gospod pridržujem pravico, da te točke občasno in razmeram ustrezno spremenim, skrajšam ali dopolnim, in resno ukazujem predstojnikom, meščanom in vsem drugim podložnikom, naj vsakokratnega oskrbnika, ki predstavlja mene samega, spoštujejo kot mojega zastopnika, ga ubogajo ter izvršujejo vse tiste dolžnosti, za katere je upravičen, da jim jih v mojem imenu sam odredi in naloži, ali o katerih bo sodil, da so vsemu meščanstvu v prid.

Dano v Ljubljani 19. aprila 1777.

Sledi pečat in lastnoročni podpis grofa Marije Jožefa v. Auersperga.

Ta pravila so ostala v veljavi tudi pod nasledniki grofa Marije Jožefa v. Auersperga, dokler niso bila s preureditvami za časa francoske vlade razveljavljena. Zaradi sprememb, ki so nastale z uvedbo francoskega civilnega in kazenskega prava, so zemljiška gospodstva izgubila sodno oblast in so nekdanji

podložniki kot svobodni državljani uživali enake pravice kot njihovi prejšnji gospodje. Ko pa so morali Francozi zapustiti Ilirijo in je po določbah pariške mirovne pogodbe pripadla Kranjska spet Avstriji, je tedanji lastnik graščine grof Radecki poprejšnje določbe spet oživil. Praviloma je dal moč in veljavo z naslednjim dostavkom:

Ta pravila deželnokežnega meščanstva oziroma mojih podložnikov trga Tržiča potrjujem s tem tudi jaz v vsem obsegu, kot jih je predpisal moj zgoraj podpisani gospod prednik Marija Jožef v. Auersperg, in v popolnem soglasju z njimi.

Tržič, 5. februarja 1816.

Lastnoročni podpis.

Karel Miklitsch se ni posvečal samo splošni zgodovini Tržiča, ampak ga je zanimala tudi zgodovina posameznih obrti in obrtniških združenj v Tržiču. Tako je že pred objavo gornje listine, ki ji je dodal tudi obširne pripombe, objavil v Laibacher Zeitung leta 1910 zgodovino usnjarskega ceha v Tržiču (Die Lederzunft in Neumarkt). Tudi ta njegov zapis bi bilo vredno ob primeri priložnosti kdaj prevesti.

Podobne strokovne obravnave, kot so bile Miklitscheve, so v začetku tega stoletja v času pred prvo svetovno vojno objavili tudi mnogi drugi pisci. Naj za zdaj samo opozorimo na enainvajset strani dolgo trinajsto poglavje (in na naslednje kratko štirinajsto poglavje) v obsežni zgodovini železarstva na Kranjskem, Goriškem in Istri (Geschichte des Eisens in Krain, Görz und Istrien von der Urzeit bis zum Anfange des XIX. Jahrhunderts.), ki jo je napisal in izdal leta 1909 nekdanji kustos deželnega muzeja v Ljubljani Alfonz Müllner. Omenjeni poglavji obravnavata na straneh 480 do 501 tržiško železarstvo in fužino v Retnjah. Čeprav očitajo temu njegovemu delu nekritičnost in neobvladovanje gradiva, ki si ga je izpisal iz listin, bi tudi prevod teh dveh poglavij utegnil Tržičane zanimati.

Istega leta, kot je izšla Müllnerjeva zgodovina železarstva, je objavil v Carniohi (str. 150—163) Walter Šmid svoj sedem strani dolgi prispevek o zgodovini Ljubelja. Dr. Walter Šmid je bil doma na Gaštelju pri Kranju. Posvečal se je predvsem prazgodovini in bil prav tako kot Müllner nekaj časa — kmalu za njim — kustos deželnega muzeja v Ljubljani.

Od razprav, ki obravnavajo zgodovino Tržiča in se pojavljajo v tisku pred prvo svetovno vojno, naj omenimo vsaj še razpravo Zur Geschichte der Herrschaft Neumarkt izredno plodnega zgodovinarja Petra Radicsa. Razpravo je objavila že po njegovi smrti njegova žena Hedvika. Izšla je kot samostojno delce pri ljubljanski založniški hiši Kleinmayr & Bamberg (menda leta 1914) na dvainvajsetih straneh.

Naštete razprave so danes že manj dostopne. Po tedanji navadi so tudi vse napisane v nemškem jeziku (čeprav so jih napisali zgodovinarji, ki so bili rojeni in so delovali na slovenskem ozemlju in so torej večinoma znali tudi slovensko pisati). Če bomo hoteli seznaniti z njimi širši krog bralcev, se bo torej treba postopoma lotiti kdaj tudi prevajanja le-teh.

J. R.

Zlatoporočenca Veronika in Alojz Pičulin

V poročni dvorani v Kraju bosta danes dopoldne Veronika in Alojz Pičulin iz Stražišča simbolično nataknila prstana in tako proslavila 50-letnico skupnega življenja. V spremstvu svojcev in prič se bosta vpisala v knjigo zlatoporočencev.

Alojz se je rodil 1892. leta v Bukovici pri Gorici. Rodil se je v revni delavski družini in je zato že kot otrok moral s težkim delom služiti kruh. Po končani osnovni šoli se je zaposlil v opekarni, po prvi vojni pa je s sodelavci ustanovil delavsko komunistično organizacijo. Fašisti so jo kmalu odkrili in tako Alojz ni mogel več dobiti službe.

Veronika Krpan se je rodila 1898. v Vrtojbi pri Gorici. Med vojno so njeno družino pregnali. Ko so se po vojni vrnili domov, je nekaj časa delala v raznih krajih. Po tem pa sta se spoznala z Alojzom in 1921. leta sta se poročila.

Rodili so se jima trije otroci. Hčerka in dva sinova. Ker Alojz ni nikjer mogel dobiti stalne zaposlitve, je za

dve leti odšel na delo v tuji. Ko se je vrnil k družini, ni bilo nič bolje. Pri italijanskih oblasteh je bil ožigosan in tako so se morali vsi preseliti iz rodne kraja. Vse do 1940. leta sta Pičulinova z otroki živela v Vodichah. To leto pa je Alojz v Stražišču zgradil opekarno in se po tem preselil v Stražišče. Opekarna je med vojno pomenila zvezo s partizani. Sinova Oto in Slavko sta odšla v partizane, Veronika in Alojz s hčerko Silvo pa so skrbeli za zvezo. Zato so se pri njih vrstile preiskave, aretacije in zasliševanja.

»Ja, res, najhuje je bilo med drugo vojno. Vendar nismo nikdar obupali. Čeprav oba zelo utrujena in boleha sva bila najbolj srečna po končani vojni, ko je spet cela družina v miru skupaj živela,« sta pripovedovala.

Danes sta Alojz in Veronika upokojena in pravita, da se dobro počutita. Zelita si le zdravja in sreče in da bi v krogu otrok in vnukov čakala še čimveč let.

A. Z.

Manjkajo še 4 milijoni

Sedanja cesta od Nemilj do Podblice je izredno ozka, strma in ovinkasta in na njeno razširitev ni mogoče računati, prav tako pa je speljana po nestabilnem terenu, saj po nestabilnem terenu, saj posebno ob dežju na nekaterih mestih drsi. Takšna cesta onemogoča, da bi avtobusi vozili do Podblice in morajo hoditi delavci in šolarji peš do Nemilj. Jamničani pa celo v Lipnico na koprarsko stran. Prav tako ni dobre cestne povezave s selško dolino in z dolino okrog Kropce.

Domačini so nam povedali, da so že izdelani načrti za popolnoma novo, 1764 metrov dolgo cesto od Nemilj do Podblice. Nova cesta bi bila 100 metrov krajša od sedanjke, položnejša, z manj ovinkami. Začela naj bi se 200 me-

trov severneje od gostilne v Nemiljah in bi tekla večinoma po travnikih. Krajevna skupnost Podblica ima prav tako že gradbeno dovoljenje in kar je najvažnejše, soglasje z vsemi lastniki zemljišč, preko katerih je trasirana nova cesta. Lastniki zemljišč so pokazali polno mero razumevanja za krajevne potrebe in niso povzročali nobenih težav.

Vendar se Podbličani sprašujejo, kje najti 40.000 dinarjev, da bi z gradnjo ceste lahko začeli. Upajo, da bodo te denarje neke izvirali. Mogoče bi nekaj denarja lahko dala kranjsko Gozdno gospodarstvo, saj bi nova cesta omogočala lažje izkoriščanje gozdov. Dejstvo je, da je cesta potrebna, saj bi na ta način ti kraji lahko tudi turistično zaživeli.

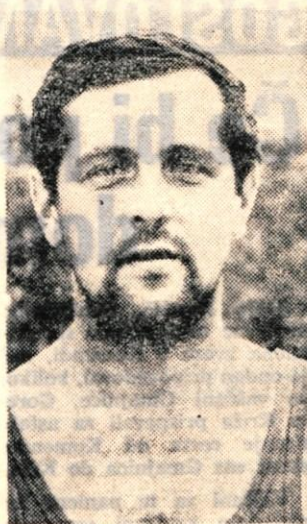
-jk

Nov vodovod na Podblici

Prebivalci na obronkih Jelovce bodo dobili te dni nov vodovod. Zajetje je na Smečki nad cesto Jamnik-Dražgoše, vodovod pa je dolg okrog 700 metrov.

Pobudo, da bi na Podblici zgradili nov vodovod, je dalo domače gasilsko društvo. Pri krajevni skupnosti Podblica so izbrali gradbeni odbor, ki mu predseduje Franc Mohorič. 19 podbliških domačij je bilo takoj pripravljenih, da pri gradnji vodovoda pomagajo s prostovoljnim delom in sredstvi, saj je imela doslej skoraj vsaka hiša v vasi svoj vodovod. Le nekaj hiš v vasi se ni priključilo k tej akciji. Podbličanom je pomagala tudi kranjska občina, ki je dala 5000 dinarjev, domača krajevna skupnost pa še nadaljnjih 5500 dinarjev.

Prispevek domačinov je precejšen. Vsaka od 19 hiš je doslej že prispevala preko 2000 dinarjev, če prištejemo še vrednost gradbenega materiala, pa se vsota povzpne na 3000 dinarjev na hišo. Vrednost prostovoljnega dela pri tem ni vračunana. -jk

Predsednik gradbenega odbora za vodovod Smečka-Podblica Franc Mohorič. — Foto: J. Košnjek

Še veliko desetk, podporočnik Praprotnik!

Stane Praprotnik se je v začetku avgusta vrnil na kratke počitnice k staršem v Škofjo Loko. Tri leta je bil slušatelj letalskotehnične akademije v Rajlovcu. Vse skozi je bil odličnjak in šolanje je končal s samimi desetakami. Menda je bil najboljši študent v zgodovini letalskotehnične akademije.

Rojen je bil 1949. leta v Škofji Loki. Tu je hodil v gimnazijo in jo končal s prav dobrim uspehom. Na akademijo se je vpisal, ker ga veseli letalstvo in ker je želel postati oficir JLA. Že kot gimnazijec se je zanimal za tehniko, a najbolj da je privlačila elektronika. Redno je spremljal nove dosežke v časopisu Ljudska tehnika. Bil je tudi član društev, ki se ukvarjajo s to panogo znanosti. Zanimivo je, da do tretjega razreda gimnazije ni vedel, da letalsko tehnična akademija obstaja. Zanj je slučajno zvedel od kolegov. Meni, da je obveščenost mladih o vojnih šolah pri nas dokaj slaba: »Mladi bi morali več vedeti o tem, kaj se na vojaških šolah lahko naučijo.

Na naboru bi Staneta Praprotnika skoraj proglasili za nesposobnega. In to zaradi majhne operacije na nosu. Prositi je moral in prepričevati naborno komisijo, da je zdrav.

Ugajalo mu je v Rajlovcu. »Možnosti za delo so dobre, boljše kot na kateri koli drugi fakulteti. Kljub temu pa mislim, da bi moral biti program dela in učenja bolj razgiban, da bi ostalo več časa za individualno delo. Lahko bi šli v knjižnico in se učili tudi sami, ne pa, da poslušamo iste stvari večkrat. Vendar bi si upal trditi, da smo se veliko naučili.«

O svojem uspehu ne govori rad. Pravi, da se ni učil prav nič več kot njegovi tovariši in da je odličen uspeh v šoli plod sistematičnega dela. Pogosto je obiskoval knjižnico in ker govori rusko in angleško, je lahko prebiral razno tujo strokovno literaturo.

1. avgusta je Stane Praprotnik šolanje na letalskotehnični akademiji končal. Dobil je čin podporočnika.

In načrti? »Jeseni grem na enoletni kurz letenja z letali tipa Galeb. To so reaktivci domače proizvodnje. Za tem pa na Višjo vojno letalsko akademijo. Vpišejo se lahko samo tisti, ki so na letalskotehnični akademiji dosegli poprečno oceno najmanj 9. Rad bi postal pilot-inženir.«

Veliko sreče pri poletih in mnogo uspehov v šoli ti želimo, podporočnik Stane Praprotnik. L. B.

Številka 33 je bila kot kaže srečna za veleposlanike Združenih držav Amerike, Sovjetske zveze, Velike Britanije in Francije, ki so na sestanku s to zaporedno številko po sedemnajstih mesecih napornih pogovorih vendarle strili berlinski oreh in dosegli sporazum. Tako so se izpolnila pričakovanja, ki so se rojevala ob optimističnih poročilih minulega tedna: zgodilo se je tisto, kar smo predvidevali tudi v naši rubriki pred tednom dni in prvi komentarji iz svetovnih prestolnic so pobarvani z izjavami zadovoljstva. Toda pot do končnega sporazuma je vsekakor še precej dolga, saj so veleposlaniki štirih sil naposled dosegli le okvirni sporazum, ki ga čaka sedaj naslednje poplavljanje: najprej ga bodo proučili v prestolnicah vseh štirih sil, na sedežu NATO v Bruslju in v glavnih mestih obeh Nemčij. Pričakujejo, da ga bodo potem veleposlaniki čez približno dva tedna podpisali in šele potem se bosta Zvezna republika Nemčija in Nemška demokratična republika začeli pogovarjati tudi o konkretnih vprašanjih. Meni-

Berlinski sporazum

jo, da se pogajanja ne bodo končala pred zimo. In kaj je zapisano v sporazumu, ki so ga štirje veleposlaniki v rezidenci ameriškega diplomata proslavili s čašo šampanjca? Če skušamo zelo na kratko strniti sadove njihovih pogovorov v nekaj skopih stavkih, lahko povemo tole: za prost promet med Berlinom in ozemljem Zvezne republike bodo odgovorne štiri sile, Zahodni Berlinčani bodo smeli obiskovati vzhodni Berlin in Nemško demokratično republiko, zahodni Berlinčani bodo imeli zahodnonemške potne liste s posebnim znamenjem štirih sil, v Zahodnem Berlinu bodo ustanovili sovjetski generalni konzulat, borski parlament ne bo mogel več zasedati v zahodnem Berlinu in osebnosti zvezne vlade ne bodo smele več oparjavljati v mestu uradnih poslov. To so, kot rečeno, samo

najpomembnejše določbe, sporazum, dosežen v Berlinu, ima še precej podrobnosti, ki pa jih bodo kasneje še razširili. Zanimivo je, da se je v Bonnu že takoj po podpisu pogodbe oglasila opozicija in izjavila, da je sporazum skorajda podoben »izdaji« in »porazu«. Ampak to so le redke tovrstne izjave, medtem ko nasploh prevladuje prepričanje, da je sporazum dober kamen, na katerem bo moč zgraditi nov most mednemškega sodelovanja in razumevanja in tako vsaj v nekem smislu prebroditi posledice zadnje vojne.

Skoraj na drugem koncu sveta, v daljnji Boliviji, se je zgodilo medtem nekaj, kar se sicer v tej deželi dogaja, lahko bi rekli, malone normalno: izvedli so namreč državni udar in kronisti so pri prči povedali, da je to v 146 letih obstoja te države že 193 državni udar. Predsednik To-

rrera (veljal je za levičarja, čeprav je ta oznaka vsekakor preveč ekstremna v njegovem primeru, da bi jo lahko imeli za povsem objektivno) je zamenjal desno usmerjeni polkovnik Hugo Banzer Suarez. Za razliko od nekaterih prejšnjih, je najnovejša sprememba oblasti terjala hud krvni davek. Po še ne popolnih poročilih je med silovitimi boji padlo več kot 100, ranjenih pa je bilo okoli 500 ljudi. Najdlje so se držali študentje, ki so jih prevratniki prisilili k predaji šole z minometalci in letalstvom. Pred tem so skušali režim predsednika Torresa rešiti tudi rudarji in delavci, ki pa zgolj z dinamitom in starimi puškami niso mogli nič proti pristašem polkovnika Suareza, oboževanemu z modernim orožjem. Predsednik Torres in nekateri njegovi sodelavci so poiskali zatočišče v perujskem veleposlaništvu.

Sirijska je bila prva, ki je že ratificirala sporazum o trojni federaciji ki so ga v Damasku dosegli predsednik ZAR Sadat, sirijski šef Asad in libijski predsednik Gada-

fi. To je že tretji poskus združevanja Arabcev, zadnja dva sta propadla zaradi nesoglasij in različnih pogledov na skupno pot v prihodnost.

In še novica iz Kaira: naposled se je začelo sojenje zarotnikom, ki so v Egiptu hoteli odstaviti predsednika Sadata. Obtoženci so razdeljeni v tri skupine. V prvi je nekdanji podpredsednik Ali Sabri in še sedem ministrov, v drugih dveh pa so nižji funkcionarji. Kaže, da je obtožnica sestavljena dokaj ostro in če jo obramba ne bo uspela spodbiti, utegnejo obtožene obsoditi na smrt ali pa na dosmrtno ječo.

KUPUJTE SREČKE EKSPRESNE LOTERIJE NOVE IGRE JUGOSLOVANSKE LOTERIJE

Konjske dirke v Komendi

Komenda, 28. avgust; Jutri popoldne ob dveh bodo v Komendi spet tradicionalne konjske dirke, ki jih prireja konjeniški klub »Komenda« na domačem hipodromu.

Na sporedu je prvenstvo Slovenije v preskakovanju zaprek in kasaške dirke, v katerih nastopajo najhitrejši konji iz Slovenije in Hrvaške. Izveden bo četrti tek krožne dirke po Sloveniji.

Janko Juhant, kmet iz Komende, je že od ustanovitve (torej od 1947. leta) predsednik konjeniškega kluba Komenda.

»V našem konjeniškem klubu je 115 članov,« je pripovedoval ondan. »Med člani so tudi iz Domžal in Ljubljane, na tekmovanja pa prihajajo najhitrejši konji iz vseh krajev Slovenije.«

Komenda vabi ljubitelje konjskih dirk. J. V.

Če bi povsod tako reševali domače zadeve...

Alojz Janežič, predsednik krajevne organizacije socialistične zveze v Komendi, mi je ondan pripovedoval, koliko so vaščani Gmajnice, Gore in Križa prispevali za asfaltiranje ceste od Komende skozi vas Gmajnica do Križa.

Vaščani za te namene že plačujejo krajevni samoprihode, toda kljub temu posamezne akcije še dodatno podpro z denarjem in prostovoljnimi delom.

»Poglej,« pravi Janežič, »v naši vasi Gora živi upokojenka, ki je prispevala kar 700 din. Pa sama živi v hiši in redi kravico in nekaj perutnine. To je zavest o slogi pri skupnih akcijah,« je ponosno dejal in nato naštel še nekaj podobnih primerov.

Skupaj sva obiskala upokojenko Marijo Koželj. Želel sem vedeti, če je to res prostovoljni prispevek.

»Sami živite v tej hišici? Vam je dolgčas?« sem začel klepet, da bi se laže spoznali in si v pogovoru zaupali.

»Sin Tone dela v tovarni Sava v Kranju, Jože pa v

Nemčiji in tako sem sama. No, v hlevu je kravica, pa te kokoši tu.

Kaj ste rekli? Če mi je dolgčas? Joj, kje pa imam

Upokojenka Marija Koželj iz vasi Gora pri Komendi je prispevala za asfaltiranje vaše ceste 700 din. — Foto: J. Vidic

čas, da bi o tem razmišljala. Se za kuho ni časa. Včasih celo dopoldne nič ne jem, ker je toliko dela.«

»Kdo pa vam pomaga, če ste bolni?«

»Saj ni časa za bolezen. Pač, enkrat sem zbolela za vnetjem rebrne mrene, pa mi je znanka pomagala.«

»Janežič mi je povedal, da ste za asfaltiranje ceste skozi vas Gmajnica prispevali 70.000 starih dinarjev. Je to res? Ste to res popolnoma prostovoljno prispevali?«

»Veste, to je tako: če ne bi nihče prispeval denarja za asfaltiranje, bi še danes hodili po prašni ali blatni cesti. Tako pa je cesta že asfaltirana in ponosni smo, da smo to sami plačali. Mi smo složni, sami se odločimo, koliko bomo dali denarja. Dala sem tudi za mrliški voz...«

Če bi le povsod tako reševali vaše zadeve in manj s prstom kazali na občino in njeno jetično blagajno...

J. Vidic

Tudi letos je plavalna sekcija pri športnem društvu v Kamniku organizirala plavalni tečaj za otroke od 5 do 12 let. Začetnega plavalnega tečaja se je udeležilo 41 pionirjev in pionirk, ki so se v tem mesecu 14 dni vsak dan po tri ure učili plavati v bazenu na kamniškem pokopališču. Tečaj so uspešno vodili plavalni učitelji Jamšek, Ahčin, Vavpotič, Reihner A. in M., Homar, Kropivšek in Glurin. — Foto: J. Vidic

40 Miha Klinar

Aprilsko sporočilo 1941

Predigra

**ZA NAPAD NA SOSEDE
POTREBUJEŠ OLJE, ROPARI!
A MI BIVAMO OB CESTI,
KI K OLUJU PELJE**

(Bertolt Brecht, Bericht der Serben)

»Če danes dviga svet hrup: 'Nikoli več Münchenu!' potem je to potrditev, da se vojnim hujšakom (k takim je Hitlerjev tisk štel Roosevelta) zdi mirna rešitev problema največja poguba, kakršne še nikoli ni bilo. Obžalujejo, ker ni tekla kri.«

Tako je Hitler označil razburjanje, ki je nastalo v svetovni javnosti ob okupaciji Češke, ki se je vendar sama vrnila k stari politiki, ki pa jo je morala Nemčija preprečiti v svojem interesu.

»In tudi Slovaška je izrazila svoje želje po samostojnosti. Vse to pa je oviral obstoj te države, te CSR, o kateri ni moglo biti nobenega govora več. Versajska konstrukcija CSR se je preživela. CSR je bila zapisana razpadu, ne ker je to hotela Nemčija, marveč zato ker držav, skonstruiranih za konferenčno mizo ni mogoče na veke umetno vzdrževati pri življenju... Trditve, da je bila moja rešitev češkega vprašanja v nasprotju z dogovorom v Münchnu, ne more nihče z ničemer utemeljiti. Münchenska rešitev ni mogla pod nobenimi pogoji veljati kot dokončna, kajti saj je bilo rečeno, da nadaljna vprašanja še potrebujejo rešitev in morajo biti rešena.« Je Hitler izkrižal stavek in ga prilagodil v nemški prid, če je moral nadaljna neresena vprašanja reševati tako, kakor jih je rešil, ni bil kriv on, marveč prizadej, ki niso izbrali za razsodnika vseh štirih Münchenskih podpisnic, marveč samo Nemčijo in Italijo.

»Zato nam ne more nihče oporekati,« je mislil na Madžarsko in CSR, pa tudi na samo likvidacijo CSR, ki je, tako ali tako razpadala sama od sebe in ni več eksistirala.

»Da pa potem, ko je bil etnografski princip že tako izven moči, očitajo krivdo Nemčiji, ki jo poleg vsega veže že tisočletni interes na to ozemlje ne samo politične, marveč tudi gospodarske narave, je smešno. Nemčija je vendar zaščitila to ozemlje. Če pa je bila ta rešitev, ki jo je našla Nemčija, pravilna ali nepravilna, bo pokazala prihodnost. TODA GOTOVO JE ENO, DA TA REŠITEV NI PODVRŽENA PRISTOJNOŠTI ANGLEŠKE KONTROLE IN ANGLEŠKE KRITIKE. Kajti deželi ČESKA IN MORAVSKA NIMATA kot zadnji ostanek nekdanje Češkoslovaške Z MÜNCHENSKIM DOGOVOROM NIČESAR SKUPNEGA VEČ. PRAV TAKO MALO, KAKOR MOREJO BITI ANGLEŠKI UKREPI, DENIMO NA IRSKEM, PREDMET NEMSKE KONTROLE IN KRITIKE, ALI SO PRAVILNI ALI NEPRAVILNI, PRAVIČNI ALI KRIVICNI, PRAV TAKO MALO IN SE MANJ MORE BITI PREDMET ANGLEŠKE KONTROLE IN KRITIKE TA PRASTARA NEMSKA KNEŽEVINA... V Münchnu ni bilo govora o tem ali o kakih garancijah za ostanek CSR s strani Anglije ali Nemčije, marveč smo govorili o odnosih med Anglijo in Nemčijo, ja, izključno o teh odnosih, o sožitju med Nemčijo in Anglijo v smislu Münchenskega sporazuma in v smislu angleško-nemške pogodbe iz leta 1935, po kateri naj bi med Nemčijo in Anglijo ne prišlo do nobene vojne več...«

Tako je prešel Hitler na to pogodbo iz leta 1935, ki je dala Nemčiji pravico do vojnega ladjeva z določenimi omejitvami, ki pa se jih je Nemčija že dolgo ni držala. In ker so Angleži mešali v sedanji spor med Nemčijo in Poljsko tudi to pogodbo, je našel zdaj Hitler možnost, da jo je odpovedal, prav tako, kakor je odpovedal tudi nemško-poljsko pogodbo iz leta 1934 in krivdo za svojo odpoved naprtil Poljakom, proti katerim je pripravljaval vojno in proti katerim je naperil tudi svoj tevtonski govor, čeprav je re-

kel, da »o nemško-poljskih odnosih ni treba več mnogo govoriti!«

»Tudi tu je Versailles zasekal Nemčiji najtežje rane. Poljski koridor k morju naj bi onemogočil razumevanje med Nemčijo in Poljsko...«

Poljski koridor je bil eden izmed mnogih 'sodov smodnika', ki jih je Versajska pogodba razpostavila širom po Evropi. Včasih je bil tak 'sod smodnika' samo Balkan, po prvi svetovni vojni pa so 'versajski posiljevalci narodov' balcanizirali vso Srednjo Evropo. Tako ni govoril samo Hitler, marveč so govorili nemški, pa tudi nekateri zahodni politiki že pred Hitlerjem, med njimi tudi Churchill. Tudi na Hitlerjev odgovor Rooseveltu, pa tudi na Rooseveltov apel sam, ne moremo gledati drugače kakor na

IMPERIALISTIČNI DIALOG.

V tem dialogu ni šlo za samostojnost ali nesamostojnost malih držav in narodov, marveč za trenje med interesi imperialističnih velesil. Prav je, da poznamo imperialistično diplomatsko govorico tudi v današnjih časih, saj se ni bistveno spremenila. Govori za svetovno javnost niso vselej odraz tajnih diplomatskih in državnih dokumentov (na pr. danes ameriški tajni dokumenti o Vietnamski vojni, ob katerih je zatemnela celo humana podoba pokojnega predsednika Kennedyja in ne samo Johnsona — prip. M. Kl.) To moramo vedeti, da ne bomo vnovič razočarani, kakor smo bili ob izbruhu druge svetovne vojne, ko se je 'komunistična propaganda' pokazala kot edina resnična napoved črnih in krvavih časov, ki so terjali ogromne žrtve — milijone in milijone mrtvih.

'Sporazum, ki je omogočil razumevanje med Poljsko in Nemčijo' pa je Hitler kljub temu skušal spremeniti v 'poljsko-nemško razumevanje s pogodbo iz leta 1934', ki jo je sklenil s pokojnim poljskim diktatorjem maršalom Piłsudskim. Zdaj so Poljaki 'prelomili' to pogodbo, ker so 'zavrnil' Hitlerjev predlog o rešitvi Gdanska in nemške suhozemske poti čez koridor med Zahodno in Vzhodno Prusijo. Zato se tudi Hitler ni več čutil 'dolžnega, da bi Nemčija še priznavala to pogodbo', in jo je lahko proglasil za neveljavno.

Seveda je v govoru vnovič ponudil Poljski svoje 'velikodušne predloge', potem pa govoril 'o zmagi nacionalne Španije', za katero se je tolkla tudi 'nemška legija', pozdravil uspešno akcijo 'italijanskega prijatelja v Albaniji', sodelovanje med Nemčijo, Italijo in Japonsko, ki je temeljito na tako imenovanem paktu proti kominterni, le da tega pakta tokrat ni omenil niti z besedico, potem pa je prešel

K ROOSEVELTOVI POSLANICI

na katero je odgovoril v 21. točkah:

»Kakor sem že v začetku omenil, je 15. aprila 1939 sprejel svet na znanje vsebino nekega telegrama, ki sem ga potem stvarno dobil na vpogled tudi jaz. Zares težko je klasificirati ta dokument ali ga uvrstiti v kako znano zvrst. Zato hočem pred vami, moji odnosanci nemškega Reichstaga, in s tem pred vsem nemškim narodom analizirati ta znameniti kos popisane papirja in nanj tudi v vašem imenu in v imenu nemškega ljudstva navezati potrebne odgovore.«

V takem stilu je začel Hitler svoj govor in odgovarjal ovrženemu in hodnemu imperializmu z očitki nemškega imperializma:

»Gospod Roosevelt meni, da je tudi meni jasno, da na svetu stoteri od milijonov človeških bitij trepetajo v vedno večjem stalnem strahu pred novo vojno. To naj bi se tikalo tudi ljudstva Združenih držav, katerih besednik naj bi bil on, in vseh ljudstev na zahodni zemeljski polobli.«

Z njim se je 'strinjal' tudi Hitler in dejal, da je ta strah obstajal, odkar je obstajalo človeštvo. Tako je bilo 'na primer samo po sebi' in 'mirovni pogodbi v Versaillesu do leta 1918'. 'Najstarejši vojna', v katerih pa Nemčija ni bila udele-

žena, pač pa države zahodne poloble, v imenu katere gospod Roosevelt dviga svojo besedo, je očital Zahodu, Združenim državam Amerike pa še posebej, da so se udeležile 'šestih krvavih intervencij po letu 1918'. Tudi Sovjetski zvezi jih je naprtil osem, ni pa povedal, da so bile te 'intervencije' obrambne pred tujimi intervencionisti, med katerimi so bili poleg antantnih tudi Nemci in Japonci. Sicer pa je Sovjetsko zvezo omenil z enim samim stavkom, ker bi se drugače lahko kaj hitro zapletel v protislovje. Takih intervencij je bilo vseh skupaj 26. Hitler jih je izrazil samo s številko in jih naprtil z izjemo 'sovjetskih' zahodnim imperialističnim državam. Tudi tu se v podrobnosti ni spuščal, ker bi moral omeniti italijansko agresijo v Etiopijo in Albanijo, italijansko-nemško intervencijo na strani fašista Franca v Španiji, pa še zasedbo Avstrije in likvidacijo CSR, zasedbo Memelskega ozemlja in grožnje proti Poljski pa zahtevo po vrnitvi nemških kolonij v Afriki in Aziji, torej stvari, ki so nenadoma zaskrbele Zahod in ki so bile nemško imperialistično maslo, kar pa je Hitler odločno zavračal s protiožbami.

»Gospod Roosevelt verjame v svojem telegramu, da bi vsaka večja vojna, četudi bi ostala omejena na en sam kontinent, povzročila že za časa svojega trajanja težke posledice na življenje več generacij,« je Hitler po svoje ponovil Rooseveltove trditve in odgovoril, da je 'vse to res in da nemški narod to najbolje ve', saj so mu v Versaillesu 'nagrmadili na pleča taka bremena' ki bi jih moral nositi več kakor sto let, čeprav 'Nemčija ni bila za vojno nič bolj kriva kakor kaka druga država', se je pri tej trditvi skliceval na

Tako je Hitler... Rooseveltov apel v točke. Rooseveltovo priporočilo, da bi bilo 'treba reševati politična, gospodarska in druga nasprotja med državami na miren način', je Hitler odgovoril, da se s tem popolnoma strinja, žal pa je sedaj tako reševanje problemov 'zaradi gospodov politikov, državnikov in ljudi od tiska zelo otežkočeno'. Na Rooseveltove ugotovitve, da čas drsi v vedno večjo 'vojno nevarnost' zaradi groženj

'S SILO OROŽJA'

in da se bo 'velik del sveta znašel v splošnem uničenju', če se bo to nadaljevalo, je Hitler odgovoril:

»Kar se tiče Nemčije, mi ni znano, da bi le-ta ogrožala druge narode, pač pa prebiram v demokratičnih časnikih sleherni dan laži o nemških mobilizacijskih pripravah, o izkrcavanju čet, o pritisku in to prav v državah, s katerimi ne živimo samo v najglobljem miru, marveč v mnogih primerih tudi v najtesnejšem prijateljstvu.«

V sedmem odgovoru se Hitler dela naivno nevednega ob Rooseveltovi ugotovitvi, da so v zadnjem času 'izgubili neodvisnost trije, v Afriki pa en narod':

»Ne vem, kdo naj bi bil med temi tremi evropskimi narodi. Če gre pri tem za PROVINCE, PO-NOVNO ZDRUŽENE Z NEMSKIM REICHOM, POTEM MORAM SPOMNITI GOSPODA PREDSEDNIKA ROOSEVELTA NA ZGODOVINSKO ZMOTO. TI NARODI NISO IZGUBILI V EVROPI NEODVISNE EKISTENCE SEDAJ, PAČ PA LETA 1918, KO SO PO PRELOMU SVEČANO DANE OBLJUBE IZTRGALI PREBIVALSTVO TEH DEŽEL IZ NEMSKE SKUPNOSTI IN JIH OZNACILI Z NARODI, KI NISO TO NIKOLI HOTELI BITI, NITI NISO NIKOLI BILI.«

Hitler je odrekel nacionalno bit nemškim narodom v okviru starih nemških držav od rimsko-nemškega cesarstva dalje pa do Viljemove Nemčije in črno-žolte ječe narodov — cesarske Avstro-Ogrske in jih pomešal v isto vrsto s kolonialnimi narodi v Afriki, ki jih po Hitlerjevo ni, ker so samo ozemlja, ki so si jih zahodne sile podvrgele s silo in nasiljem. »Vsi ti so žrtve takega nasilja, čigar ščiti in bombe ne nosijo pečata 'Made in Germany', marveč

'MADE BY DEMOCRACIES'.

Nekaj čez poldne smo Čiko, Sandi in jaz dosegli ledenik, ki se je vzpenjal proti sedlu. Tedaj so mi popolnoma pošle moči. Niti koraka nisem mogel več storiti, čeprav sem se hotel prisiliti. Ni in ni šlo več. Primanjkovalo je zraka, če sem še tako hlastal za njim. Noge me niso več držale, moral sem sesti in si odpočiti. Morda bo čez nekaj časa šlo zopet tako kot že dobršen del poti do sem: deset korakov naprej nato pa obvezni počitek z nekajminutnim globokim dihanjem. Med počivanjem smo nad seraki zagledali Mišota in Francija, kako se mučita z nekom navzdol. Verjetno je bil Janko. Zjutraj smo izvedeli, da sta oba dobro prespala noč in da je bilo stanje obeh — zahvaljujoč kisiku — boljše. Zvone je lahko celo vstal in z obema se je dalo pomeniti, le Janko še ni spregledal in tudi hoditi še ni mogel. Vedeli so, da jim gremo na pomoč. Mišo in Franci sta sama po dogovoru poizkušala s transportom navzdol. Razdalja med nami ni bila velika in s klici smo ju opozorili nase. Predlagal sem Sandiju in Čikotu, da pustita nahrbtnika z vso opremo in gresta praznih rok naprej pomagat, saj jih bosta tako laže in hitreje dosegla. Sam bom prišel za njima ali počakal na tem mestu. Na vsak način smo morali doseči tabor dve še isti dan, če bi le šlo!

s steklenico kisika vzeli s seboj. Toda kjerkoli sem udaril, sem naletel na ledeniško razpoko, zato sem obupal in začel širiti razpoko na enem mestu v obliki luknje. Od časa do časa sem poklical, da bi zvedel, kje so ostali, pa ni bilo nobenega odgovora. Kasneje se je megla pretrgala in opazil sem dve postavi med seraki, ki sta se polagoma spuščali navzdol, nad njima pa ostale, ki so se gotovo mučili z Jankom. Šel sem naproti. Nekje na sredini sem srečal Mišota, ki je na vrvi varoval Zvoneta. Ta je vsakih nekaj korakov klečnil, se sesedel v sneg in obsedel, da je nabral novih moči za naslednji delček poti. Z Jankom je bilo huje, morali so ga transportirati v ležečem položaju. Prijel sem Zvoneta pod pazduho in počasi smo prečili snežišče do luknje in naše opreme. Tu smo želeli počakati ostale, kajti oba z Mišotom sva bila nesposobna vrniti se ponovno navzgor. Zvone se je razmeroma dobro počutil, Mišo pa je bil precej izčrpan od hudih naporov. Ker je bilo očitno, da bomo morali bivakirati, sem svetoval Mišotu, da sestopi v dvojko, kjer se bo lahko dobro odpočil, sam pa bom z Zvonetom počakal na ostale. Pustil nama je svojo opremo in steklenico kisika, ki jo je prinesel iz trojke. Po nekaj korakih je izginil za robom in z Zvonetom sva ostala sama. Megla naju je

Istor-o-Nal — 7400 m — smer vzpona — gornji del: G — glavni vrh, J — južni vrh (~7300 m), JZ — del jugozahodnega grebena, S — sedlo (~7000 m), 3 — višinski tabor 3 (~6600 m), 2 — višinski tabor 2 (~5800 m), P — ledena prečka, X — mesti bivakiranja

počasi teči. Bilo nama je močno neugobno, toda kdo bi mislil na to. Treba je bilo potrpeti in prestati, saj ni bilo druge izbire. Veter je bril z vso močjo in sneg je prasketal prek vreče. Od spodaj, iz razpoke naju je krepko hladilo. S težavo sva se predevala in spreminjala

Zvoneta v luknji in krenil navzgor, da poiščem ostale. Kmalu sem našel nanje, Janko in Čiko sta prespala v šotorčku, Sandi in Franci pa kar v poševno potekajoči ledeni razpoki. Vsi so zatrjevali, kako je bilo udobno! Šaljivci! Toda imeli so toplo pijačo in požirek je bil vreden zlata. Janko je bil precej boljši in celo videl je zopet. Še vreme se je začelo popravljati in domenili smo se, da midva z Jankom ostaneva tu, v šotorčku, kjer sva imela na razpolago dovolj hrane, kuhinjske in spalne vreče. Ostali naj bi spravili Zvoneta do dvojke in naslednjega dne prišli po naju. Tako smo se poslovili. Zvone je še istega dne dosegel dvojko in nato v spremstvu Francija celo bazo!

pol s snegom zasutem šotoru znova napel vrvi, ki so se ponoči razrahljale. Janko si je že prej opomogel. Toda ponovno je začel pihati veter, ki je znova prinesel meglo in sneg. Zavleči sva se morala v šotorček, kjer sem nadaljeval s kuho. Potrebnovala sva veliko tekočine. Zunaj je postajalo vse huje. Ob dogovorjeni uri nisva mogla dobiti zveze niti z bazo niti z dvojko. Kasneje sem bazo odlično slišal, nisem pa mogel priklicati. Ko se je megla nekoliko razkadila, sem izstrelil belo in nato še zeleno raketo — znak, da je z nama vse v redu. Baje so ju opazili v baznem taborišču. Toda ponoči se je začel zunaj divji ples! V šotor je povsod uhajal snežen prah in začelo naju je zebsti. Pa izusti Janko: »Tako me zebe, da se komaj sproti tresem!«

GORENJSKA ALPINISTIČNA ODPRAVA V HINDUKUŠ

ISTOR-O-NAL

11

Piše
dr. Ivo Valič

Na snegu sem ležal uro, dve in videl, da sta Čiko in Sandi dosegla ravan nad seraki. Potem je vse zagnila megla. Začelo je pihati in drobno naletavati. Najmanj, kar smo si lahko v tem trenutku želeli, je bila sprememba vremena. Prekletost! Zavedal sem se, da bomo danes težko dosegli dvojko. Začel sem kopati sneg in pripravljati prostor za šotor, ki so ga na trojki podrli in ga obenem

že zdavnaj spet zagrnila in nič nisva vedela, kje so ostali. Tudi sneg je vedno bolj naletaval in veter se je okreplil. Čas je hitel in bližala se je noč. Naenkrat se je iztrgal iz megle Čiko. Povedal je, da je sneg pokril sledi in v megli niso bili več prepričani, da so na pravi poti. So tudi na koncu svojih moči in ker so pod nekimi visokim serakom našli primeren prostor za bivak, so ostali tam. Sam se je odločil, da naju poišče in da se vsi skupaj vrnemo. Toda kaj, ko midva z Zvonetom tega nisva bila zmožna, čeprav nas je ločilo le 200, 300 metrov! Sklenila sva, da bivakirava v luknji, ki sem jo bil izkopal. Čiko je oprtal svoj in Sandijev nahrbtnik in jo mahnil korajžno mazaj v breg in meglo.

Z Zvonetom sva se stisnila v luknjo. Pod zadnjici sva nametala vrvi, prazne nahrbtnike, cepine, rokavice in se pokrila z vrečo za bivakiranje. Med naju sem namestil steklenico kisika in ga pustil

položaj. Luknja je postala vedno manjša in ožja. Zvone se je pošalil: »Boljše bi bilo, da bi bila v frižiderju, al' ne, dohtar?« Potem je še oprahujoče pristavil: »Sva ga polomila, kaj? Mar bi ravnala tako, kot je bilo prvotno domnjenjeno! Veš, mislim, da sva bila na vrhu!« Glej, goslej mi vrh še na misel ni prišel! Tudi sedaj nisem hotel o tem premišljevati. Važno je bilo, da se vsi izvlečemo iz te godlje. Bomo že potem ugotavljali, kje sta bila in kaj sta počela! Sicer pa sva bila bolj redkobesedna. Dovolj sva imela opraviti z mrazom! Celo zadremala sva ponoči pa sva oba hkrati nenadoma planila pokonci in se s težavo izmotala iz vreče. Imela sva občutek, da naju bo zadušilo. Potem sva se zopet stisnila, nekoliko bolj odprla kisik in v klopčič zvita dočakala jutro.

Zjutraj sva se s težavo odmotala. Veter je nekoliko ponehal in tudi snežilo ni več. Pustil sem

Ko se je razkadila megla je prek ledene strehe posijalo sonce, sem ga izkoristil za sušenje. Še Janko se je zavlekel pod šotor. Medtem, ko se je topil sneg za čaj in juho, sem pri na-

Jutro sva dočakala vsa trda in prezeblja. Še huje je bilo, da nisva mogla dobiti zveze s taboroma in nisva vedela, ali nama gredo naproti ali ne. Še eno tako noč bi težko prestala!

Delavska univerza
TOMO BREJC
Kranj

VPISUJE V ZACETNE
IN NADALJEVALNE
SIVALNE TEČAJE

Začetni tečaj bo v ponedeljek, 6. septembra ob 15. uri, nadaljevalni pa v torek, 7. septembra ob 15. uri.

Planinsko društvo Kranj

prireja veliko denarno loterijo

Štiri premije in 4004 dobitki v skupni vrednosti 200.000 din. Srečke bodo v prodaji do 21. oktobra, žrebanje pa bo 23. oktobra.

Zbrana sredstva so namenjena predvsem za pokritje stroškov gorenjske alpinistične odprave v Hindukuš.

RADIO

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24 uri ter radijski dnevnik ob 19.30. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7. in 24 uri ter radijski dnevnik ob 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 19.30.

S

28. AVGUSTA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pionirski tednik — 9.35 S pihalnim orkestrom RTV Ljubljana — 9.50 Zavarovalnica Sava radijskim poslušalcem — 10.15 Pri vas doma — 12.10 Iz naše glasbene romantike — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Po domače — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Z velikimi zabavnimi orkestri — 14.30 Poje basist Dragutin Bernardić — 15.40 Pesmi in plesi iz Jugoslavije — 16.00 Vrtljak — 16.40 Dobimo se ob isti uri — 17.10 Gremo v kino — 17.50 Klavir v ritmu — 18.15 Variacije na pesem Od kneza Marka — 18.45 S knjižnega trga — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Lojzeta Slaka — 20.00 Večer z napovedovalcem Jernejem Piklom — vmes ob 20.30 Zabavna radijska igra — 22.20 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Glasbeni variete — 16.05 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe — 16.40 Sobotni mozaik — 17.35 Mozaik melodij in ritmov — 18.40 Popevke iz studija 14 — 19.00 Pet minut humorja — 19.05 Melodije za sobotni večer — 20.20 Opemni koncert — 21.40 Trenutki s slovenskimi pianisti — 22.30 Mojstra variacij: Beethoven in Reger — 23.55 Iz slovenske poezije

N

29. AVGUSTA

4.30 Dobro jutro — 8.05 Radijska igra za otroke — 8.35 Orkestralne skladbe za mladino — 9.05 Koncert iz naših krajev — 10.05 Se pomnite, tovariši — 10.25 Pesmi borbe in dela — 10.45 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 13.30 Nedeljska reportaža — 13.50 Z domačimi ansambli — 14.05 Slovenske narodne v

raznih izvedbah — 14.30 Humoreska tega tedna — 14.50 Klavir v ritmu — 15.05 Igramo za razvedrilo — 16.00 Radijska igra — 16.56 Glasbena medigra — 17.05 Nedeljsko športno popoldne — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.20 Ples na glasba — 23.05 Literarni nohturno — 23.15 Jazz za vse

Drugi program

9.35 Iz domače zakladnice zabavne glasbe — 10.00 Nedeljski sprehodi — 11.35 Svetovna reportaža — 11.55 Opolndanski koncert lahke glasbe — 13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.00 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe — 14.35 Radi ste jih poslušali — 15.00 Izletniški kašipot — 15.15 Glasbeni variete — 16.35 Popevke slovenskih avtorjev — 17.00 Ples ob petih — 18.00 Za vsakogar nekaj — 19.00 Naši kraji in ljudje — 19.15 Z velikimi zabavnimi orkestri — 19.40 Indonezijske popevke — 20.15 Verdi: Ples v maskah — odlomki — 21.00 Nedeljski divertimento — 21.40 Dunajski slavnostni tedni 1971 — 23.15 Neoklasiistični nocturno — 23.55 Iz slovenske poezije

P

30. AVGUSTA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.20 Pesmice za najmlajše — 9.30 Lahka glasba jugoslovanskih avtorjev — 10.15 Pri vas doma — 12.10 Bartok: Čudežni mandarin — suita iz balleta, op. 19 — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Iz partitur skladateljev Mojmirja Sepeta in Marijana Vodopivca — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.40 Amaterski zbori pojo — 16.00 Vrtljak — 16.40 Z orkestrom Jackie Gleason — 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne — 18.15 Signali — 18.35 Orgle v ritmu — 18.45 Kulturni poletni vodnik — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Beneški fantje — 20.00 Verdi: Odlomki iz opere Traviata — stereo — 21.05 Melodije in ritmi domačih in tujih avtorjev — 22.15 Za ljubitelje jazz — 23.05 Literarni nohturno — 23.15 Slovenski pevci zabavne glasbe

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Glasbeni variete — 16.05 Naš podlistek — 16.20 Z orkestrom Wal Berg — 16.40 Popevke na tekočem traku — 17.35 Mozaik melodij in ritmov — 18.40 Prijubljene slovenske popevke — 19.00 Kulturni mozaik — 19.05 Igramo za vas — 20.05 Ostere: Štiri

simfonične skladbe — 20.40 Dvoje Beethovnovih poznih del — 21.40 Iz repertoarja komornega zbora RTV Ljubljana — 22.15 Naši znanstveniki pred mikrofonom — 22.30 Britten: Vojni requiem — 23.55 Iz slovenske poezije

T

31. AVGUSTA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani — 9.20 Z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana — 9.40 Počitniški pozdravi — 10.15 Pri vas doma — 12.10 Zajc: dva odlomka iz opere Nikola Subić Zrinjski — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Vedri zvoki z ansamblom Fantje treh dolin — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Poje oktet tovarne Sava iz Kranja — 14.40 Na poti s kitaro — 15.40 Majhen recital basista Dragiša Ognjanovića — 16.00 Vrtljak — 16.40 Z orkestrom Roberto Rossi — 17.10 Popoldanski simfonični koncert — 18.15 V terek na svidenje — 18.45 Z ljubljanskim jazz ansamblom — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Borisa Franka — 20.00 Prodajalna melodij, stereo — 20.30 Radijska igra — 21.41 Minute lahke glasbe — 22.15 Instrumentalni dialogi Primoža Ramovša — 23.05 Literarni nohturno — 23.15 Revija jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Glasbeni variete — 16.05 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe — 16.40 Melodije za vsakogar — 17.35 Mozaik melodij in ritmov — 18.40 Z orkestrom Philharmonia — 19.00 Pet minut humorja — 19.05 Melodije po pošti — 20.05 Minute za Mozarta — 21.10 Stravinski: Italijanska suita za violončelo in klavir — 21.40 Z jugoslovanskih festivalov jazz — 22.25 Večeri pri slovenskih skladateljih — 23.55 Iz slovenske poezije

S

1. SEPTEMBR

4.30 Dobro jutro — 8.10 Operna matineja — 9.05 Kaj vam pripoveduje glasba — 9.20 Lepe melodije — 9.40 Ansambli s pevci — 10.15 Pri vas doma — 12.10 Glasba za sanjarjenje — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Od vasi do vasi — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Ob lahki glasbi — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.40 Josip Ipavec: Možiček — pantomima — 16.00 Vrtljak — 16.40 Z orkestrom Vatroslav Matušić — 17.10 Koncert in rapsodija z diri-

gentom Fritzom Reinerjem — 18.15 Iščemo popevko poletja — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana v stereo studiu — 21.10 Od melodije do melodije — 22.15 S festivalov jazz — 23.05 Literarni nohturno — 23.15 Popevke se vrstijo

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Glasbeni variete — 16.05 Radi ste jih poslušali — 16.40 Izložba hitov in glasbeni express — 17.35 Mozaik melodij in ritmov — 18.40 Slovenski pevci zabavne glasbe — 19.00 O avtomobilizmu — 19.10 Mladina sebi in vam — 20.05 Schumann: Simfonične etude za klavir, op. 13 — 20.40 Večerni koncertino — 21.40 Portret baritonista Gerarda Souzaya — 21.15 Razgledi po sodobni glasbi — 23.55 Iz slovenske poezije

KAVA ŽIVILA

Č

2. SEPTEMBR

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani — 9.20 Igrajo veliki zabavni orkestri — 9.45 Pesem iz mladih grl — 10.15 Pri vas doma — 12.10 Bizet: odlomek iz opere Carmen — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Čez polja in potoke — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Od melodije do melodije — 15.40 Ljudske pesmi iz Nove Skotske — 16.00 Vrtljak — 16.40 Z orkestrom Antony Wood — 17.10 Koncert po željah poslušalcev — 18.15 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana — Operetne uverture Franca Suppeja — 18.45 Naš podlistek — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ljubljanskim jazz ansamblom — 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in na pevov — 21.00 Vabimo vas na bralno vajo — 21.40 Glasbeni nohturno — 22.15 Med novimi posnetki slovenske filharmonije — 23.05 Literarni nohturno — 23.15 Iz albuma izvajalcev jazz — 23.40 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Glasbeni variete — 16.05 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe — 16.40 Se stanek ob juke-boxu — 17.35

Mozaik melodij in ritmov — 18.40 Z ansamblom Francija Puharja — 19.00 Filmski vrtljak — 19.05 Melodije po pošti — 20.05 Za ljubitelje in poznavalce — 21.10 Iz Papanopolove opere Rona — 21.40 Komorni jazz — 22.30 Recital pianista Walterja Giesekinga — 23.55 Iz slovenske poezije

P

3. SEPTEMBR

4.30 Dobro jutro — 8.10 Operna matineja — 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani — 9.20 Popevke s slovenskih festivalov — 9.45 Skladbe za mladino — 10.15 Pri vas doma — 12.10 Iz albumov skladatelja Karola Pahorja — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Igrajo pihalne godbe — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Melodije skladateljev Jožeta Privška in Boruta Lesjaka — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Napotki za turiste — 15.40 Ferdo Juvenec: Suita v štirih stavkih — 16.00 Vrtljak — 16.40 Z orkestrom Gerd Bauer — 17.10 Človek in zdravje — 17.20 Opemni koncert — 18.15 Glasbeni vsak dan — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Toneta Kmetca — 20.00 Poje komorni zbor iz Pamplona v Spaniji — 20.30 Top-pops 13 — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.15 Besede in zvoki z logov domačih — 23.05 Literarni nohturno — 23.15 Jazz pred polnočjo

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Glasbeni variete — 15.05 Popevke slovenskih avtorjev — 16.40 Popoldne ob sprejemniku — 17.35 Mozaik melodij in ritmov — 18.40 Igra plesni orkester RTV Ljubljana — 19.00 Odmeki z gora — 19.20 Popevke in plesni zvoki — 20.05 Dve poljski radijski igri — 20.57 Nova generacija slovenskih skladateljev — 21.40 Z jugoslovanskih koncertnih odrov — 23.55 Iz slovenske poezije

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Ulica Moše Pijade — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1. stavba občinske skupščine. — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135 — Telefoni: redakcija 21-835 21-860; uprava lista, ma looglasna in naročniška služba 22-152. — Naročnik: letna 32, polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Malj oglaš: beseda 1 din, naročniki imajo 10 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo

S 28. AVGUSTA

15.15 Svetovno prvenstvo v kajaku na mirnih vodah — prenos (RTV Beograd, Ljubljana) in evropsko prvenstvo v plavanju za ženske — prenos iz Bratislave (EVR), 18.40 Obzornik, 18.55 Bratovščina Sinjega galeba, 19.25 Mozaik, 19.30 TV kašipot, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 S kamero po svetu (RTV Ljubljana), 21.00 Plošča 71 — zabavna glasba, prenos iz Berlina (EVR — Ljubljana), 23.00 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 18.30 Kronika (RTV Zagreb), 18.45 Narodna glasba, 19.20 Karavana (RTV Beograd), 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.30 Spored italijanske TV

N 29. AVGUSTA

8.55 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 9.30 Pisano po domače (RTV Ljubljana), 10.00 Kmetijska oddaja (RTV Beograd), 10.45 Otroška matineja, 11.30 Mestece Peyton — serijski film, 13.45 Svetovno prvenstvo v kajaku na mirnih vodah — prenos (RTV Beograd, Ljubljana), 15.25 Upsala: tekmovalstvo v plavanju za pokal Evrope (EVR — Ljubljana), 17.15 Bratislava: evropsko prvenstvo v plavanju za ženske (EVR), 18.20 Pogumen kot Lassie — amer. film, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Čudežni svet TV, 21.35 Glas na obisku: Irene Sheer, 21.50 Poročila (RTV Ljubljana), 22.05 Športni pregled (JRT) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.30 Spored italijanske TV

P 30. AVGUSTA

17.15 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.35 Drečček in trije Marsoveci, 17.55 Činčin — oddaja slovaške TV, 18.05 Obzornik, 18.20 Reportaža slovaške TV, 18.50 Madrigalisti — oddaja slovaške TV, 19.05 Mladi za mlade, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.30 Telica — **drama slovaške TV**, 21.30 Pesmi

o ljubezni, vojakih in smrti — oddaja slovaške TV, 21.45 Jazz podium — oddaja slovaške TV, 22.15 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 18.15 Kronika (RTV Zagreb), 18.30 Znanost (RTV Sarajevo), 19.05 Mladi za mlade (RTV Ljubljana), 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.30 Spored italijanske TV

T 31. AVGUSTA

15.00 Madžarski TV pregled, 16.30 Nogomet Jugoslavija: Madžarska (RTV Beograd), v odmoru Glasbena medigra, 18.25 Obzornik, 18.40 Prijatelj Ben — serijski film, 19.05 Stare krčme, 19.35 Znamenitosti male dežele, 19.48 Varnost na cesti, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Podaj hudiču roko — angleški film, 22.25 Malo za šalo, malo za res, 22.55 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 18.15 Kronika (RTV Zagreb), 18.30 Od zore do mraka, 19.00 Narodna glasba (RTV Beograd), 19.20 TV pošta, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.30 Spored italijanske TV

S 1. SEPTEMBRA

8.15 TV v šoli (RTV Zagreb), 17.05 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 18.10 Obzornik (RTV Ljubljana), 18.25 Budimpešta: nogomet Madžarska: Jugoslavija (RTV Beograd, Ljubljana) v odmoru propagandna oddaja, 20.15 TV dnevnik, 20.50 Kam gredo divje svinje, 21.50 Jazz na ekranu, 22.20 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 20.15 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.40 Spored italijanske TV

Č 2. SEPTEMBRA

9.35 TV v šoli, 14.45 TV v šoli — ponovitev (RTV Zagreb), 17.15 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 18.20 Obzornik, 18.35 Družina — poljudno znanstveni film, 19.05 Enkrat v tednu (RTV Ljubljana), 19.20 Vse življenje v letu dni (RTV Beograd), 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 XXI. stoletje, 21.25 Maupassantove novele, 21.50 Virtuozii za Camera, 22.20 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 18.15 Kronika (RTV Zagreb), 18.30 Narodna glasba (RTV Skopje), 19.00 Enciklopedija, 19.20 Serijska oddaja (RTV Beograd), 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.30 Spored italijanske TV

P 3. SEPTEMBRA

9.30 TV v šoli (RTV Zagreb), 14.20 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 15.55 Balkanske atletske igre — prenos (RTV Zagreb, Ljubljana), vmes ob 17.45 TV obzornik, 19.05 Mestece Peyton — serijski film, 19.55 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Stekleni čevljički — amer. film, 22.10 Južni veter, 22.40 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.30 Spored italijanske TV

Tržni pregled

V KRANJU

Solata 3 din, špinata 3 do 3,50 din, korenček 2 do 2,50 din, slive 3 do 3,80 din, jabolka 2 do 3 din, limone 7 din, česen 8 din, čebula 2,50 do 3 din, fižol 4 do 5 din, pesa 2 din, kaša 4 din, paradiznik 3 din, breskve 6 din, lubenice 2 do 2,50 din, ajdova moka 4 din, koruzna moka 3,50 din, jajčka 0,70 din, surovo maslo 20 din, smetana 12 din, orehi 30 din, klobase 5 din, skuta 6 do 7 din, sladko zelje 1,50 do 2 din, kislo zelje 4 din, cvetača 4 din, paprika 3 din, krompir 0,80 do 1 din, hruške 4 do 5 din.

V TRŽIČU

Solata 4 din, špinata 5 din, korenček 3 din, slive 5 din, jabolka 4 din, česen 8 din, čebula 3 din, fižol 4 din, pesa 3 din, kaša 4,80 din, paradiznik 4 din, grozdje 5 do 6 din, banane 7 din, hruške 5 din, ajdova moka 5 din, jajčka 0,70 do 0,80 din, surovo maslo 22 din, smetana 12 din, orehi 30 din, skuta 7,50 din, sladko zelje 3 din, cvetača 5 din, paprika 6 din, krompir 1,30 din, kumare 3 din.

NA JESENICAH

Solata 3,50 din, špinata 2,60 din, korenček 3,20 din, slive 4,40 din, limone 7,70 din, česen 6,50 din, čebula 2,50 din, fižol 6,20 din, pesa 1,70 din, kaša 3,70 din, paradiznik 3,50 din, ajdova moka 6,16 din, koruzna moka 2,25 din, jajčka 0,68 do 0,89 din, surovo maslo 29 din, smetana 13,80 din, orehi 29 din, klobase 4,50 din, skuta 7,11 din, sladko zelje 1,60 din, kislo zelje 3,80 din, paprika 3,30 do 4,20 din, lubenice 3,50 din.

Kranj CENTER

28. avgusta amer. barv. CS film JEZDEC BREZ MILOSTI ob 16., 18. in 20. uri, premiera amer. barv. filma BODALO ob 22. uri
29. avgusta amer. barvni film PAST ZA STARSE ob 10. uri, amer. barvni CS film JEZDEC BREZ MILOSTI ob 15., 17. in 19. uri, premiera angl. barv. CS filma ORLI NAD LONDONOM ob 21. uri
30. avgusta premiera franc. barv. CS filma ZIDOV GREHA ob 16., 18. in 20. uri
31. avgusta amer. barvni film BODALO ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORZIČ

28. avgusta italij. barvni film STIRJE NA POCITNICA ob 16. uri, španski barvni film USODA NEKE ZENSKE ob 18. uri, amer. barvni CS film BEN HUR ob 20. uri
29. avgusta italij. barvni film STIRJE NA POCITNICA ob 15. uri, amer. barvni CS film BEN HUR ob 17. uri, španski barv. film USODA NEKE ZENSKE ob 20. uri
30. avgusta amer. barv. CS film JEZDEC BREZ MILOSTI ob 16. in 20. uri
31. avgusta franc. barv. CS film VESELI DOPUST ob 18. in 20. uri

Tržič

28. avgusta amer. film NEKATERI SO ZA VROČE ob 18. in 20. uri, premiera amer. barv. CS filma MOSTISČE ob 22. uri
29. avgusta amer. barv. CS film MOSTISČE ob 15. in 19. uri, amer. film NEKATERI SO ZA VROČE ob 17. uri
30. avgusta amer. barv. CS film MOSTISČE ob 18. in 20. uri
31. avgusta amer. barvni film PAST ZA STARSE ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM

28. avgusta amer. barv. CS film REVOLVERAS WACO ob 18. in 20. uri, premiera angl. barv. CS filma ORLI NAD LONDONOM ob 22. uri
29. avgusta amer. barv. film PAST ZA STARSE ob 15. in 17. uri, franc. barv. film ČAS ZA ŽIVLJENJE ob 19. uri, premiera amer. barv. filma BODALO ob 21. uri

Krvavec

28. avgusta amer. barvni film Z MOJO ŽENO PA NE ob 20.30
29. avgusta amer. barvni film Z MOJO ŽENO PA NE ob 17. uri

Radovljica

28. avgusta amer. barvni film LJUBEZEN ISIDORE DUNCAN ob 18. uri, franc. barvni film ŽIVETI PONOCI ob 20. uri
29. avgusta japonski barvni film TIHOTAPCI ZLATA ob 16. uri, amer. barvni film VOHUN Z ZELENIM KLOBUKOM ob 18. uri, amer. barvni film LJUBEZEN ISIDORE DUNCAN ob 20. uri
30. avgusta jugoslov. barv. film KDOR POJE, SLABO NE MISLI ob 20. uri
31. avgusta italij.-španski film TEPEPA ob 20. uri

Škofja Loka SORA

28. avgusta amer.-japonski barvni film ZELENNA VARNOST ob 18. in 20. uri
29. avgusta amer. barvni film GRIC SKORNJEV ob 17. in 20. uri
30. avgusta amer. barvni film GRIC SKORNJEV ob 19. uri
31. avgusta amer. barvni film PROFESIONALCI ob 20. uri

Železniki OBZORJE

28. avgusta franc.-italijanski barvni film ORGAZEM ob 20. uri
29. avgusta amer. barvni film HLADNOKRVNI KAZNJENEC ob 17. in 20. uri

Jesenice RADIO

28. avgusta angl.-italijanski barv. film STIRJE KOMANDOSI ZA NORVESKO
29. avgusta angl.-italijanski barv. film STIRJE KOMANDOSI ZA NORVESKO
30. avgusta amer. barv. CS film NA SVIDENJE, PUNČKA
31. avgusta italij.-španski barv. film CANYON CITY

Jesenice PLAVZ

28. avgusta italij.-španski barv. film CANYON CITY
29. avgusta italij.-španski barv. film CANYON CITY
30. avgusta angl.-italijanski barv. film STIRJE KOMANDOSI ZA NORVESKO
31. avgusta angl.-italijanski barv. film STIRJE KOMANDOSI ZA NORVESKO

Dovje Mojstrana

28. avgusta amer. barv. film SKRIVNOSTNA CEREMONIJA
29. avgusta amer. barv. film SMRT BANDE ROGERS PRATTE

Kranjska gora

28. avgusta amer. barv. film CENA OBLASTI
29. avgusta amer. barv. CS film ONI UBIJAJO SAMO ENKRAT
31. avgusta amer. barv. CS film BOBNI TABUA

Javornik DELAVSKI DOM

28. avgusta amer. barv. film SMRT BANDE ROGERS PRATTE
29. avgusta amer. barv. CS film NA SVIDENJE, PUNČKA, amer. barv. film CENA OBLASTI

RESITEV NAGRADNE KRIZANKE

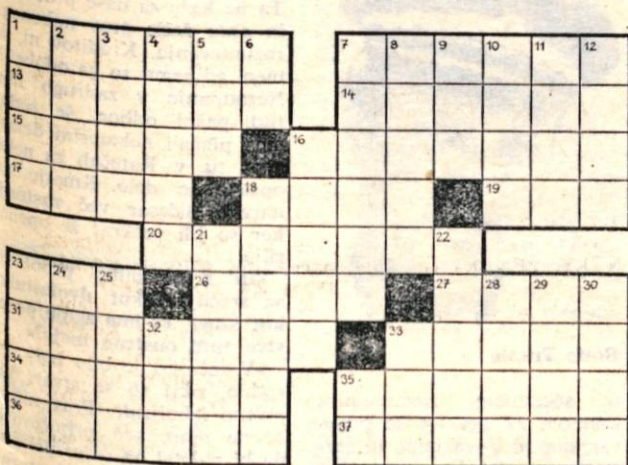
1. SPOPAD, 7. PRAKSA, 13. PONIKOVALNICA, 15. ALES, 16. ZOR, 17. ARES, 18. OKTAEDER, 21. ONE, 22. DV, 23. AI, 24. ES, 26. AN, 27. RIO, 29. SRAKOPER, 34. OCKA, 36. ABO, 37. OPIS, 39. ZALJUBLJENOST, 42. GRADBA, 43. ARESTI.

IZZREBANI RESEVALCI

Rešitve nam je poslalo 107 reševalcev. Izzrebani so bili:
1. nagrado (30 din) prejme Veronika Glavač, Kranj, Jama 19;
2. nagrado (20 din) prejme Jože Gražar, Kranj, Pintarjeva 2;
3. nagrado (10 din) pa dobi Marija Friskovec, Kranj, Pintarjeva 4. Nagrade vam bomo poslali po pošti.

Nagradna križanka

VODORAVNO: 1. prikazen, slepilo, 7. prebivalec v gorah, 13. skupina otokov med Beringovim morjem in Tihim oceanom, 14. označba, označitev, 15. ime zveznega trenerja košarkarjev Zeradice, 16. petnajsta črka grške abecede, »kratki o«, 17. otočje v pacifiškem arhipelagu Tuamotu, Polinezija, 18. gora nad Aljaževim domom, severovzhodno od Triglava, 19. osebnosti zaimek, 20. dragotinar, draguljar, 23. jadranski otok, severozahodno od Molata, 26. posrednik, zlasti v elektrotehniki, 27. tuje moško ime, 31. v mehaniki nauk o ravnotežju teles (pri arhitekturi), 33. naznanilo, obvestilo, 34. opora pri hoji, rekvizit skakalcev v višino, 35. prikazen, fatamorgana, 36. pripravljalca aren; čitalec revije »Arene«, 37. slavnostni obhod, postavljanje.

NAVPIČNO: 1. župnija, 2. prelaz na Velebitu, 3. žensko ljubkovalno ime, Nevena, Nedeljka, 4. tu, 5. ime slovenskega popevkarja Pestnerja, 6. avtomobilska oznaka za Milano, 7. grobovi; kupi zemlje ali kamenja; kopice, množice, 8. upoštevjanje, oziranj, 9. Robert N. Kajanus, 10. češko moško ime, Jaroslav, 11. staro ime za palestinsko lukko Akko (Izrael), 12. roman E. Zolaja o pariški prostitutki, 16. rastlina zajedavka, tudi orodje za pometanje v množini, 18. slab učenec, ki ima mnogo »vekov«, 21. majhna ura, 22. okrožje, okoliš, 23. podstrešna izbica, podstrešje, 24. vrsta tujih cigaret, tudi korec, mernik, nekdanja votla mera, 25. ta tukaj, 28. dalmatinska beseda za obalo, 29. rezultat, konec, uspeh, 30. v glasbeništvu sklep glasbe, 32. ime hrvaškega pisatelja Ujevića, 33. nadav, predplačilo, 35. poštni predal.

Rešitev pošljite do četrta, 2. septembra na naslov: Glas, Trg revolucije 1, Kranj, z oznako Nagradna križanka.
Nagrade: 1.: 30 din, 2.: 20 din, 3.: 10 din.

GORENJSKI MUZEJ V KRANJU — V Mestni hiši je na ogled stalna arheološka, kulturnozgodovinska, etnografska, umetnostnozgodovinska zbirka. V Galeriji v Mestni hiši je odprta razstava umetniške fotografije Mariborski krog. Izbor diapozitivov s komentarjem prikazuje to pot Predvor z okolico.

V baročni stavbi v Tavčarjevi ul. 43 je odprta republiška zbirka Slovenska žena v revoluciji in razstava risb Petra Jovanoviča iz Zgornje Zetine v Poljanski dolini.

V Prešernovi hiši je odprt Prešernov spominski muzej, v galeriji v isti stavbi pa razstava del slikarke Grete Pečnik iz Pirana. V gotski kleti so razstavljene barvne reprodukcije francoskega slikarja H. Rousseauja (1844—1910).

Galerijske in muzejske zbirke so odprte vsak dan od 10. do 12. in od 17. do 19. ure.

loterija

Srečke so zadele
s končnicami dobitke N din

30	20
21290	500
76310	1.000
15520	1.000
051670	10.000
71	20
231	100
4491	200
19421	1.000
783631	10.000
466381	10.000
82	30
63582	500
09902	500
785282	10.000
3	6
02103	500
165533	10.000
591133	10.000
74	10
94	10
36484	500
50944	1.000
310424	10.000
078924	10.000
45	10
11095	500
220735	10.000
199975	10.000
692245	10.000
6	6
44295	500
91356	1.000
077046	10.000
521646	150.000
27	10
957	50
81507	500
775947	10.000
390647	50.000
28	10
9498	200
04548	500
90198	2.000
585458	10.000
9	6
43819	500
77799	2.000
082059	10.000
604709	10.000

SOBOTA

KRANJ — Ob 9. uri v telovadnici osnovne šole France Prešeren II. mednarodni mladinski namiznoteniški turnir za pokal Kranja.

Ob 15.30 na stadionu Stanka Mlakarja V. A kriterij slovenskih mest v atletiki.

Ob 17. uri na košarkarskem igrišču osnovne šole Lucijan Seljak tekma moške SKL skupine B Kranj : Fructal.

JESENICE — Ob 18.30 na košarkarskem igrišču tekma ženske SKL Jesenice : Murska Sobota.

Ob 20. uri tekma moške SKL Jesenice : Triglav.

DOPISNA DELAVSKA UNIVERZA V LJUBLJANI VPISUJE V DOPISNE ŠOLE

- osnovno šolo (5., 6., 7. in 8. razred)
- administrativno šolo (dveletna)
- ekonomsko srednjo šolo (dopisno, kombinirano)
- tehniško šolo (za strojno, elektrotehniško, lesnoindustrijsko in kemijsko stroko)
- delovodsko šolo (za strojno stroko)
- poklicno šolo kovinarske stroke

VPISUJE TUDI V DOPISNE TEČAJE

- nemškega in italijanskega jezika
- tehniškega risanja
- za skladiščnike
- za kontrolorje in predelavce v kovinarski stroki
- za varnost pri delu (skupinski vpis v posameznih delovnih organizacijah)

VPISUJEJO VSAK DAN od 7. do 14.30, ob torkih do 18. ure ter drugo soboto v mesecu.

Podrobnosti o sistemu dopisnega izobraževanja učnem programu in pogojih za vpis boste lahko izvedeli iz prospekta za šol. leto 1971/72, ki vam ga pošljemo na vašo zahtevo.

S takojšnjim vpisom priuobite na časul

SVOJ NASLOV NAPISITE S TISKANIMI CRKAMI. Za prospekt pošljite znamko v vrednosti 3,00 dinarje na naslov:

DOPISNA DELAVSKA UNIVERZA, Ljubljana, Par
mova 39, telefon 312-141, poštni predal 106.

poročili so se

V KRANJU
Stepan Anton in Jurgele Helena, Gosar Anton in Dolenc Jožefa, Berčič Roman in Mravlje Irena, Nadižar Matija in Juvan Marija, Benedičič Ciril in Petač Marija, Turk Martin in Džigerovska Seva, Zadnikar Branko in Kodrič Eva

V SKOFJI LOKI
Gaber Peter in Eržen Marija, Petercel Bronislav in Tušek Ana, Gerzina Franc in Demšar Olga; zlata poroka Jereb Franc in Ivana

V TRZICU
Jevtič Zivorad in Čelikovič Ljuba ter Nučič Dušan in Meglič Helena

umrli so

V KRANJU
Zibert Marija, roj. 1889, Meglič Janez, roj. 1892, Breclj Amalija, roj. 1885, Stirr Franc, roj. 1920, Vidmar Franc, roj. 1906, Rozman Franc, roj. 1899, Romih Ivan, roj. 1901

V SKOFJI LOKI
Porenta Franc, roj. 1892 in Potočnik Apolonija, roj. 1920

V TRZICU
Oranič Helena, roj. 1890

Dežurni veterinarji:

27. 8. do 3. 9.: Capuder Bogdan, Kajuhova 23, tel. 22-994;
3. 9. do 10. 9.: Bedina Anton, Kokrica, tel. 23-518;
10. 9. do 17. 9.: Jože Rus, Cerklje, tel. 73-115.

Osnovna šola STANE ZAGAR
Kranj
razpisuje delovni mesti

UCITELJA ZA RAZREDNI POUK
za nedoločen čas
Pogoj: U ali PU in UCITELJA
v oddelku podaljšane bivanja za določen čas.
Pogoj: U ali PU.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.
Prijava pošljite na naslov: Osnovna šola Stane Zagor Kranj, Cesta 1. maja 10 a.

OD RATEČ DO RODIN

Alojzija Salej

PRI SURCU

Pred približno letom dni so ob koncu vasi odprli prijetno domačo gostilno pri Surcu. Lastnica, Alojzija Salej, pravi o svojih gostih:

»Pri nas sob še nimamo, a jih bomo prihodnje leto prav gotovo imeli. V naši gostilni se ustavljajo tujci, prehodni gostje, ob večerih pa radi posede tudi domačini. Precej je Italijanov, Avstrijcev in naših, ki hodijo v Italijo nakupovat. Precej imamo stalnih inozemskih gostov, ki se vedno ustavijo le pri nas. Pozimi jim lahko postrežemo z domačimi specialitetami, poleti z menuji in jedmi po naročilu. Posebno poleti je dovolj prometa, saj se pred gostilno zaustavijo tudi avtobusi z izletniki. Dela nam res nikoli ne zmanjka.«

Alojz Makovec

VODE PRIMANJKUJE

»Naša krajevna skupnost,« pravi njen predsednik, Alojz Makovec, »pravzaprav dela le s sodelovanjem in ob pomoči turističnega društva Rateče. Vse stranske ceste in poti smo s skupnimi močmi asfaltirali, že več let se trudimo, da bi uredili vodovodno omrežje. Čeprav z vodo varčujemo kjer le moremo, zapiramo in odpiramo, vendar nič ne pomaga. Še posebno sedaj, v sezoni, pomanjkanje vode prizadene naše turiste,

goste. Pod vasjo so črpalke, da bi z njimi črpali vodo v naš rezervoar in naše omrežje, vendar še niso povsem pripravljeni.«

MALOOBMEJNI PROMET NARASČA

Rateče poznajo ljudje še najbolj po mejnem prehodu. Četudi se vaščani nad vedno gostejšim prometom skozi njihovo vas hudo pritožujejo, morajo vendarle priznati, da jim tudi ta prinaša v turistično blagajno marsikateri dinar.

Janez Filipovič

Oglasili smo se tudi pri naših obmejnih carinikih in obmejnih miličnikih. Na moč zanimivo se mi je zdelo opazovati naše turiste v avtomobilih na mejnem prehodu. Zanimivo zaradi tega, ker so pravzaprav vsi nekaj skrivali. Tako ali drugače. Nervozni, hladnokrvni, malodušni. Skoraj vse je skrbelo za denar tam nekje v podplatih čevljev ali za ročni stroček za mletje na zadnjem sedezu avtomobila. In upravičeno jih je lahko skrbelo, kajti prek meje ni dovoljeno — brez carine — prinesiti iz Italije ali odnesti v Italijo — ničesar.

»Prav nenavadno je, kako si naši ljudje zamišljajo tale maloobmejni promet,« pravi carinik Janez Filipovič iz Zirovnice. »Menda so prepričani, da za devize na potni list lahko prinesejo kar se jim zljubi. Toda po pravilih in predpisih ne bi smeli prinesiti iz Italije prav ničesar. In potem je tako hudo plačati carino. Prav zaradi tega zmotnega prepričanja, da lahko prinese s seboj prav vse, se carinjenja tako zelo branijo. Predmete skrivajo na vse mogoče načine, v vseh delih avtomobila, med prtljago. Zdaj je najbolj »v modi« skivanje ploščic, elektroinstrumentov, omarič za kopalnice in druge opreme. Kolikor seveda moremo,

opravljamo svojo dolžnost vestno. Nismo sitni, le ljudje so trdno prepričani, da se predmeti lahko prinesejo čez mejo brez carine. Italijani so za svoje, domače ljudi, ki prihajajo iz Jugoslavije, dosti bolj strogi. Vsake pol kilograma soli jim carinijo, vsak liter pijače.«

»Slaba stran mojega poklica je v tem,« pravi 25-letni carinik Boris Trante iz Ljubljane, »ker moram v vsakem letnem času, ob vsakem vremenu opravljati svojo dolžnost na prostem.

Promet na našem mejnem prehodu iz leta v leto narašča. Letos je še največ turistov, ki prihajajo v Jugoslavijo s prikolicami. Ti morajo namreč vsi prestopiti mejo le na našem mejnem prehodu. Seveda pa je dosti tudi maloobmejnega prometa. Največji naval je ob sobotah, ko prihajajo s svojimi osebnimi avtomobili in z dvema avtobusoma z Jesenic in iz Ljubljane. Opazili pa smo, da je v primerjavi z leti poprej, maloobmejnega prometa manj. Ljudje so se menda zares že spametovali, vsaj nekateri, da nakupovanje na trbiškem trgu in v trbiških trgovinah le ni tako zelo ugodno. Marsikatero stvar se da dobiti doma, kvalitetnejšo in cenejšo. Največ prevažajo riž, drobne predmete, bunde in puloverje, polento in zdaj posebno zvezke za šolo.«

Janko Šekli, pomočnik komandirja obmejne milice v Ratečah, doma iz Livka pri Kobarižu, že 23 let pri obmejni milici.

»Vse leto je dovolj prometa, še največ pa ga je v poletnih mesecih. Ob sobotah in nedeljah gredo domači turisti v Trbiž nakupovat ali na izlete po italijanskih krajih. Naše delo je pregled potnih listov in izdajanje viz za vse zahodnoevropske države. Turisti jih dobe na podlagi osebnih izkaznic. Večjih problemov in težav s potniki nimamo, problemi nastajajo večinoma le pri zdomcih, delavcih, ki so zaposleni v zahodnih evropskih državah in nimajo vstopnih viz. Letos je vedno več Belgijcev in Francozov, prejšnja leta jih skoraj ni bilo. Mejni prehod ob tolikšnem prometu postaja vse bolj ozko grlo.«

OD POLJEDELSTVA K ZIVINOREJI

Med najbolj trdne, delavne in napredne kmete v Ratečah spada Anton Kavalir. Nekdaj je bil tudi predsednik

krajevne skupnosti Rateče. Ko govori o kmetijstvu, se njegovo nezadovoljstvo kar stopnjuje:

»Mi, rateški kmetje, smo se od nekdaj ukvarjali s poljedelstvom. Danes žita ne sejemo več, sadimo le krompir, pa še tega le v majhnih količinah. Z živinorejo se zdaj ukvarjamo in še s to v začetku ni bilo kaj prida. Odvisni smo pač od cen na tržišču.

V Ratečah nas je 47, ki še vztrajamo na kmetijah. Tako kot povsod, tudi naši otroci odhajajo za boljšim kosom kruha v tovarne in druga podjetja. Moja dva sinova sta se zaposlila drugje. Prvi je pri Petrolu, drugi se je kljub temu, da je končal kmetijsko šolo v Poljčah, zaposlil pri Mesarskem podjetju. Sami, mi starejši, se moramo znajti.

Kar srce me boli, kadar slišim razprave in pogovore

Boris Trante

o socialnem zavarovanju kmetov. Že pet let se pogovarjamo, dogovarjamo in razmišljamo. Po 16 ur na dan delam, garam, in zdaj je veliko vprašanje, kako naj po šestdesetem letu počivam grem v kot, kot pravijo, če pa je precejšnja možnost, da kmetije sploh ne bom mogel oddati naprej, potomcem?

Vsak kmet se mora danes usmeriti pač tja, od koder bo prejemal vsaj kolikor toliko spodobne dohodke, s katerimi se bo lahko preživljal. Sam sem se lani usmeril v pašno-košnji sistem. Poleg kmetijstva se skoraj vsi tudi ukvarjamo s turizmom, ki sicer ne prinaša veliko, nekaj pa le.

»Kako ste modernizirali kmetijsko proizvodnjo?»

»Prav vsi stremimo za na-

Janko Šekli

Anton Kavalir

predkom, vsi po svojih zmognostih kupujemo moderne kmetijske stroje. V vasi imamo več traktorjev s priklopi, ki, okoli 70 motornih kosilnic. Potrebovali bi seveda še gnojivko, cisterno, ki pa je zelo draga. Nobeden še nima silosa. Marsikdo bi po mojem mnenju še lahko znatno napredoval in moderniziral proizvodnjo, če ne bi mi vsi izgubili zaupanje v zadrugo. Ta ne kaže za naše probleme in naše želje prav nobenega razumevanja. Kreditov ni, le meni edinemu so ga odobrili. Nezaupanje v zadrugo ima tudi pašni odbor, še sedaj niso plačali nekaterim delavcem tu v Ratečah za neko opravljeno delo. Kmetje ne naredi ničesar več zastonj, ker so jih večkrat že opeharili.«

»In s kakšnimi problemi se srečujete kot dvolaštnik, kot kmet, ki ima svoje posvetje tudi onstran meje?»

»V začetku je bilo bolj nerodno, zdaj so se stvari bistveno izboljšale. Prav nihče se ne more več pritoževati, da bi naletel na ovire pri obdelavi zemlje na oni strani ali pri prehodu čez mejo. Skoraj vsi, razen dveh, imamo kmetije v Italiji. Prav mi najbolj vidimo, da se odnosi med našo državo in sosednjo Italijo bistveno izboljšujejo. Radi bi, da bi bili tudi medsebojni pogovori predsednika jeseniške občine in predsednika trbiške občine tako dobri. Čeprav se večkrat sestajata in rešujeta probleme dveh krajev ob meji, bi mi želeli, da bi na te razgovore kdaj povabili tudi predstavnika naše vasi. Sami bi namreč več povedali, kaj nas vznemirja in teži.

Kot zanimivost naj morda povem, da žive onstran meje v Italiji štirje Ratečani, kmetje, ki nimajo ne italijanskega in ne jugoslovanskega državljanstva. Že več desetletij žive tam in ko so dopolnili šestdeseto leto, jim je italijanska država priznala nekakšno pokojnino. Dobijo jo vsak mesec. No, v tem primerjanju naše in italijanske države, naših kmetijskih in italijanskih kmetijskih razmer, pride do hudih nesprotij, kar še večja nezadovoljstvo med kmeti. Zares bi želeli, da bi se vse kmalu uredilo.«

D. Sedej

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)

235

IV. DEL

Tako je govoril inženir Jacques Klaveda.

— Torej ne bomo enaki s francoskimi delavci v deželi bratstva, enakosti in svobode, kakor smo brali v oglasu v Goriški straži in kakor mi je zagotavljal tudi vaš gospod brat.

Inženir je ob teh besedah osupnil in prebledel.

— Bi rad, da bi ti pokazal vrata, — je siknil.

— Tudi vi ste Slovenec. Zato lahko čutite, da je to krivica.

— Jaz sem Francoz! To se pravi francoski državljani z vsemi dolžnostmi in pravicami! Tebi pa samo to: Če hočeš sam sebi dobro, potem ne razmišljaj, kaj je pravica in kaj je krivica, marveč misli na delo. Plačan boš po učinku in po tarifah za tujerodne delavce. Če ti pa ni kaj po volji, potem se potruj, da boš odslužil vožnjo, ki ti jo je družba plačala, in potem zбоgom! To pa bo trajalo vsaj nekaj mesecev, ker boš moral jesti vsaj nekaj časa tudi na dolg. Ko bodo računali med podjetjem in teboj čisti, pa bog s teboj. Ne boš ne prvi na zadnji, ki je moral najprej odslužiti vožnjo in hrano, preden je lahko povezal culo in šel. Druge izbire nimaš vsaj nekaj mesecev ne...

In inženir je imel prav. Zdaj je minilo že štiri mesece, pa Slavko še vedno ni mogel poravnati dolga, ki ga ima pri družbi, saj je kot mladoletnik plačan še manj kakor polnoletni delavci.

— Kako naj bi potem pisal domov? — vprašuje Trlikarja.

Ne more ji, ne more je razočarati in priznati, da je razočaran tudi sam.

»Nasedel sem prekletemu inženirju.« preklinja v rovu Karlijevega očeta, o katerem so delavci prav te dni zvedeli, da je navaden lovec na uboge rojake v Italiji, čeprav jih lovi iz Ljubljane s pomočjo oglasov v Goriški straži, zanje pa prejema nagrado, nagrado za vsakega delavca, nagrado, ki je del razlike med zaslužkom francoskega in tujerodnega delavca. Prav te dni Slavko računa, koliko delavcev je inženir Klaveda spravil s svojimi oglesi, obljubami in celo pismenimi priporočili v Francijo in koliko je za te delavce prejel. »To so lepi denarji. Pravo bogastvo,« razlaga prav na svoj sedemnajst rojstni dan tovarišem, ki se čutijo kakor on ogozljani.

»Pravi trgovec s sužnji,« mu pritruje Trlikar. Tudi drugi delavci z Goriškega in Benečije se razburjajo.

»In ta falot velja doma za velikega dobrotnika in človekoljuba.«

»In ne samo dobrotnika in človekoljuba, tudi za mučenika, ki je moral zaradi preganjanja zapustiti Idrijo in pobegniti v Ljubljano. Tudi to je laž. Kako prav je imel rudar Pahor,« se spominja Slavko, da rudarji inženirja Klavede niso imeli nikoli za mučenika in so o njem že zdavnaj govorili, da je pijavka, kakršen je v resnici in kakršnega sedaj poznajo Slavko in njegovi tovariši.

»Nasedli smo. Zdaj smo tu. Ni nam pomoči.«

»Je pomoč! Je!« pravi Slavko.

»Kakšna? Kje?« vprašuje.

»Organizirati bi se morali!«

»Organizirati, hm?«

»Da, vsi bi se morali. Mi, alžirski, maroški, poljski, italijanski, ja, prav vsi tujerodci bi se morali organizirati skupaj s francoskimi in nemškimi delavci,« predlaga Slavko, kakor da se je vanj preselil Pahorjev in Vidmarjev duh. Vse, kar je vedel o boju in organiziranosti delavcev, mu prihaja zdaj prav. Žal mu je samo to, da je pokojnega rudarja Pahorja v svojih idrijskih časih premalo poslušal in da je jemal njegovo in

Vidmarjevo delo pri organiziranju delavstva premalo resno.

In vendar ponavlja zdaj tovarišem Vidmarjeve in Pahorjeve besede:

»Le v enotnosti je moč! Če bomo vsi enotni, bo morala naše zahteve poslušati tudi uprava rudnika!«

Drugi dvomijo.

»Francozi in Nemci nas ne bodo hoteli medse. Bolje so plačani.«

»Tujerodcev nas je največ! Združiti bi se morali Pridružiti se komunističnemu sindikatu! Tudi med francoskimi in nemškimi rudarji v našem rudniku so komunisti.«

»Toda sindikat je treba plačevati! Vsak frank za članarino bi se nam poznal!«

Članarina se zdi marsikomu velik izdatek, ki si ga lahko privoščijo samo bolje plačani francoski in nemški delavci, ne pa oni, Alžirci, Maročani, Poljaki, Španci, Italijani in drugi tujerodci, ki jih mimo tega gledajo postrani tudi mnogi francoski delavci, češ da jim odjedajo kruh in jim onemogočajo boj za izboljšanje njihovega zaslužka.

»Članarina, čeprav ni visoka, je vendarle za nas izdatek, ki si ga ne moremo privoščiti,« se strinja tudi Slavko. »Toda ta izdatek bi se nam bogato obrestoval, če si organizirano izbojujemo pravico do enakovrednega zaslužka s francoskimi delavci. V tem boju bi nam pomagal rdeči sindikat!«

»Dvomimo, da bi nas Francozi hoteli medse,« se oglašajo nekateri.

»To prepustite meni! Pogovoril se bom z njihovimi voditelji.«

»Pogovori se!« se strinjajo drugi.

In Slavko ne odlaš.

»Kakšen fant!« so nad njim navdušeni krajevni voditelji komunističnega sindikata, Slavko pa spoznava, da imajo tudi francoski rudarji enako rudarsko govorico kakor idrijski.

»Slo bo,« govori svojim tovarišem, čas pa drsi proti božiču, ko se spomni na mamin rojstni dan.

Življenje in delo na hribovskih kmetijah (11)

Žetev - praznik in tekmovanje

Okrog 20. julija, večkrat pa pozneje, se je začela velika žetev. Za ta težki kmečki praznik so se gospodinje pripravile že teden prej. Napekle so veliko belega kruha in štrukljev, ki so bili za malice, in tudi malih orehovitih štrukljev, ki so jih potem opoldne lahko samo poparile s slanim kropom in odliete ter zabelile kot oparjen kruh. Tako so bile lahko na njivi prav do poldneva, kajti ob žetvi je bilo treba poprijeti z vsemi močmi, saj je moralo biti v enem tednu vse požeto in ajda vsejana. Mnogi so izkoristili celo noč, če je bila luna. Za spanje sploh ni bilo časa, saj je šlo za vsakdanji kruh. In prav v teh dneh tako rada pride toča ali huda nevihta, ki žito potlači.

Vsak kmet je že dolgo prej naprosil čimveč žanjic in drugih delavcev, če ni bilo dovolj domačih. Zato so tekmovali med seboj tudi gospodinje, katera jim bo boljše postregla, ker so ženske zelo gledale na to, kje se boljše kuha. Tja so vedno raje šle.

Včasih se sliši, da so veliki ravninski kmetje za delavce kuhali posebej slabšo hrano in da so morali tudi žiti hribovski kmetje. Po nasprotno. Kadar so bili pri hiši tuji (vnanji) delavci, so gospodinje kuhale kot za goste, tedaj ni bilo škoda za bele in drugih dobrot. Naj-

težje je bilo v takih dneh za gospodinjstvo, saj še k mizi ni utegnili prisesti. V kuhinji je morala skrbeti, da so prišle jedi čimbolj sveže na mizo. To je bilo posebno važno za ajdove žgance in štruklje vseh vrst, saj se mora še na mizi prijetno kaditi iz skled, da je maslo še vroče.

Oparjen kruh in štruklje so belili največ z maslom, v katerem je bil stopljen tudi med. Slano suho meso v vročih dneh ni prišlo veliko do veljave, svežega pa niso kuhali, zato so bile na mizi največ močnate jedi in zelje. Jedli so vselej vsi pri eni mizi. Tudi žlice niso nič lo-

čili; kakor je pač naneslo, ko jih je dekla delila po mizi, tisto je vsak imel, pa naj je bil to gospodar, hlapec ali dninar. Ob takih dneh je nosila na mizo le najstarejša hčerka ali »velika« dekla. Gospodinje in otroci so jedli v kuhinji največkrat ostanke. Bila je taka navada, da je veliko ostalo v skledi, ki je prej morala biti seveda zvrhano polna, posebno še, če so bili štruklji.

Pri mizi so pri nas sedeli po vrstnem redu takole: gospodar in gospodinja sta imela svoje mesto za mizo, nasproti vežnih vhodnih vrat. Na materini strani je na stolu sedela najstarejša hči ali velika dekla, na očetovi strani pa je na dolgo klop sedel najprej najstarejši sin ali veliki hlapec. Če je bil pri mizi gost, je bilo njegovo mesto ob gospodarju. Sinovi so sedeli po starosti; najmlajši je bil na koncu mize, enako seveda tudi mali hlapec. Na koncu mize, nasproti staršev so sedeli najmlajši otroci ali še prej pastirji. Ob večjih delih je bila okrog mize vselej gneča, čeprav je bila miza velika. Če za vse ni bilo prostora, so se domači morali umakniti za drugo mizo.

Po južini so se, dobro podprti, spet z vso ihto zapodili po njivah vsak za svojim delom. Želi so pri nas tako,

da je spodaj vedno žela gospodinja, za njo pa najmlajša hčerka ali mala dekla, da jo je mati pri delu lahko še kaj podučila. Na vrhu njive je žela najstarejša hčerka ali velika dekla, vmes pa so se po svoji volji razvrstile ostale delavke. Srpe je brusila tista, ki je to najbolj znala, ponavadi velika dekla ali domača hčerka. Brusiti je pričela spodaj pri gospodinjini in nato po vrsti navzgor; nazadnje je nabrusila svoj srp. Če pa je prišel na njivo gospodar, tudi ni nikoli pozabil vprašati, če imajo ostre srpe in rad jih je vsem nabrusil. Tisti žanjici, ki je znala najbolje nabrusiti srpe, so rekli, da zna tudi najbolje lagati. To »prednost« pa so žanjice najraje prisodile gospodarju.

Za klepet pri žetvi ni bilo toliko prilike kot pri pletvi, vendar tudi žanjice niso bile tiho. Le bolj so morale kričati, da se je slišalo od ene do druge. Tudi tekmovali so. Posebno mlada dekleta so se trudila, saj jim je bilo za to, da so si pridobila ugled pri mladih fantih, bodočih gospodarjih. Stare so se držale bolj skupaj, da so jim z združenimi močmi lažje kljubovale. Posebno, če je bila vmes pridna domača hčerka, se je tekmovanje razvilo v pravi boj za prvo mesto. Nobena ni marala imeti repa, kot so rekli, če

je ostala zadaj, pa naj bo to pri pletvi ali žetvi. Tak rep se vidi v hribih zelo daleč v druge hribe, povsod pa z zanimanjem opazujejo, kako jim gre delo od rok. »Tako smo žele«, je rekla v nedeljo kaka mati, »da bi še škofa ne videle, če bi se peljal mimo.«

Za žanjicami so moški hiteli nakladati snopje. Nakladali so ga na ježa; vse klasje je bilo obrnjeno navznoter, v voz. Takoj so snopje vozili v kozolec, kjer sta ga dva sproti obkladala v štan-te. Vse je šlo kot na tekočem traku, če je bilo seveda dovolj ljudi. Neredko so žanjice še žele zgornji del njive, ko so spodaj že orali za ajdo.

Marija Frlic
(Naprej prihodnjič)

Gorenjski kraji
in ljudje

Biserna poroka v Tržiču

Prejšnjo soboto je predsednik skupščine občine Tržič poročil Jožeta in Marijo Salberger iz Tržiča. Tako je bila ponovno potrjena zakonska zveza, ki traja že 60 let.

Slavljenca sta slavila visoko obletnico skupnega življenja v krogu številne družine, njunih otrok, vnukov in pravnukov. V zakonu se jima je rodilo sedem otrok, živi so še vsi razen hčerke Marije, ki je že leta 1941 kot partizanka padla pod Storžičem.

Dvaindevetdesetletni Jože Salberger je bil čevljar, sprva samostojen, po prvi svetovni vojni, potem ko je prišel iz ujetništva, pa se je zaposlil v tovarni Peko. Tu je dokončal tudi upokojevec leta 1947. Kot upokojenec je pomagal pri ustanovitvi društva upokojencev v Tržiču in bil tudi njegov prvi predsednik.

Salbergerji so znani kot alpinisti in gorski reševalci.

Vendar pa Jože Salberger pravi, da sam ni imel kaj dosti časa za hribolezanje, to je prepustil sinovom in vnukom. Še kot osemdesetletnik pa se je lahko brez težav povzpел »nad 1000 metrov«. Redno vsak dan gre na sprehod, potem ko kljub slabemu vidu prebere še kup časopisov. Jezi se sicer, da ne more delati kot nekoč, vendar pa to »brezdelje« z dobro voljo prenaša in s hudomušnostjo zabava svojo dolgoletno življenjsko družico, ki še vedno kuha in vodi gospodinjstvo. Marija Salberger pravi, da si tega dela ne da odvzeti, ker ji daje občutek, da še lahko nekaj naredi in da je potrebna otrokom. Njuno skupno življenje jima je prineslo vesele in tudi žalostne ure kot jih pač prinaša življenje, vedno pa sta se dobro razumela in skupaj skrbela za svoje otroke, ki so okoli niju tudi zdaj v njuni starosti.

Turistično društvo na Jesenicah potrebuje primernejši prostor

Sedanji prostor turističnega društva na Jesenicah v Kosovi graščini je le zasilen, saj funkcionalno ne ustreza namenu. Zato je društvo sprejelo predlog, naj bi nasproti železniške postaje, kjer je sedaj vremenska hišica, v bližnji bodočnosti postavili manjši paviljon. Prostor naj bi ne bil dosti večji, kot ga sedaj zavzema vremenska hišica, s tem da bi ob njem postavili merilne

instrumente. V zvezi s tem so sklenili letos in morda še prihodnje leto rezervirati potrebna sredstva in to zamisel čimprej uresničiti.

V zvezi z akcijo »lepe rože« in »smeti na svoja mesta« je turistično društvo ugotovilo, da je akcija zelo uspešna, saj je iz dneva v dan videti več cvetja na oknih balkonov in drugih mestih na Jesenicah in v okolici.

B. Blenkuš

Avseniki petič zlati

Jutri bo na javni radijski oddaji v Berlinu prejel kvintet bratov Avsenik že peto zlato ploščo. Popularni slovenski godci, Vilko in Slavko Avsenik sta doma iz Begunj, bodo tokrat še posebno počaščeni. Po štirih zlatih ploščah bo peta zlata plošča z diamanti.

Ze zdaj pa ima ansambel prodanih dovolj plošč za še

sto zlato odličje. To bodo prejeli v novembru na javni televizijski oddaji v Kölnu.

Za domače ljubitelje narodnih viž pripravljajo Avsenikovi fantje novo ploščo s posnetki njihovih najpopularnejših melodij s številnih nastopov in turnej. Obljubili so že tudi svoj prispevek v obliki koncerta za gradnjo strehe nad jeseniškim drsališčem.

900 LET PREDDVORA

O svetem Jakobu na Gori še nismo vsega povedali, tudi tega ne, da je bil pisatelj Ivan Pregelj vanj kar zaljubljen. Saj je v letih, ko je služboval kot profesor na kranjski gimnaziji, nešteto krat spešil v njegov breg in potem, ko si je pri mežnarju dušo privezal, prisluškoval, kako se stari Jakob pogovarja s sosedoma — Lovrencom pod Storžičem in Miklavžem na Možjanci. Tako je zvedel, kako so mučenca Lovrenca pekli na razbeljenem ražnju in kako dobrosrčno je Miklavž delil revežem darove tam v daljni Smirni...

STAR ZVON

Dragocenost, ki jo varuje cerkveni stolp na sv. Jakobu (964 m), je gotovo star zvon, menda še iz gotških časov. Seveda — po načelu, nič verjeti, vse otipati — sem zlezal v zvonik do stolpnih lin. In kako prav je bilo to — zagledal sem tri zvonove različnih velikosti; največjemu je premer 105 cm, srednjemu 85 cm (oba je vili zvonarna kranjske industrijske družbe leta 1924), najmanjši pa ima v premeru le 70 cm. A prav ta je najstarejši. Iz leta 1374!

In o tej znamenitosti velja kaj več spregovoriti. In popraviti stare podatke, ki govorijo o dveh zvonovih v linah cerkvice Svetega Jakoba. In da je bil ta zvon, ki je sedaj najmanjši, nekoč največji — manjšemu je bilo v premeru le 58 cm.

Na zgornjem obodu starega zvona je vlit napis iz velikih gotških črk, sicer pa je vsa ostala površina brez kakih okrasov — asketična, kot je bila ona stara doba. Starost zvona pa izpričujejo tudi močno obtolčeni robovi krog in krog oboda — zvonove namreč večkrat obrnejo ali prevežejo, tako da ne lete udarci vedno na ista mesta.

Napis na zvonu v latinščini slove: O REX GLORIAE VENI CON PACE AVE MARIA GRACIAE (O, kralj časti, pridi v miru. Zdrava Marija milosti). Po mnenju cerkvenih zgodovinarjev pomeni taka prošnja, posebno »pridi v miru«, kako veliko stisko (kugo, vojsko, potres) onega mrakobnega časa.

Poznavalci takih starih napisov znajo izluščiti tudi kronogram, to je skrito letnico. To dobimo, če iz napisa izpišemo one črke, ki pomenjajo rimska števila (t. j. vse I, V, X, L, C, D in M). Nato ta števila zberemo in že je pred nami letnica, skrita v napisu. V našem primeru bomo torej izpisali: XLIVICCVMICI, po vrednosti mest: MCCCLXXVI III = 1000 + 300 + 50 + 10 + 10 + 4 = 1374!

Če kronogram ne laže, potem je zvon vliil eden naših najstarejših zvonarjev Vivenčius Nicola, ki je živel v onem času. — Na tako častljivo starost kažejo tudi gotške majuskule, ki so jih tedaj uporabljali namesto klasičnih latinskih črk.

Le kam se je izgubil mali zvon z reliefnimi podobami, težak 246 funtov (približno 120 kg), ki ga je leta 1838 vliil zvonar Anton Samassa v Ljubljani — torej taisti zvonar, ki je vliil sloviti zvon s Prešernovim napisom: Moj bron je najden bil v dnu morja, ko Turčije kraljestvo v Heladi končal je Navarin. Ga kupi romar; ga Samassa v zvon prelje glasim zdaj božjo čast; iz svet'ga Jošta lin.

ČASI SE SPREMINJAJO

Kot marsikje, tako je tudi Sv. Jakobu čas krojil novo usodo. Pri cerkvi je dolga stoletja živel mežnar, ki je skrbel za zvonjenje in za redka, priložnostna cerkvena opravila. Namesto plačila je vsakokratni cerkovnik imel pravico do bere — v vseh zaselkih in vaseh pod Goro, do koder je bilo slišati zvonjenje s Svetega Jakoba! Razen tega je samotar obdelal nekaj malih njih zemlje okrog cerkve in se s tem preživljal. Zdaj pa že čez deset let pri Sv. Jakobu ni več oskrbnika, staro mežnarstvo je kupilo podjetje »Žičnica« iz Ljubljane; uporablja jo kot počitniško hišico za člane svojega kolektiva.

Cerkvico so zadnjič obnovili leta 1969; pred tem je bila obnovljena tudi leta 1904. Te-

ga leta je neki J. D. naslikal na ravni cerkveni strop fresko, ki se po slogu in tehniki prav nič ne vsklaja z ostalo srednjeveško slikarjo. Prej ali slej (vsekakor takrat, ko bodo vse stare freske dokončno odkrite in restavrirane) bo treba to disonanco uglasiti. Opečnat tlak, stroga preproščina cerkvene notranjščine, blagodejen hlad med kamenitimi zidovi — le stare freske je še treba odkriti izpod beleža. In že bi imeli v neposredni bližini Kranja visokokvalitetno kulturno znamenitost, hkrati pa še privlačno izletniško točko.

FRANCIJEVA KOČA

Beseda o samotnosti Sv. Jakoba pa ne velja povsem — kajti od leta 1949 se obiskovalci in izletniki ob sobotah in nedeljah lahko zatečejo v Francijevo planinsko kočico, postavljeno nekaj deset korakov pod vrhom, na prelepem razglednem robu. In tako smemo reči, da Sv. Jakob le ni tako zapuščen, kot kaže na prvi pogled. Prijazni lastnik planinske koče na posebno željo tudi odpre cerkvico, če se ne motim pa tudi kdaj pa kdaj dan zvoni...

Franci Skopec je bil že med vojno znan med kranjskimi planinci. In tako se je odločil, da si postavi kočico sredi Storžičevega kraljestva. A kočica ni le kaka bajtica, to je pravcata hišica v cvetju, kot iz lepe, daljne pravljice... Lepota planinske koče, obsežen razgled v Francijevo prijazno dobrodošlica — vse to vas bo znova in znova privabilo k Sv. Jakobu.

Črtomir Zorec

Planinska koča pri Franciju na Sv. Jakobu

Okusna in dišeča loška kavica

Krog ljubiteljev dobre kave je pri nas zares širok. Tajnice jo kuhajo šefom pa tudi same se je ne branijo. Pijejo jo zdravniki, kmetje, inženirji, delavci, dijaki in študentje. Hvalijo jo, če je dobra in ima prijetno aromo in nejevoljni so, če greni in ima neprijeten okus. Žal pa zares dobre kave ni veliko. Predelovalcem manjka strokovnjakov, ki bi poznali pravi recept, ki bi vedeli kako se mora kava pražiti, se ohla-

jati, mleti in pakirati. Malo ljudi obvlada to umetnost.

V novi pražarni veletrgovine Loka iz Škofje Loke se okrog strojev za čiščenje in praženje kave vrtijo tri dekleta. Svoj posel opravljajo z izredno natančnostjo in skrbnostjo. Zavožkov tega modernega poživila, označenih z glavo indijca in loškim grbom v sredini, ni nikdar preveč. Proizvodnja komaj sledi povpraševanju, kar ob močni konkurenci sorodnih

podjetij predstavlja uspeh.

Hoteli smo поблиže spoznati novo pražarno, »novo tovarno kave« v Veletrgovini Loka. Ko smo obiskali pražarno, je pri strojih delala Marija Jesenko, doma iz Škofje Loke. Pripovedovala nam je o njihovi kavi:

»Jugoslovanski uvozniki kupujejo kavo v Braziliji, Kolumbiji, Mehiki, Indiji in Afriki. Iz različnih sort južnoameriške ter azijske in afriške kave pri nas sestavimo

mešanico. Osemdeset odstotkov je običajno v njej kav iz Južne Amerike, deset odstotkov iz Indije in prav toliko iz Afrike. Zdi pa se, da damo v mešanico tudi le pet odstotkov afriških kav. Delež zrnja posameznih vrst je namreč zelo pomemben, saj določa barvo, vonj in moč pi-jače. Afriška kava, ki raste napol divje, daje zmesi moč, trpkost in rahel nadih po zemlji, brazilske kave pa so bolj blage, mehke in s čudovito aromo. Indijske sorte pa dodajamo zaradi smetane.«

»In kdo pri Loki izbira najustreznejšo kombinacijo?»

»Rezka Jelovčanova, vodja pražarne. Če zmanjka ene vrste kave, jo je treba takoj nadomestiti z drugo, prejšnji čim bolj podobno. Največkrat sestavljamo mešanico iz štirih ali petih vrst. Ne gledamo le na zasluzek. Naš glavni cilj je obdržati kvaliteto. Pred dobrima dvema mesecema smo dobili nove naprave za praženje kave. Ne samo zmogljivost, tudi kvaliteta se je povečala. Kava gre namreč najprej v poseben čistilni stroj, ki jo očisti vseh primesi. Od tu potuje v silose in sicer vsaka vrsta v svojega. Iz silosa teče na avtomatsko tehtnico in od tu v poseben zbiralnik nad bobnom. Ko kavo spustimo v boben se začne najvažnejši del »operacije«. Kava se praži pri temperaturi 220 stopinj C in ko začne rumeneti je treba postopno zmanjševati temperaturo. V približno petnajstih minutah

dobi lepo barvo. Presujemo jo na rešeto, kjer se ohladi. S pomočjo posebnih klimatskih naprav dobi zaželeno temperaturo v 5 minutah. Ko smo jo še pražili v starih napravah, smo jo morali hladiti v jutastih vrečah ves dan. Za kavo je namreč izrednega pomena, da je pravilno ohlajena. Če bi imeli na izbiro še dobro embalažo, bi ohranili kar največ arome tudi za dalj časa.«

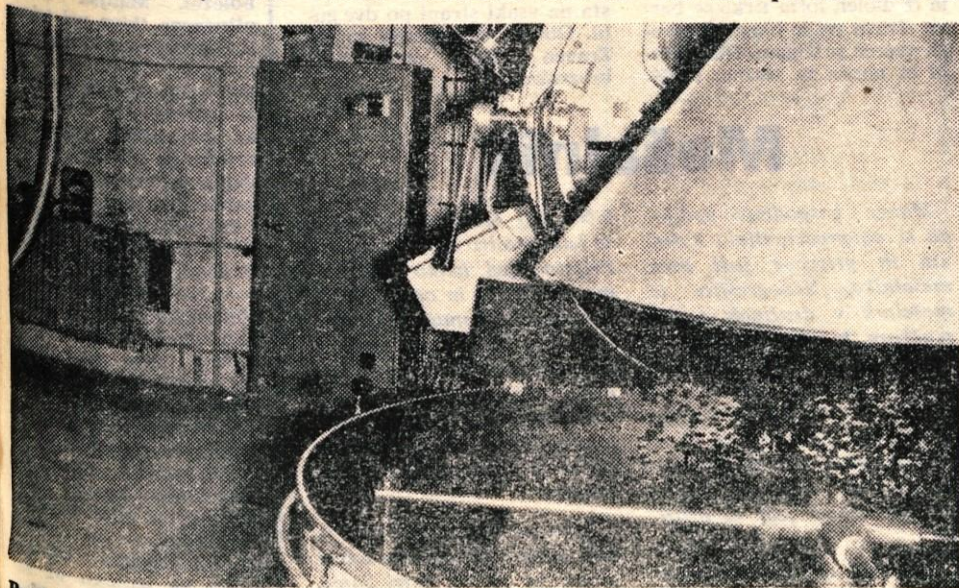
»Kaj sodite o okusu Gorenjcev? Kakšno kavo najraje pijejo?»

»Pri nas smo ugotovili, da imajo Gorenjci radi napitek iz manj praženega in svetlejšega zdroba, ki mu dodajajo precej sladkorja. Nasprotno pa Primorci bolj cenijo intenzivnejše pražene kave. Zato pošiljke za posamezna področja pripravljamo posebej. To zahteva posebno pazljivost, saj je razlika v barvi skoraj neopazna.«

Kava Loka pa ni prodrla samo na gorenjski in tolimski trg. Pijejo jo tudi v Primorju, Zasavju in še kje. Kmalu pa si bodo loški »kofeteki« lahko privoščili tudi Stajerci in Dolenjci.

Kavo je treba znati skuhati. Morda bi nespretnost valil krivdo na proizvajalca. Zato je Marija iz Škofje Loke dodala:

»Kava ne sme vreti! Pustite jo, da narahlo vzkipi — in prav nič več. Če niste bili skopi pri odmerjanju »žličke«, bo imela dober okus in prijetno aromo.«

Pred kratkim so v Veletrgovini Loka kupili nov stroj za praženje kave. — Foto: S. Hain

obvešča

JUGOBANKA

ekspozitura JESENICE, Cesta maršala Tita 20

- da posluje vsak dan od 7. do 11.30 in v sobotah od 7. do 9. ure.
- Ekspozitura opravlja hranilniško službo, vodi devizne in žiro račune občanov.
- Poleg poslov deviznega in dinarskega varčevanja nudi ekspozitura občanom tudi ostale usluge, vezane na devizne posle npr.: Prodaja deviz za privatna potovanja, odkup in prodaja čekov, odkup tujih valut, plačila in drugo.
- Lastniki deviznih računov ali dinarskih hranilnih vlog, odprtih pri Jugobanki, imajo možnost dobiti stanovanjske in potrošniške kredite.

10. oktobra žrebanje 1. kola denarne loterije v Jugobanki

- Lastniki dinarskih in deviznih hranilnih vlog, vezanih nad 13 mesecev, dobijo za vsakih 1.000 din eno srečko.
- Vse dobitke 1. kola loterije v Jugobanki, v skupni vrednosti 1.000.000 din, bomo izplačevali v gotovini.

Jugobanka — ekspozitura Jesenice
Cesta maršala Tita 20

MARTA
odgovarja

Branka B. iz Kranja — Za poletje bi rada imela dve obleki. Ena naj bi bila brez rokavov, druga pa z rokavi za hladnejše dni. Prva naj bi bila iz diolen lofta tirkizne barve, druga pa iz blaga, katerega vzorec prilagam. Obe obleki bi nosila za službo. Dolži-

na naj bi bila midi. — Stara sem 24 let, visoka 168 cm in teška 61 kg.

Marta — Leva obleka je poloprijetega kroja, spodaj je malo razširjena. Izrez je nekoliko podolgovat in zaobljen. Nima rokavov. Zapenja se spredaj na gumbke. Deset centimetrov nad pasom je obleka rezana, vendar samo na prednjem delu. V okras sta pod šivom dva nakazana žepka.

Druga obleka ima dolga rokava. Ob vratnem izrezu je rahlo nabrana. V pasu je prerezana, od pasu navzdol pa sta na vsaki strani po dve gubi. Obleka se zapenja zadaj. Zraven lahko nosite tudi brezrokavnik.

Mešalnik

Mnoge gospodinje trdijo, da si ne predstavljajo kuhanja in priprave jedi brez mešalnika. Nepogrešljiv je mešalnik v družinah z dojenčkom, ki mu je treba hrano še drobiti. Vendar pa mešalniki ponekod mesece in mesece stoje v omari, ker so gospodinje pozabile, da bi si z njim lahko olajšale marsikatero delo, razen tega pa še poživile izbiro jedi za družino.

Mešalnik naj bo vedno pri roki. Stoji naj vedno očiščen na delovni mizi v kuhinji. Kaj je mešalnik? V njem lahko v nekaj sekundah in največ v dveh minutah jedi zdrobimo, zmeljemo in zmešamo.

Mešalna posoda mora biti vedno tesno privita na strojček. Če mešamo zelo gosto vsebino, je prav da strojček za kratek čas izklopimo, pomesimo z žlico, da zrahljamo vsebino okoli nožka, in nato spet vključimo. Vsebino mešamo vedno le v zaprti posodi. Mešalnik vključimo šele, ko je pokrov že zaprt. Med mešanjem dodajamo tekočino ali kaj drugega skozi odprtino v pokrovu. Mešalnik naj bo poln le do treh četrtin. Snovi pa naj bo najmanj toliko, da pokrije nožek. Bolje je, če napolnimo s tekočino posodo le do polovice, ostalo tekočino pa dolivamo med mešanjem. Manj sočnemu sadju in zelenjavi ali drugim zmesem dodamo nekaj tekočine in šele potem mešamo. Bolje je, če sadje in zelenjavo pred mešanjem primerno narežemo.

Prijetna sprememba bo, če bomo namesto zajtrka ali večerje, ki smo ju navajeni, postregli s pijačo iz mešalnika. Za dve osebi potrebujemo dve jajci, banano, pol litra mleka, sladkor in morda še kapljico ruma ali konjaka. Pijača je penasta in zelo nasitna. Zelo

lačni naj zraven prigriznejo še kako pecivo ali prepečenec. Prijetno jed lahko pripravimo za otroke in odrasle tudi iz ovsenih kosmičev, ki smo jih namočili čez noč v vodi. Kosmičem dodamo jabolko, malo orehov, morda malo smetane, nekaj sadnega soka, limono, med ali sladkor in cimet in vse zmešamo v mešalniku.

Presenečenje za družino je tudi jajčnik obogaten z nekaj gnjati in sirom. Stiri jajca, štiri do šest žlic mleka in malo soli zmešamo v mešalniku in preden izklopimo dodamo še drobnjak, zrezano gnjat, sardele, dušene gobe in na kocke zrezan sir. Zmes zlijmo v ponev z ne preveč vročo maslobo in med pečenjem mešamo, da se strdi v večje kose.

S prvim avgustovskim dejem je navadno pri nas konec poletne vročine. Pisane bombažne obleke bodo zamenjala toplejša oblačila iz volne in sintetike. Med toplejšimi oblekami bomo izbirali tiste iz praktičnega jerseyja. Na sliki je komplet dolgih hlač in jopice iz modrega jerseyja. Bluz je rjava.

Kotiček za ljubitelje cvetja

Nizke poletne trajnice

PISE
INŽ. ANKA
BERNARD

Večina nizkih trajnic za cvetlične obrobke, nasade in skalnjake cvete spomladi. Danes pa vam predstavljam tri poletne cvetoče trajnice.

Med vsemi svetlini (Oenothera) je misourienški svetlin za vrt najuporabnejši. Na nizkih pogankih, ki ležijo po tleh ali se prevešajo preko obrobke ob poti, se vse poletje odpirajo veliki svetlorumeni cvetovi, ki cvetijo le en dan. Cvetica včasih podleže hudi zimi brez snega, zato jo pokrivamo z listjem.

Dresen (*Polygonum affine*) je lepa in izredno skromna trajnica, ki se sčasoma močno razraste. Uporabljamo jo za prekrivanje tal ob grmov-

nicah in za prekrivanje nižjih zidov, na primer ob uvozu v garažo. Belo rožnati klaski (spominjajo na cvetočo ajdo) se odpirajo vse poletje do jeseni.

Pajčolanke (*Gypsophila*) v vrtu zahtevajo veliko prostora. Za majhen vrt je zato primernejša novejša sorta *Rosenschleier*, ki je pritlikava rast. V cvetju je vsa rastlina en sam oblaček nežno rožnatega polnjenega cvetja v višini 30 cm.

Poleg rumeno rožnato cvetočih pajčolanek zasadimo še nežno svetlomodro karpatsko zvončnico (*Campanula carpatica*), ki bo v vrt vnesla nekaj nebesne modrine, cvetlični obrobki pa bodo zaživele v barvah tudi poleti.

Zdravnik svetuje

Pljučnica pri odraslem človeku (1)

Pljučnica je vnetje pljučnega tkiva. Lahko se vname večji ali manjši del pljuč, od velikosti vnetja pa je odvisen tudi potek bolezni. Manjša vnetja pljučnega tkiva pri odraslih imenujemo bronhopnevmonije. Če pa so prizadeti večji deli pljuč, pa je to pnevmonija. Seveda je to zelo laično povedano, vendar pa dovolj informativno za bralce, če bodo našli na take diagnoze.

Pri vsaki pljučnici so prizadeti dihalni mehurčki sami, ne samo dihalna pota kot pri bronhitisu. V dihalnih mehurčkih se nabira tekočina, ki je sprva bistra, nato pa postane motna ali celo gnojna. Nabiranje vnetne tekočine imenujemo eksudat. Ne bo napak, če zaradi boljšega razumevanja uporabim prisrčeno: končni funkcionalni del pljuč je podoban gumijastemu balončku, najmanjša dihalna potka pa ustniku na samem balončku. Pri dihanju zrak prihaja in odhaja skozi ustnik balončka. Balonček se napihne in izprazni enakomerno, v ritmu, kakor pač vdihnemo ali izdihnemo. Zaradi vnetja in prej omenjenega eksudata, ki je nastal zaradi vnetja, pa do vitalne funkcije ne more priti — namreč do izmenjave plinov (svežega in izrabljenega zraka) v pljučih. Iz sten mehurčkov na notranji strani, torej v sami votlini, ali pa na zunanji strani okoli mehurčka, se nabira že prej omenjena tekočina eksudat. Če gumijast balonček napolnimo z vodo, ali ga potopimo v vodo in vanj pihnemo — v obeh primerih zrak ne pride v balonček. Razlago pojavi najdemo v fiziki. Pri pljučnici je zato zaradi takih sprememb prizadet del pljuč izločen iz dihalnega procesa. Od velikosti prizadete površine je odvisno počutje bolnika in tudi možnost zdravljenja. Poznamo več vrst pljučne bolezni in glede na potek bolezni.

dr. Gorazd Zavrnik

DRUŽINSKI
POMENKI

SAHA
GLAS
SOBOTA

Delavska univerza

TOMO BREJC

Kranj

sprejema prijave za vpis slušateljev
v šolskem letu 1971/72

V CENTER ZA IZREDNI ŠTUDIJ
na višji tehniški šoli Maribor

(oddelki za strojništvo, elektrotehniko, grad-
beništvo, kemijo in tekstil);
višji pravni šoli Maribor
ekonomski fakulteti Ljubljana
(poslovni oddelek)

V ODDELEK ZA ODRASLE

upravno administrativna šola (III. letnik)
tehniška srednja šola (elektro in strojna
smer)
poklicna šola (elektro in kovinska smer)
poklicna šola gostinske stroke (kuhar, nata-
kar)
delovodske šole (elektro, kovinska in gradbe-
na smer)
v osnovno šolo za odrasle
5., 6., 7. in 8. razred

V TEČAJE

začetne, nadaljevalne in konverzacijske tečaje
angleškega, nemškega, francoskega in itali-
janskega jezika
za kurjače centralnih kurjav
(nizkotlačni kotli)
za privatne gostilničarje
za skladiščnike
tehniškega risanja
stenografije in strojepisja

PRIJAVE SPREJEMAMO:

za osnovno šolo do septembra
za vse druge oblike pa do 10. septembra
od 7. do 14. ure in ob sredah od 7. do 16. ure.
Informacije po telefonu št. 21026, 21243.

Požarne odškodnine

UPRAVA ZAVAROVALNICE SAVA
PE KRANJ

OBVEŠČA SVOJE ZAVAROVANCE, DA SO BILE
IZPLACANE NASLEDNJE POŽARNE SKODE:

- 21. 7. 1971 FRANCU GRČA, Sp. Bela 7, p. Predvor
32.243 din za vsa poslopja, gospodarske
premičnine in pridelke;
- 30. 7. 1971 JANEZU PREVODNIKU, Gorenja vas 50,
p. Gorenja vas 78.981 din za stanovanjski
vekend in premičnine;
- 5. 8. 1971 JOZETU SKRJANCU, Stiška vas 1, p. Cer-
klje 15.855 din za vsa poslopja, gospodar-
ske premičnine in pridelke;
- 5. 8. 1971 ANGELI PRIMOŽIČ, Lom 27, p. Tržič
19.215 din za vsa poslopja, gospodarske
premičnine in pridelke;
- 11. 8. 1971 FRANCU OBLAKU, Dolenčice 11, p. Polja-
ne 40.059,80 din za vsa poslopja, stanovanj-
ske in gospodarske premičnine ter pridelke.

Uprava Zavarovalnice
SAVA PE Kranj

triglav

TRIGLAV KONFEKCIJA KRANJ

**V avgustu razprodaja konfekcije
po znižanih cenah**

Delovna skupnost pod-
jetja
MESO KAMNIK

takoj sprejme:

- 10 VAJENCEV
za splošne mesarje
- 5 VAJENK
za prodajo mesa
- 2 MESARJA
za delo v klavnici
- 2 MESARJA
za delo v predelavi
mesa

Pogoji:

pod a: dokončana osem-
letka ali vsaj 6 razredov
osnovne šole;
pod b: dokončana osem-
letka.

Pismene ponudbe pošljite
na naslov: Meso Kamnik.

Kadrovska komisija trgovskega
podjetja

Kočna Kamnik

na podlagi 191. člena statuta podjetja
razpisuje vodilni delovni mesti

1. pomočnika direktorja
2. vodje računovodstva
(reelekcija)

Za razpisani delovni mesti se poleg splošnih
pogojev zahteva:

- pod tč. 1.: visoka strokovna izobrazba ekonomske
smeri in 2 leti delovnih izkušenj na vodil-
nem delovnem mestu v trgovski stroki,
višja strokovna izobrazba ekonomske
smeri in 5 let delovnih izkušenj na vodil-
nem delovnem mestu v trgovski stroki,
visokokvalificiran trgovski delavec z 10-let-
no prakso na vodilnem delovnem mestu
v stroki;
- pod tč. 2.: diplomirani ekonomist in 3 leta delovnih
izkušenj na vodilnem delovnem mestu v
računovodskih poslih,
ekonomist in 5 let delovnih izkušenj na
vodilnem delovnem mestu v računovod-
skih poslih,
ekonomski tehnik in 10 let delovnih izku-
šenj na vodilnem delovnem mestu v raču-
novodskih poslih.

Podjetje stanovanj nima na razpolago. Osební doho-
dek po pravilniku o osebnih dohodkih.

Rok za vlaganje ponudb je 15 dni. Ponudbe z doka-
zili o strokovnosti je treba nasloviti na kadrovske
komisijo, vložijo pa se pri splošnem sektorju pod-
jetja, Kamnik — Tomšičeva 6.

ZMAJ

baterije

Elektrotehniško podjetje Kranj

obvešča vse cenjene stranke, ki so že dosedaj sodelovale
z nakupom elektroinstalacijskega materiala in aparatov v
naši trgovini — Kranj, da smo se preselili (zaradi rušenja
objekta v Prečni ulici) v Savo (stari obrat), Gregorčičeva 8,
to je v prostore, kjer se že sedaj sprejemajo aparati za po-
pravila.

Vabimo vas, da nas obiščete v novo preseljeni trgovini!
Trgovina in sprejemnica za popravilo aparatov bo odprta
neprekinjeno od 6. do 18. ure.

Elektrotehniško podjetje
Kranj — Gregorčičeva 8

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 22. letu starosti za vedno zapustila naša ljubljena hčerka, sestra in tetka

Branka Guček

Na zadnji poti jo bomo spremili v nedeljo, 29. avgusta ob 17. uri izpred hiše žalosti v Predvdvoru.

Zalujoči: mamica, ati, sestre, bratje in nečaki

Sporočamo žalostno vest, da je nenadoma tragično preminula naša sodelavka

Branka Guček

Od preminule sodelavke se bomo poslovili v nedeljo, 29. avgusta 1971 ob 17. uri izpred njenega doma v Predvdvoru.

Sodelavko bomo ohranili v trajnem in lepem spominu.

Kolektiv turističnega prometnega podjetja CREINA Kranj in OO sindikata

Zahvala

Ob boleči izgubi ljube mame, stare mame in tete

Amalije Breclj

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, znancem in sostanovalcem, ki ste jo v tako lepem številu spremili na njeni zadnji poti. Vsem prav lepa hvala za darovano cvetje, vence in izrečeno sožalje. Posebna zahvala za nesebično pomoč družinam Bukovškovim in Česnikovim, sosedom in dr. Novaku za dolgotrajno zdravljenje. Zahvaljujemo se g. župniku iz Primskovega za lepe poslovilne besede in pevskega zboru za žalostinke. Najlepša hvala vsem, ki ste na kakršenkoli način lajšali bolečine domačim.

Zalujoči: hči Leopoldina z družino Kodela, sin Janez z družino, sin Francelj z ženo Milko in drugo sorodstvo

Kranj, 26. avgust 1971

Zahvala

Ob boleči izgubi ljubega moža, očeta, starega očeta

Joža Modrijana

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so se v tako velikem številu poklonili njegovemu spominu in ga pospremili na zadnji poti, še posebno Zvezi prostovoljcev-borcev za severno mejo, prostovoljnemu gasilskemu društvu Kranj-Primskovo, Društvu upokojencev in č. duhovščini. Zahvaljujemo se vsem, ki so mu poklonili številne vence in cvetje ter darovali v dobre namene, izrekli pismena ali ustna sožalja in vsem, ki so ga obiskovali v času njegove hude bolezni. Zahvaljujemo se dr. Pircu, ki mu je nesebično pomagal v času njegove težke bolezni, dr. Grebenškovi in dr. Petriču. Še posebno se zahvaljujemo dr. profesorju Plesničarju in zdravnikom Onkološkega inštituta v Ljubljani ter bolniškemu in strežnemu osebju. Vsem in vsakemu posebej prisrčna hvala.

Vsi njegovi

Zahvala

Po dolgi in mučni bolezni nas je zapustila naša draga hčerka, sestra, teta in nečakinja

Marija Veternik

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti, darovali vence in cvetje ter nam izrazili sožalje. Posebno se zahvaljujemo sosedom, tovarni Iskra in njenim sodelavcem ter gospodu župniku iz Trstenika za lep poslovilni govor. Zahvaljujemo se dr. Peternelu in strežnemu osebju bolnice Polje. Vsem skupaj še enkrat prisrčna hvala.

Zalujoči: ata, mama, sestre Zofka, Danica in Slavka z družinami, brat Martin in drugo sorodstvo

Zalog, 25. avgusta 1971

mali oglasi

PRODAM

Poceni prodam rabljen KLARINET. Britof 209 — Kranj 4195

Prodaj v osmem mesecu brejo KRAVO. Zorman, Gorica 16, Radovljica 4226

Prodaj SLAMOREZNICO s puhalnikom in BOROVE PLOHE. Glastovec Ivan, Zg. Brnik 100 4227

Prodaj PUNTE. Križaj Simon, Zg. Bitnje 9 4228

Prodaj KRAVO s teletom ali brez. Glinje 13, Cerklje 4229

Prodaj dve SLAMOREZNICI s puhalnikom in manjšo MLATILNICO z reto in tresali. Jagodič Jože, Lenart 5, Cerklje 4230

Prodaj TELEVIZIJO panorama. V račun vzamem radio. Klemenčič, Topolje 8, Selca nad Škofjo Loko 4231

Prodaj stoječo OTAVO. Senčur, Kranjska 33 4232

Prodaj štiri dobro ohranjena kompletna OKNA 115 x 70 z dvojno zapiro. Dobnikar Ciril, Retljeva 7, Čirče, Kranj 4233

Prodaj kombinirano dnevno SOBO, dijaško PISALNO MIZO, OMARICO in MIZO za televizijo. Ogled vsako popoldne. Smitak, JLA 6, Kranj 4234

Prodaj suha BUKOVA DRVA. Naslov v oglašnem oddelku 4235

Za čiščenje obraza uporabljajte

LOTION DROGESAN za nego kože kamilično kremo DROGESAN

Kozm. kem. obrt P. Šinkovec, Kranj, Prešernova ul. 19.

SALONIT, velikosti 125/92 za hišo in 500 kosov OPEKE monta 12, prodaj. Janhar, Brezje 4236

Poceni prodaj HISO za rušenje. Sink, Gorenjesavska 1b, Kranj 4237

Prodaj 3300 kosov OPEKE modularni blok 19 x 19 x 20. Naslov v oglašnem oddelku 4238

Prodaj pet mesecev brejo KRAVO, Osojnik 1, Zeleniki 4239

Prodaj stabilni diesel MOTOR deutz, 6 KM. Carman, Kopališča 19, Škofja Loka 4240

Prodaj rabljene — ohranjene SPIROVCE in 200 kg BETONSKEGA ZELEZA premera 10 mm. P. S., Binkelj 12, Škofja Loka 4241

Prodaj KOKOŠI nesnice po 20 din. Čirče 30, Kranj 4242

Prodaj večje število GALBIC in žensko rogovo KOLO. Hrovat Lovro, Hraše 4, Smlednik 4243

Ugodno prodaj ELEKTRICNI STEDILNIK na štiri plošče. Kocjanova 10, Kranj (Kalvarija) 4244

Ugodno prodaj dvojno OKNO z roletom 120 x 124 in VRATA 190 x 75. Sorli, Blejska dobjava 4245

Prodaj KRAVO s teletom. Prosenc, Senčur, Weingerlova 18 4246

Poceni prodaj PLINSKO PEČ aida ali zamenjam za peč na olje. Antolin, Stražiška 15, Kranj 4247

Prodaj BOROVE PLOHE. Pivka 14, Naklo 4248

Prodaj KOSTRUNA. Hafnarjeva 16, Kranj 4249

Prodaj devet mesecev staro TELICO ali zamenjam za BIKO in JARCA. Kokrica, Dovžanova 1, Kranj 4250

Prodaj v devetem mesecu brejo mlado KRAVO simen-talko. Dobrava 1, Cerklje 4251

Prodaj košnjo DETELJE. Poženik 1, Cerklje 4252

Prodaj nov vprežni IZRUVAC za krompir. Dolinšek, Lenart 3, Cerklje 4253

Prodaj 70 kg težkega PRASICA in BIKO težkega 350 kg. Cerklje 44 4254

Prodaj dva PRASICA teža po 80 kg. Virmaše, Škofja Loka 4255

Prodaj KRAVO jersy s teletom. Goriče 6, Golnik 4256

Prodaj italijansko OLINO PEČ z ventilatorjem, KAMIN in SIVALNI STROJ z omarico. Kranj, Jezerska cesta 120 4302

Prodaj večjo količino BUKOVH DRV. Rozman, Češnjica 19, Podnart 4303

Prodaj smrekove in boro-ve PLOHE 25 in 50 mm in rabljeno STRESNO OPEKO SPICAK. Podbrezje 25 4304

Prodaj pet dvodelnih vezanih OKEN v velikosti 130 x 120 cm. Podlublje 18, Trzin 4305

Izredno poceni prodaj več kosov rabljenega, dobro ohranjenega POHISTVA. Miklavž Zebre, Sp. trg 9, Škofja Loka 4306

Prodaj BETONSKO ZELEZO premera 8 in 10 mm. Naslov v oglašnem oddelku 4307

Poceni prodaj GRADBENEGA LESA. Staneta Zagarja 46, Kranj 4308

Ugodno prodaj traktorsko SEJALNICO. Britof 82, Kranj 4309

KUPIM

Kupim LES za ostrešje. Kalan Niko, Suha 22, Škofja Loka 4257

Kupim dobro ohranjeno noško **SPORTNO KOLO**. Resman Boštjan, Gorica 9, Radovljica 4258

Kupim stroj za izdelavo cementne opeke (zidak). Ponudbe poslati v trafikko Cerklje

Kupim 500 kosov **OPEKE** monta. Grad 3, Cerklje 4260

Kupim rabljena **OKNA** in **VRATA**, lahko tudi železna. Črnašev 33, Cerklje 4310

MOTORNIA VOZILA

Nujno prodam po zelo ugodni ceni R-16, dobro ohranjeno. Ogled vsak dan. Klemenec Janez, Križe 20 a 4202

ZDRAVSTVENI DOM KRANJ prodaja karamboliran **SEBNI AVTO** zastava 750. Prodaja bo v četrtek 2. 9. 1971 od 8. do 9. ure v Reševalni postaji (garaže) Zdravstvene doma Kranj 4261

Prodajam dobro ohranjen **FORD TAUNUS 12 M**, letnik 1966. Naslov v oglasnem oddelku 4262

Prodajam **OPEL**, letnik 1957 v voznem stanju. Ogled v soboto in nedeljo. Mačinkovič Drago, Savska 50, Kranj 4263

Prodajam avto **OPEL KAJET**, letnik 1968, Miklavčič, Kranj, Kebetova 2 4264

Prodajam novejši **KAROSELIJO** za fiat 750. Zg. Bitnje 4268 pri gasilskem domu v Bledu

Prodajam avto **SIMCA 1000**, letnik 1967. Kokrica, Bleda na Brdo 44, Kranj 4269

Ugodno prodajam **RENAULT JORDINI**, letnik 1965. Informacije popoldne na telefon 4247 Kranj

Prodajam **MOTorni TRICIEL**. Sp. Brnik 35 4268

Ugodno prodajam **FIAT 600**. Visoko 77, Senčur 4269

Popolnoma novo **JAWO 175** prodajam za 3000 din. Kožuh, Bleda 31, telefon 72-584 4270

Prodajam dobro ohranjeno **MOTORNKO KOLO** tomos. Gregorčičeva 19, Kranj 4271

Prodajam **FIAT 750**. Predosje 69, Kranj 4272

Prodajam poltovorni avto **ATAVA 615**. Verbič Milan, Milene Korbar 22, Kranj 4273

Prodajam osebni avto **PEUGEOT 204-BREAK**. Kranj, Prešernova 62 4274

Ugodno prodajam odlično ohranjenega **FICKA**. Nograhek Anton, Titova 84, Jesenice 4311

Takoj prodajam osebni avto **MI 6 - BREAK**, prevoženih 1.000 km. Naslov v oglasnem oddelku 4311

STANOVANJA

Fantu oddam opremljeno **SOBO** v Kranju. Naslov v oglasnem oddelku 4275

Dijakinja išče opremljeno **SOBO** v Kranju ali Škofji Loki, po možnosti s posebnim hodnikom. Naslov v oglasnem oddelku 4276

V Škofji Loki takoj oddam podjetju ali zasebniku dve suhi **KLETNI SOBI** (parketirani, s kurjavo) in **GARAŽO** za avtomobil. Predplačilo 1.200.000 st. din. Ponudbe poslati pod »1. september« 4277

Dekle nujno išče **SOBO** v Kranju. Čot Slava, Trojarjeva 30, Kranj 4278

V bližini Kranja vzamem na stanovanje dva fanta. Naslov v oglasnem oddelku

Bodoči zakonski par išče **SOBO** in **KUHINJO** ali samo večjo sobo v Kranju ali okolici. Nudita 5000 din predplačila. Naslov v oglasnem oddelku 4280

SENTA

skladišče Kranj,
Tavčarjeva 31.
tel. 22-053

Kombinati, kmetijske za druge, posestva, kmeto valcil

Odkupujemo pšenico in vse vrste žitaric po najvišjih dnevnih cenah. Kmetovalcem plačamo v gotovini pri prevzemu.

Prodajamo najkvalitetnejšo moko, krmilno moko, koruzo, pšenični zdrob in koruzni zdrob.

Skladišče je odprto od 7.30 do 16. ure vsak dan tudi v soboto.

Na Bledu oddam **STANO**, **VANJE** in posamezne **SOBE** proti posojilu ali predplačilu. Ponudbe poslati pod »center — vseljivo« 4281

POSESTI

Kupim **ZAIDILJIVO PARCELO** v bližini Kranja. Naslov v oglasnem oddelku

Prodajam dvostanovanjsko enonadstropno hišo. Carman Franc, Cerklje 281 4282

Prodajam enostanovanjsko **HISO** z vrtom. Visoko 88

ZAPOSLOTITVE

Sprejemem dva **VAJENCA** za mizarstvo obrt. Markič Albin, mizarstvo, Naklo 114

Za sedem mesecev staro pridno deklico iščem dopoldansko **VARSTVO** na domu ali okolici Vodovodnega stolpa. Skuber, Valjavčeva 33, Kranj 4209

Iščem kvalificirano ali polkvalificirano **KUHARICO**. Nastop službe takoj. Stanovanje zagotovljeno. **GOSTILNA** pri **JOZICI**, Gozd Martuljek 70, telefon 84-501 4210

Sprejemem **STROJNO VEZILJO** za nekaj ur dnevno. Plača po dogovoru. Ponudbe poslati pod »Vezilj pošto ležeče Radovljica« 4284

SIVILJO IN PLETILJO na njenem domu redno zaposlim proti posojilu. Ponudbe poslati pod »stalna zaposlitev« 4285

Stalno zaposlim dva **KLJUČAVNICARJA** in **VAJENCA**. Poklukar, Bled, Crtomirova n. h. 4286

Iščem **DELAVKO** na dve izmeni ali **UPOKOJENKO** za varstvo dveh otrok. Carman Franc, Cerklje 281 4287

VARUHINJO za pet do šest ur dopoldne iščem. Zglasite se po 7. uri zvečer v nebotičniku v Kranju, 12. nadstropje, stanovanje št. 28

Starejša ženska gre varovat otroke za hrano in stanovanje. Naslov v oglasnem oddelku 4289

GOSTINCI POZOR! Grem delat honorarno v sobotah in nedeljah ali po dogovoru. Ponudbe poslati pod »moški 30 let« 4290

Nudim hrano in stanovanje za **VARSTVO** 2-letnega otroka v dopoldanskem času. Udovič, Nadižarjeva 7, Kranj 4291

Iščem **ZENSKO** za dopoldansko varstvo 10 mesecev starega otroka na domu. Plačam dobro. Senčur, Rožna 39 4292

KROJASKO VAJENKO sprejemem, tudi z vso oskrbo. Mali Ivan, Letence 4, Golnik

IZGUBLJENO

Našel sem pony pri kopališču v Kranju. Informacije na telefon 23-828 Kranj 4293

Izgubil se je **PES** šarplanec, sive barve. Najditelj naj

Zahvala

Ob boleči in prerani izgubi našega moža, očeta, sina, brata in strica

Franca Štirna

iz Sr. vasi

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga spremili na njegovi poslednji poti, darovali vence in cvetje. Posebno se zahvaljujemo dr. Stanku Potočniku za požrtvovalnost, č. duhovščini za poslovinne obrede, cerkvenim pevcem in sodelavcem. Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala.

Zalužoji: žena Francka, hčerka Francka, sin Franci, oče, brata Rudi in Jože ter drugo sorodstvo

Srednja vas, Praprotna Polica, Adergas, 22. avgusta 1971

sporoči Hajdar Hajdi, Kranj, Struževo 2 a 4294

Poštenega najditelja, ki je v soboto, 7. avgusta pred kinom Center v Kranju našel **MEDALJON** (uro na verižici), lepo prosim, da ga proti nagradi vrne Porenti, Sv. Duh 48, Škofja Loka ali odda na postaji milice 4295

V sredo, 25. avgusta v opoldanskih urah sem v centru Kranja izgubil zlato **ZAPESTNICO** v obliki verige. Poštenega najditelja prosim, da jo proti nagradi vrne. Naslov v oglasnem oddelku 4296

OBVESTILA

ROLETE lesene, plastične, tudi mini in žaluzije naročite zastopniku Spilerju, Gradnikova 9, Radovljica, telefon 75-046. Pišite, pridem na dom **KOTLE** za **ŽGANJEKUHO** v vseh izvedbah in velikostih izdeluje najkvalitetneje že preko 40 let **KAPELJ V.**, bakrokotlarstvo, Ljubljana, Aljaževa cesta 24 2644

POLAGAM TAPETE. Grobelšek Lado, Planina 9, Kranj

IŠČEMO LASTNIKA električnega brivskega aparata znamke **PHILIPSHAVE 3 de LUXE** na tri krožna rezila za pristrizanje zaliscev ali brk. Ima dva metra dolgo priključno vrstico črne barve v obliki špirale. Na zadnji strani aparata je napis **PHILIPS TYPE Np 1112, 120 V, 10 W, 220 V**, z označbami v krogu **NDS**, made in Germany. Aparat je v črnem usnjenem etuiju pravokotne oblike.

Navedeni aparat z etuijem naj bi bil ukraden v dneh med 17. in 18/8-1971 iz kuhinjske kredence v neki odprti hiši na Bledu.

Prosimo neznanega lastnika, da se zglašuje na oddelku milice Bled, kjer bo lahko dobil aparat in bo pojasnil okoliščine, v katerih je zmanjkal. Kranj, dne 26/8-1971

UPRAVA JAVNE VARNOSTI V KRANJU

FIAT ZASTOPSTVO TRIESTE TRST

zanetti&porfiri

PRODAJNI ODDELEK: nova in rabljena vozila, namenjena za izvoz v Jugoslavijo **Capo di Piazza št. 2, telefon 36-262**

SERVISNA SLUŽBA: za generalna popravila motorjev fiat 600 D, 1100 in 1300 **Via F. Severo št. 30, telefon 76-4287 in 76-4886**

SLUŽBA ZA ZAMENJAVO IN NABAVO originalnih fiatovih nadomestnih delov (prevlek, preprog, prtljažnikov itd.) **Via Severo št. 30, telefon 76-4287 in 76-4286**

ODDELEK ZA PRODAJO novih in rabljenih fiatovih vozil **Via Locchi št. 26/3, telefon 93-787**

Jeseničan Janez Otrin se je zelo dobro izkazal na minulem republiškem prvenstvu v streljanju. — Foto: B. Malovrh

Kranjčani v Udinah

Vaterpolisti kranjskega Triglava so včeraj zvečer odpotovali v Udine, kjer se bodo kot slovenska reprezentanca na dvodnevem mednarodnem turnirju pomerili z Romo iz Rima ter Triestino iz Trsta. Zanimivo je, da bodo Kranjčani tekmovali v Udinah v času, ko so domačini prireditelji letoš-

nega finala za evropski plavalni pokal v skupini B za ženske.

Na pot so odšli brez trenerja Petra Didiča, ki je vodja in trener mladinske vrste, ki se bo danes v Rovinju potegovala, da na republiškem prvenstvu osvoji najvišji slovenski mladinski naslov. —dh

Ljubljanska conska rokometna liga Jutri derbi v Dupljah

V nedeljo se bo pričelo novo prvenstvo v ljubljanski conski rokometni ligi. Z Gorenjske bodo igrale naslednje ekipe: Tržič, Duplje, Križe, Kamnik in Alples. Že prvo kolo bo izredno zanimivo, kajti v Dupljah se bosta srečali ekipa Tržiča in domače moštvo. V Križah bodo gostovali rokometišči Olimpije, ki so najresnejši kandidat za prvo mesto. Tudi ekipa Alples bo v prvem kolu igrala doma in se pomerila s Hrastnikom. Vse tekme se bodo pričele ob 10. uri.

J. Kuhar

Kolesarstvo

V nedeljo dirka v Škofji Loki

Jutri bo s štartom ob 10. uri v Škofji Loki tradicionalna medklubska dirka v spomin na domačega kolesarja — borca — Janeza Peternela. Mladin-

ci bodo vozili do Žirov in nazaj, turisti pa do Hotovelj in nazaj. Start in cilj bosta na glavnem trgu v Škofji Loki.

A. Potočnik

Od gorenjskih strelcev najboljši Janez Otrin

V soboto in nedeljo sta bili na ljubljanskem strelišču na sporedu še zadnji dve disciplini letošnjega republiškega prvenstva v streljanju z MK puškami. Najboljši slovenski strelci so se pomerili za naslove prvakov v olimpijskem matchu in v trojnem položaju. Tekmovali so s puškami proste izbire. V obeh disciplinah je pri članih zmagal Mikolič iz SD Olimpija —

Ljubljana, med Gorenjci pa je bil najboljši Janez Otrin z drugim in petim mestom. Prvenstva se niso udeležili mladinci in mladinke z Gorenjske. Ta ugotovitev meče slabo luč na občinske strelske organizacije in tudi na tiste, ki načrtujejo razvoj športa v občinah. Kaj ni čudno, da na Gorenjskem ni niti enega

strelišča, ki bi ustrezalo tekmovalnim pogojem? V takih razmerah prav gotovo ne moremo pričakovati napredka in množičnosti v strelstvu. Končno pa to le ni samo športna panoga, posebno, če pomislimo na tolikokrat omenjeni program splošnega ljudskega odpora.

Rezultati: OLIMPIJSKI MATCH — ekipno: 1. Olimpija (Ljubljana) 2276 krogov, 2. Celje 2256, 3. Kranj, 2154; posamežno: 1. Mikolič (Olimpija) 584, 5. Otrin (Jesenice) 575, 10. Lombar (Kranj) 544, 11. Peternel (Šk. Loka) 542, 12. Černe 541, 13. Rozman (oba Kranj) 538 itd.; **TROJNI POLÓŽAJ** — posamežno: 1. Mikolič (Olimpija) 1132, 2. Otrin (Jesenice) 1117, 14. Peternel (Šk. Loka) 1025, 15. Kern (Kranj) 912 itd.

B. Malovrh

Namizni tenis

Za mednarodno prvenstvo Kranja

Danes in jutri bo v telovadnici osnovne šole Franceta Prešerna v Kranju drugi mednarodni mladinski namiznoteniški turnir za prvenstvo Kra-

nja, na katerem bodo sodelovale ekipe in posamezniki iz Avstrije, Italije, Madžarske in Jugoslavije. Zaključek turnirja bo v nedeljo ob 13. uri. J.J.

Za kriterij mest vse nared

Kranjski atletski delavci so neumorni. Komaj je končano tekmovalje pod nazivom Kranj 71, že je pred vratj novo veliko tekmovalje. V soboto, 28. avgusta, bo mesto Kranj imelo v gosteh predstavnik sedmih slovenskih mest, ki se bodo pomerili v kriteriju slovenskih mest. Zanimivo je, da je na področju Jugoslavije to edino tovrstno tekmovalje ter da postaja iz leta v leto bolj priljubljeno. Nastopilo bo okoli 140 atle-

tov iz vse Slovenije, ki se bodo pomerili v 16 disciplinah. Nastopili bodo vsi najboljši domači slovenski atleti in atletinje med njimi tudi: Kocuvan (KI), Vivod (KI), Pisič (OI) itd. Od domačinov bodo nastopili: Milek, Udovč, Kavčič, Paplerjeva, Fister, Kašivnik itd. Ker bo udeležba zares imenitna ter z ozirom na to, da je to tekmovalje zelo popularno, se obetajo zanimivi boji za točke.

D. Zumer

Kranjčanka Metka Papler bo zastopala jugoslovanske barve na letošnjih balkanskih igrah v Zagrebu. — Foto: D. Zumer

Kavčič še en rekord

Na mednarodnem atletskem mitingu v Celju je mladi talentirani srednje-progaš Triglav Kavčič še enkrat dokazal svojo pravo vrednost. Progo dolgo 1000 m je pretekel v času 2:23,8, kar je nov državni in republiški rekord za

starejše mladince. Kavčič je bil v tem teku izvrsten: prvih 400 m je pretekel za 53,1 800 m pa za 1:53,1, kar je prava redkost. Tako ima Kavčič sedaj v lasti 3 državne in tri republiške rekorde. D. Zumer

Paplerjeva na BAI

Poškodba na roki, ki jo je Metka Papler dobila na pripravah v Celju za balkanske igre v Zagrebu, se ji je že precej popravila, tako da že lahko trenira. S svojimi rezultati v metu diska je popolnoma upravičeno, da ta mlada in talentirana tekmovalka brani barve Jugoslavije na tako renomiranem tekmovalju kot so BAI. Ker na bližnjem tekmovalju »kriteriju slovenskih mest« njena poškodba še ne bo ozdravljena, bo kljub temu kot predstavnica mesta Kranja tekmovala v skoku v višino. S 155 cm, kolikor jih je preskočila, lahko računa na solidno uvrstitev. D. Zumer

Republiško prvenstvo v smučanju na vodi

V soboto in nedeljo bo v Zbiljah odprto republiško prvenstvo v smučanju na vodi. Tekmovalci se bodo pomerili v slalomu, likih in skokih v konkurenci članov, članic, mladincev, mladink in pionirjev. V soboto so na sporedu predtekmovalja, v nedeljo pa finalne borbe.

Na prvenstvu bodo sodelovali tudi člani vodno smučarskega kluba Elan Begunje, ki so se zadnje dni vestno pri-

pravljali na Zbiljskem jezeru. Eden glavnih favoritov za osvojitve naslova republiškega prvaka v slalomu je Fric Detiček, v skokih pa Jože Dežman in Primož Finžgar.

Po obveznem delu tekmovalnega programa bo v nedeljo na sporedu ekshibicijski nastop najboljših smučarjev na vodi in kot največja zanimivost za gledalce: polet z zmajem po jezerski gladini.

1 vprašanje 3 odgovori

V tej rubriki smo se pogovarjali že z ljudmi različnih poklicev. To pot smo izbrali raznašalce časopisov. Morda raznašanje časnikov res ni pravi poklic. Prav gotovo pa ima tako kot vsako drugo delo slabe in dobre strani in težke dneve, kot temu pravimo. Tri izmed tistih, ki nam vsak dan dostavijo na dom Dnevnik, Delo in druge časopise smo poiskali in jim zastavili vprašanje: »Zakaj ste se odločili za to delo?«

Ančka Brezar (62 let), doma iz Srednje vasi pri Senčurju: »Petintrideset let sem bila tkalka. Ko sem se 1960. leta upokojila nenadoma nisem imela kaj početi. Malo sem hodila na dnino na kmete. Odreči nisem mogla, kmečkoga dela pa nisem bila preveč vajena. Zato sem se javila na Dnevnikov razpis, ki je iskal raznašalce časopisov. Vsak dan že deset let raznašam ta časopis po Partizanski cesti, Kebetovi, Valjavčevi, Mandeljčevi in Mlakarjevi ulici, po ulici Moše Pijade, Cesti Kokrškega odreda in Nazorjevi ulici v Kranju. Na vasi ne bi zmogla toliko. Tu pa od dam v vsakem bloku ali stolpnici po pet, šest, deset časopisov. Kako zaslužim? Dobro. Po šest par od izvoda mi plačajo. Toda dolgo ne bom več. Če bom zdrava, bom raznašalka še kakšno leto.«

Bojan Janša (14 let), doma iz Kranja: »Časopis raznašam šele mesec dni. Zakaj sem se odločil? Pravzaprav sta se odločila z bratom, ki je dve leti mlajši. Čas imava, pa sva rekla, da bi kaj delala.

Vsak dan razdeliva v centru Kranja 125 časopisov, ob četrkih pa še 160 izvodov Nedeljskega dnevnika. Zaslužila bova okrog 500 din mesečno. Kaj bova z denarjem? Prvo plačo bova porabila za nakup šolskih potrebščin. Potem pa bova denar nalagala v banko.«

Marija Jerala (57 let), doma iz Stražišča: »Oba z možem sva invalidsko upokojena. Pokojnine so nizke in z denarjem, ki sva ga prejemale nisva mogla preživljati družine. Zato sem se odločila, da postanem raznašalka časopisov. Nekaj ur na dan bom že delala, sem si rekla. Toda rajon se je širil in kmalu sem imela naročnike po vsem Stražišču. Kalvariji in Gorenji Savi. Seveda tega dela nisem zmogla sama. Na pomoč so mi priskočili otroci in mož. Zadnji dve leti pa raznašamo časopise le na Kalvariji in Gorenji Savi. Pa še to bom kmalu opustila. Koliko časa že opravljam to delo? Več kot petnajst let.

L. Bogataj

Šola - otrok in cesta

(Nadalj. s 1. strani)

prehodu za pešce, opozoriti ga na pazljivost, kjer ni dobre preglednosti, hoja po pločniku, hoja po levi strani, kjer ni pločnikov itd.).

— Po nekaj dnevih obiskovanja šole bo morda namesto staršev nekdo drug spremljal prvošolce na poti v šolo in domov. Če je le mogoče — z ozirom na začetek in konec pouka — naj to skrb prevzamejo njihovi starejši šolski sovrstniki. Za to nalogo bi izbrali predvsem prometno disciplinirane učence.

— Dolžnost šole in staršev je, da prvošolce čimprej seznanijo z najosnovnejšimi prometnimi pravili za pešce, da se bodo sami znali v prometu pravilno ravnanje.

TUDI LETOS RUMENA RUTICA

Za varnost teh udeležencev v prometu pa je dolžna skrbeti tudi skupnost. Da bi otroke prvošolce kar najbolj zavarovali pred nesrečami na cesti in na njihovo neopretnost v prometu opozorili tudi voznike motornih vozil, so se komisije za varnost v cestnem prometu gorenjskih občin tudi letos odločile za prometno-vzgojno akcijo »RUMENA RUTICA«. Rumeno rutico kot opozorilo voznikom motornih vozil, naj še posebno pazijo na prvošolce, so si otroci nekaterih gorenjskih občin zavezali okoli vratu že pred tremi leti.

Otroci prvih razredov osnovne šole bodo od 1. septembra pa do konca oktobra nosili rumene rutice in opozarjali ostale udeležence v prometu na svojo neizkušenost na cestah. Izkazalo se je da je taka akcija uspešna, saj so npr. v kranjski občini (od leta 1968) bile v času akcije le 4 prometne nesreče z udeležbo prvošolcev in to le-

ta 1968 3 nesreče, leta 1969 ena, leta 1970 pa v času akcije ni bilo prometne nesreče z udeležbo prvošolcev. Morda bi akcijo kazalo podaljšati za celo šolsko leto. Starši, katerim je skrb za varnost njihovih otrok vsekakor na prvem mestu, naj ne bi pozabljali vsak dan zavezovati svojim otrokom rumene opozorilne rutice okoli vratu.

Tudi starejši šolarji so kljub svoji dokaj večji prometni izkušenosti na cestah prav tako stalno v nevarnosti, zato naj bi jih tako doma kot v šoli redno opozarjali na prometne nezgode in jih seznanjali s prometnimi pravili, da bi jih obvarovali pred nesrečo.

»ZIVLJENJE IMA PREDNOST«
M. Mažgon

»Dvajset let se je pri nas premalo gledalo na razvoj zasebnega kmetijstva. V nekaj letih sene da nadoknaditi zamujeno. Kmetijska zadruga — občina se trudita, da bi pomagali kmetu. Tistemu, ki je ostal. A je še toliko nerešenih problemov. Zakon o gospodarjenju z gozdovi se nam zdi krivičen, treba bo urediti pokojninsko zavarovanje kmetov, jim nuditi možnost nakupa mehanizacije, urediti kreditiranje«, pravi Blaž Habjan, kmet iz Sopotnice v Poljanski dolini. Ne dom visoko v hribih, ne trdo kmečko delo ga nista nikdar odvrgla od družbenopolitičnega dela. Večkrat je bil občinski odbornik, bil je predsednik občine Zminec, član sveta za kmetijstvo in gozdarstvo zadruge in še bi lahko naštevati.

Zadnji dve leti je predsednik loške ekonomske enote kmetijske zadruge Skofja Loka, član občinske organizacije SZDL in drugih organizacij na terenu. Aktivno sodeluje tudi pri reševanju problemov krajevne skupnosti.

»Naša kmetijska zadruga je res kmečka zadruga. V vseh organih upravljanja je vsaj dve tretjini kmetov. In prav je tako. Saj kmet najbolj ve kaj je zanj dobro in kaj ni.«

TUDI TO SE ZGODI

Očka in hčerka sta se sprehajala. Prišla sta nima visoke hiše v mestu.

»Kakšna tovarna pa bo to, očka?« je vprašala hčerka.

»To ni tovarna!«

»Kaj pa delajo v tej hiši?« je bil še naprej radoveden otrok.

»Nič!«, je razložil očka, »to je vendar občina.«